

Tirsdag den 24. april 2012 (D)

1

73. møde

Tirsdag den 24. april 2012 kl. 13.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 24 [afstemning]:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om konfliktret.

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 21.02.2012. Fremme 23.02.2012. Forhandling

19.04.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 54 af Finn Sørensen (EL).

Forslag til vedtagelse nr. V 55 af Leif Lahn Jensen (S), Louise Schack Elholm (V), Nadeem Farooq (RV), Eigil Andersen (SF) og Mai Henriksen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 56 af Bent Bøgsted (DF)).

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 31 [afstemning]:

Forespørgsel til ministeren for nordisk samarbejde, justitsministeren og social- og integrationsministeren om grænsehindre i Norden.

Af Bertel Haarder (V), Karin Gaardsted (S), Marie Krarup (DF), Jeppe Mikkelsen (RV), Anne Baastrup (SF), Finn Sørensen (EL), Villum Christensen (LA), Mike Legarth (KF) og Sjúður Skaale (JF).

(Anmeldelse 30.03.2012. Fremme 10.04.2012. Forhandling

20.04.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 57 af Bertel Haarder (V), Karin Gaardsted (S), Morten Marinus (DF), Jeppe Mikkelsen (RV), Anne Baastrup (SF), Finn Sørensen (EL), Villum Christensen (LA) og Mike Legarth (KF)).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie og lov om et indkomstreger. (Erstatningsferie for sygdom under ferien, samtidighedsferie for medhjælp i en privat husstand og personer, som er omfattet af forskerskatteordningen, og indberetning til indkomstregisteret m.v.). Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.03.2012. 1. behandling 27.03.2012. Betænkning 17.04.2012. 2. behandling 19.04.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om specialundervisning for voksne. (Forenkling af rammeaftaler m.v. for de regionale undervisningstilbud).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 23.03.2012. Betænkning 17.04.2012. 2. behandling 19.04.2012).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Inklusi-

on af elever med særlige behov i den almindelige undervisning og tilpasning af klagereglerne til en mere inkluderende folkeskole m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 23.03.2012. Betænkning 17.04.2012. 2. behandling 19.04.2012).

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 34:

Forslag til folketingsbeslutning om kriminalisering af parallelle rets-samfund.

Af Martin Henriksen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 27.01.2012. 1. behandling 24.02.2012. Betænkning 17.04.2012).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 88:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om forurenet jord og forskellige andre love. (Implementering af direktivet om industrielle emissioner, digitalt tilladelses-, godkendelses- og tilsynssystem, afgifteringer ved ferskvandsdambrug og regulering af anvendelse af uorganisk gødning m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 22.02.2012. 1. behandling 28.02.2012. Betænkning 19.04.2012. (Omtrykt)).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ophævelse af lov om Teknologirådet og om ændring af lov om Det Etske Råd. (Ændring som følge af nedlæggelse af Teknologirådet).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 01.02.2012. 1. behandling 09.02.2012. Betænkning 17.04.2012).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 57:

Forslag til folketingsbeslutning om fiskeri af ål.

Af René Christensen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 27.03.2012).

10) Forhandling om redegørelse nr. R 11:

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelsers redegørelse om større sammenhæng i det videregående uddannelses-system.

(Anmeldelse 13.04.2012. Redegørelsen givet 13.04.2012. Meddelelse om forhandling 13.04.2012).

11) Forespørgsel nr. F 28:

Forespørgsel til ministeren for by, bolig og landdistrikter om at fremme bosætning, erhverv og turisme på småøerne.

Af Mette Hjermand Dencker (DF) og Morten Marinus (DF).

(Anmeldelse 20.03.2012. Fremme 22.03.2012).

Kl. 13:00 Hermed er forespørgslen afsluttet.

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Brian Mikkelsen (KF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. 83 (Forslag til folketingsbeslutning om at fastfryse grundskylden på 2012-niveau).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Medlemmer af Folketinget Merete Riisager (LA) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om større ledelsesbeføjelser til skoleledelserne.

(Beslutningsforslag nr. B 62).

Ønsker nogen at optage dette beslutningsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er beslutningsforslaget bortfaldet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 24 [afstemning]:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om konfliktret.

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 21.02.2012. Fremme 23.02.2012. Forhandling

19.04.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 54 af Finn Sørensen (EL).

Forslag til vedtagelse nr. V 55 af Leif Lahn Jensen (S), Louise Schack Elholm (V), Nadeem Farooq (RV), Eigil Andersen (SF) og

Mai Henriksen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 56 af Bent Bøgsted (DF)).

Kl. 13:00

Afstemning

Formanden :

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 55 af Leif Lahn Jensen (S), Louise Schack Elholm (V), Nadeem Farooq (RV), Eigil Andersen (SF) og Mai Henriksen (KF), og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 80 (V, S, RV, SF, KF og 1 (DF) (ved en fejl)), imod stemte 17 (DF og LA), hverken for eller imod stemte 8 (EL).

Forslag til vedtagelse nr. V 55 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 54 af Finn Sørensen (EL) og V 56 af Bent Bøgsted (DF) bortfaldet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 31 [afstemning]:

Forespørgsel til ministeren for nordisk samarbejde, justitsministeren og social- og integrationsministeren om grænsehindre i Norden.

Af Bertel Haarder (V), Karin Gaardsted (S), Marie Krarup (DF), Jeppe Mikkelsen (RV), Anne Baastrup (SF), Finn Sørensen (EL), Villum Christensen (LA), Mike Legarth (KF) og Sjúður Skaale (JF).

(Anmeldelse 30.03.2012. Fremme 10.04.2012. Forhandling

20.04.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 57 af Bertel Haarder (V), Karin Gaardsted (S), Morten Marinus (DF), Jeppe Mikkelsen (RV), Anne Baastrup (SF), Finn Sørensen (EL), Villum Christensen (LA) og Mike Legarth (KF)).

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden :

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om det fremsatte forslag til vedtagelse.

Der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 57 af Bertel Haarder (V), Karin Gaardsted (S), Morten Marinus (DF), Jeppe Mikkelsen (RV), Anne Baastrup (SF), Finn Sørensen (EL), Villum Christensen (LA) og Mike Legarth (KF), og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

Forslaget er enstemmigt vedtaget med 108 stemmer.

[For stemte 108 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie og lov om et indkomstregister. (Erstatningsferie for sygdom under ferien, samtighedsferie for medhjælp i en privat husstand og personer, som er omfattet af forskerskatteordningen, og indberetning til indkomstregisteret m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.03.2012. 1. behandling 27.03.2012. Betænkning 17.04.2012. 2. behandling 19.04.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Hr. Lennart Damsbo-Andersen som socialdemokratisk ordfører, værsgo.

Kl. 13:03

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det. Jeg skal på Beskæftigelsesudvalgets vegne meddele, at udvalget, efter lovforslaget ved andenbehandlingen blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, har stillet ni spørgsmål til beskæftigelsesministeren, som denne har besvaret skriftligt, og herefter har udvalget behandlet lovforslaget i et møde.

Jeg kan herefter oplyse, at et flertal, bestående af alle partier med undtagelse af Dansk Folkepartis og Liberal Alliances medlemmer af udvalget, indstiller lovforslaget til vedtagelse i den affattelse, hvori det foreligger efter andenbehandlingen. Et mindretal, bestående af Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget, vil redegøre for sin stilling ved lovforslagets tredje behandling i dag, og et andet et mindretal, bestående af Liberal Alliances medlem af udvalget, indstiller lovforslaget til forkastelse.

Kl. 13:04

Formanden :

Tak til formanden for udvalget, hr. Lennart Damsbo-Andersen. Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det her lovforslag er et, man kan sige meget om. Det er jo altid interessant, og det er altid noget, der berører alle, når vi taler om ferie, altså hvordan man afholder ferie, om man nu får den ferie, man har optjent, eller hvordan det nu hænger sammen, og der er også spørgsmålet om, om man får de feriepenge, som man nu har til gode. Det er også det, der berører mange.

I det her tilfælde er der så tale om erstatningsferie. EU har i sin visdom pålagt landene og Danmark at gennemføre, at man skal have en erstatningsferie, hvis man er syg. Det har vi selvfølgelig set meget på i Dansk Folkeparti, og vi har stillet en del spørgsmål til det, for vi synes, det er meget uklart, hvad der kommer til at foregå. Jeg ved, at beskæftigelsesministeren har sagt, at der er helt klare regler, men alligevel synes vi, at vi står tilbage med et indtryk af, at lønmodtagerne og arbejdsgiverne vil komme til at stå i en situation, hvor de ikke rigtig ved, hvordan de skal tackle det. Vores indstilling er egentlig, at det her var noget, som parterne burde have aftalt med hinanden, så de havde fundet en løsning, der tilfredsstillede både lønmodtagere og arbejdsgivere. Dansk Folkeparti kan ikke se noget som helst formål med, at EU skal blande sig i, hvordan vi planlægger ferien herhjemme.

Så derfor synes vi egentlig, at regeringen skulle have sagt til EU i det her tilfælde: Hold nallerne væk fra vores ferie; det ordner vi herhjemme; vi lader parterne aftale, hvordan vi skal ordne det med erstatningsferie, i stedet for at vi skal lave et diktat om, hvordan de skal forholde sig. Det er simpelt hen misvisende.

Hvordan forholder man sig som lønmodtager, hvis man tager 3 ugers ferie og bliver syg i et eller andet land. Så går man op til en læge og betaler 10 dollar eller 50 dollar, alt efter hvilket land man er i, og så får man en lægeerklæring på, at man er syg. Skal man tage hjem, når man er syg? Nej, man bliver bare og afvikler sin ferie, mens man er syg. Så kan man få en erstatningsferie, når man kommer hjem. Man kan også genoptage arbejdet. Så er problemet der selvfølgelig, hvis virksomheden har ferielukket, og så skal man finde ud af, hvordan det nu forholder sig. Der er simpelt hen så mange uklare regler. Der er godt nok svaret på spørgsmålene efter bedste overbevisning fra ministeriets side, men stadig væk synes vi, at det er uklart, og netop på den baggrund kan vi ikke støtte det her lovforslag.

Desuden er det efter vores mening helt forkert, at regeringen har lagt ind, at man tager 100 mio. kr. hvert år i 5 år fra Feriekonto og lægger ind i finansloven. Det synes vi at den skulle have lavet i en lov for sig selv, så vi kunne have fået diskussionen. Der har den borgerlige regering og Dansk Folkeparti jo fået en masse skældud, hver eneste gang der er sket noget på det område. Det er ikke, fordi det ikke er sket tidligere, men der er det her med den regering, vi har nu, at den har sagt, at det overhovedet ikke kunne lade sig gøre, og at det skulle vi ikke gøre. Pengene skulle blive i Feriekonto.

I Dansk Folkeparti ser vi helst, at feriepengene kommer ud til lønmodtagerne. Der skulle slet ikke være nogen, der blev ophobet i Feriekonto. De skal ud til lønmodtagerne, og vi vil gerne have hævet det beløb, man pr. automatik sender ud. I dag er det sådan, at man kan sende 2.225 kr. ud pr. automatik, hvis man ikke har hævet sine feriepenge og man har mindre end de her 2.225 kr. Det beløb, der skulle det sendes ud pr. automatik, så vi gerne blev sat op til i hvert fald 5.000 kr. Så vil der heller ikke være så mange penge, der ophober sig i Feriekonto, for folk skal selvfølgelig have de penge, de har optjent til ferie. Så det er sådan lidt en mærkelig sammenblanding, et mærkeligt lovforslag.

Så selv om vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig er af den overbevisning, at folk skal have den ferie, de har til gode, kan vi altså ikke støtte det her lovforslag, fordi vi mener, at det skulle have været sendt ud, så parterne kunne aftale, hvordan man ville administrere den her ordning, og hvordan man ville få aftalt, at folk skulle have erstatningsferie.

Kl. 13:08

Formanden :

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Vil fru Tina Nedergaard have ordet?

Nej, så er der nok trykket ekstra på knappen. Er der andre, der gerne vil have ordet?

Det ser ikke ud til at være tilfældet.

Så går vi til afstemning.

Kl. 13:08

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte: 90 (V, S, RV, SF, EL og KF), imod stemte 17 (DF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om specialundervisning for voksne. (Forenkling af rammeaftaler m.v. for de regionale undervisningstilbud).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 23.03.2012. Betænkning 17.04.2012. 2. behandling 19.04.2012).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 13:09

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 101 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning og tilpasning af klagereglerne til en mere inkluderende folkeskole m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 23.03.2012. Betænkning 17.04.2012. 2. behandling 19.04.2012).

Kl. 13:10

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet.

Kl. 13:10

Afstemning

Formanden :

Vi går til afstemning om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 101 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 34:

Forslag til folketingsbeslutning om kriminalisering af parallelle retssamfund.

Af Martin Henriksen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 27.01.2012. 1. behandling 24.02.2012. Betænkning 17.04.2012).

Kl. 13:10

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Martin Henriksen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 13:11

(Ordfører for forslagsstillerne)

Martin Henriksen (DF):

Baggrunden for, at vi fra Dansk Folkepartis side fremsatte dette beslutningsforslag, er jo, at der ude i nogle områder i Danmark, i ghettoområder, er parallelle retssystemer, hvor der er selvbestaltede ledere, som sørger for, at man håndhæver et regelsæt, som ikke har noget at gøre med de love, som vi vedtager her i Folketinget. Det har også været beskrevet i medierne. Det har været beskrevet, hvordan der er imamråd, og hvordan der nogle steder er manglende accept af lovlige skilsmisser. Omfattende negativ social kontrol fylder også fra tid til anden noget i integrationsdebatten. Der er også nogle, som gør sig skyldige i handlinger, der bevidst skal holde de sociale myndigheder eller politiet ude af bestemte boligområder, ude af bestemte sager. Det er det, vi fra Dansk Folkepartis side har ønsket at gøre noget ved med det her beslutningsforslag, som ganske enkelt skal gå ind og klart og tydeligt kriminalisere de handlinger, som har at gøre med parallelle retssystemer.

Vi har selvfølgelig noteret os, at der ikke er flertal for vores beslutningsforslag. Det beklager vi meget. I medierne er det jo sådan, at social- og integrationsministeren tit og ofte er ude at sige, at nu skal vi gøre noget ved det her, og jeg tror sågar, der i marts måned skulle nedsættes en arbejdsgruppe – det har man jo ikke hørt før – som skulle komme med et bud på, hvordan problemerne kunne løses. Det har vi ikke hørt så meget til. Så vi håber, at regeringen med tiden vil besinde sig og opdage, at det er nødvendigt at lovgive mod parallelle retssamfund, fordi der er nogle mennesker, vi ganske enkelt ikke kan nå med samtale og dialog.

Vi har selvfølgelig fra Dansk Folkepartis side med tilfredshed noteret os, at Venstre og Konservative har ytret sig positivt omkring dele af vores beslutningsforslag, og selv om der skal lyde kritik af, at man ikke kan støtte det i dag, så ser vi frem til og håber på, at vi trods alt kan blive enige om nogle delelementer i det beslutningsforslag, som vi har fremsat fra Dansk Folkepartis side, og at vi kan arbejde hen imod, at der i hvert fald kommer flere partier bag at gøre noget ved parallelle retssamfund i det danske samfund.

Kl. 13:13

Formanden :

Tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 13:13

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om beslutningsforslagets endelige vedtagelse. Der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 13 (DF), imod stemte 97 (V, S, RV, SF, EL, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Beslutningsforslaget er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 88:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om forurenet jord og forskellige andre love. (Implementering af direktivet om industrielle emissioner, digitalt tilladelses-, godkendelses- og tilsyns-system, afgifter ved ferskvandsdambrug og regulering af anvendelse af uorganisk gødning m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 22.02.2012. 1. behandling 28.02.2012. Betænkning 19.04.2012. (Omtrykt)).

Kl. 13:13

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ophævelse af lov om Teknologirådet og om ændring af lov om Det Ethiske Råd. (Ændring som følge af nedlæggelse af Teknologirådet).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 01.02.2012. 1. behandling 09.02.2012. Betænkning 17.04.2012).

Kl. 13:14

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Jeg foreslår, at også dette lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 57:

Forslag til folketingsbeslutning om fiskeri af ål.

Af René Christensen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 27.03.2012).

Kl. 13:15

Forhandling**Formanden :**

Forhandlingen er åbnet. Fødevarerministeren.

Kl. 13:15

Fødevarerministeren (Mette Gjerskov):

Tak. Det her beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti handler om, at efterlønsmodtagere og pensionister skal fange ål også i perioder, hvor man ikke må fange ål. Jeg vil bare sige, at der er en hel grundlæggende metode, vi bruger i Danmark for at sikre os, at der også er fisk for eftertiden, og det er, at vi regulerer fiskeriet på et bæredygtigt grundlag. Det handler om, hvordan fisken har det, i dette tilfælde ålen.

Ålen er en truet dyreart. Den er udsat for voldsomt pres over hele verden, ikke mindst de unge ål, glasålene, der skal til Sargassohavet, og jeg må bare sige, at det ville være et historisk skred i vores politik i forhold til at forvalte fiskerier, hvis vi begyndte at lave regler efter, hvor gamle fiskerne skulle være, og ikke efter, hvad der tjener fiskerne bedst. Jeg må derfor sige, at regeringen afviser det her beslutningsforslag.

Kl. 13:17

Formanden :

Tak til ministeren. Så er det hr. Thomas Danielsen som Venstres ordfører.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Forslagsstillerne vil med beslutningsforslag nr. B 57 give pensionister og efterlønsmodtagere en særlig rettighed til at fange ål med ruser i perioden fra den 10. maj til 31. juli. De seneste år er der sket en stor reduktion af bestanden af ål i Europa, og derfor har vi iværksat en genopretningsplan til bevarelse af ålen. Som en del af denne genopretningsplan må fritidsfiskere ikke anvende ruser til fangst af ål i perioden fra den 10. maj til den 31. juli.

Forslagsstillerne vil give pensionister og efterlønsmodtagere en særlig ret til at undvige denne regel, og begrundelsen er, at det bidrager til øget livskvalitet for denne gruppe. Jeg vil tro, at en væsentlig grund til, at man vælger at blive fritidsfisker, er, at det øger ens livskvalitet, og det gælder for alle fritidsfiskere uanset alder. Derfor undrer det mig lidt, at Dansk Folkeparti tilsyneladende mener, at ålfangst med ruser er særlig givtigt for den aldersgruppe eller befolkningsgruppe.

Men vi er lovgivere og ikke smagsdommere, og vores opgave er ikke at gøre os til dommer over, i hvilken alder man holder af at fi-

ske. I så fald ville der ikke være nogen grænser for, hvilke særregler man kunne indføre i livskvalitetens navn. Vores opgave er som et ansvarligt Folketing at træffe fornuftige og nødvendige beslutninger, og det har vi gjort med planen om genopretning af ålebestanden, som sikrer en bæredygtig ålebestand i fremtiden. Derfor skal vi naturligvis holde os til planen. Venstre støtter ikke forslaget om en særrret til ålfangst for pensionister og efterlønsmodtagere, og jeg skulle oplyse fra Det Konservative Folkeparti, som desværre er forhindret i at være her, at de heller ikke støtter forslaget.

Kl. 13:19

Formanden :

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Bjarne Laustsen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:19

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne slå fast, at det her er det mest populistiske forslag jeg nogen sinde har hørt i de knap 16 år, jeg har været herinde, og det siger ikke så lidt.

Man kan synes, at det er rigtig godt, og jeg er fuldstændig enig med Venstres ordfører i, at det kan øge livskvaliteten rigtig meget at fange en ål, spise den og måske nyde – når man kommer fra Nordjylland – en rød Aalborg til. Men det er nu engang sådan – som også ministeren og Venstres ordfører var inde på – at vi har en genopretningsplan for de truede ål, og for, hvordan vi får bestanden bygget op. Rundt omkring i Europa er der en lang række problemstillinger, der gør, at vi skal have fokus på det her, for vi kan selvfølgelig ikke løse det her alene fra dansk side, så der i det hele taget bliver nogle flere ål at fange. Det er noget, rigtig mange mennesker ser frem til.

Men inden vi kommer dertil, skal vi lade være med at slå hul i bunden af jollen og sige, at der er nogle, som bare, fordi de har nået en bestemt alder, kan få lov at fiske, mens andre ikke kan. Det siger sig selv, at man ikke kan stille et alderskrav. Hvordan skulle kontrollen kunne vide, om man er efterløner eller pensionist? Skulle man skrive det på rusen? Der er i hvert fald nogle faktuelle ting – også fysiske ting kontrolmæssigt – som vanskeliggør det her forslag og også gør, at vi ikke kan tage det med.

Det forbliver lidt uklart, hvad forslagsstillerne vil med det her. Vi ved cirka noget om, hvor mange der fisker, for de køber et fisketegn. Vi ved noget om, hvor store mængder, der er. Men lige præcis hvor mange ål, som efterlønnere og pensionister fanger af den samlede mængde, ved vi ikke rigtig noget om. Jeg skal ikke kunne sige noget om, hvad det ville betyde, hvis man gav dem lov til at fiske i de her halvanden måned mere hvert år.

Jeg har en lille fornemmelse af, at det her går tilbage til den 13. maj sidste år, hvor Dansk Folkeparti sammen med Venstre og Konservative og et par andre partier var med til at forringe efterlønnen, og derfor kan jeg ikke dy mig for at tro andet, end at det skal være et plaster på såret til de her folk, for nu kommer de jo senere ud at fange ål efter det her forslag, som jeg kan forstå, at Dansk Folkeparti stiller, og de skal også senere på pension. Det står der ikke noget om i bemærkningerne til lovforslaget, men jeg kan simpelt hen ikke lade være med at komme i tanke om andet end det. Jeg har da hidtil haft den opfattelse, at Dansk Folkeparti støttede den genopretningsplan, der var, for at vi kunne få nogle flere ål at fange, og det kan der kun komme, hvis bestanden bliver øget, så den biologiske rådgivning siger, at også ålen har det bedre og kan tåle at blive fisket mere.

Lad os i udvalget kigge på alle de faktuelle ting, f.eks. om, hvorfor man i Spanien og Portugal fanger så meget åleyngel og spiser dem på konservesdåser osv., og at det er med til at true bestanden i sin helhed. Det synes jeg er væsentlige spørgsmål, men det her er for mig at se ren og skær populisme.

Kl. 13:22

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 13:22

(Ordfører for forslagsstillerne)

René Christensen (DF):

Det er interessant at høre, hvad det er, der bliver sagt her. Jeg synes, det er fantastisk, at den socialdemokratiske ordfører begynder at snakke om efterløn og pension. Jeg kan godt huske, at der var en enkelt gul lampe i Folketingssalen, dengang vi stemte om det, mens alle de andre var grønne. Det var statsministerens parti – altså dem, der har magten nu – som gennemførte efterlønsreformen. Det skal man jo huske på, men det er rigtigt, at ordføreren valgte at gå uden om sit parti og stemme gult. Han turde dog ikke stemme rødt. Det var kun gult, så man sådan syntes, at det var sådan lidt o.k.

Men det har det her slet ikke noget at gøre med. Som ministeren sagde, skulle det her gå imod, at vi har fisk for eftertiden. Men man skal jo bare huske, vil jeg sige til ministeren, at erhvervsfiskerne stadig gerne må fiske efter ål. Det var jo sådan, at dem, der fanger rigtig mange ål, kunne få lov at fortsætte med det, og dem, som næsten ikke fanger nogen, skal stoppes.

Vi snakker så meget om økonomi i øjeblikket, og her har vi en gruppe af ældre og førtidspensionister og efterlønnere, som har utrolig stor værdi af at komme ud på vandet og fange ål. De har deres kammeratskab i det fællesskab, de har omkring deres bådeklub. Det, der ligger i forslaget her, er egentlig bare at sige, om den her gruppe ikke kan få en mulighed for også i den her periode at udøve deres fritidsinteresse, som vi jo sådan set synes giver på rigtig mange andre parametre. Vi tror faktisk på, at den her gruppe har det rigtig godt med at have den her interesse og komme ud at fange ål.

Vi er jo enige i – og det skriver jeg jo også i forslaget – at ålen er under pres. Det er rigtigt, som den socialdemokratiske ordfører sagde, at det pres kommer alle mulige andre steder fra end lige fra de danske farvande. Det er også i forhold til den åleyngel, som bliver fanget i stor stil og sendt afsted til Østen. Forslaget her er for at give livskvalitet, men også for samtidig at sørge for, at de her mennesker har noget at gå op i, har noget at bruge deres fritid på, og det tror vi faktisk også at samfundet kunne have gavn af, og vi tror ikke på, at det her kan gå ind og ændre noget i forhold til, hvordan ålen har det i danske farvande.

Jeg kan høre, at de to store partier har sagt, at de er ligeglade med det, og at de ikke vil røre ved det, og det er jo sådan set fair nok. Men vi skal jo til at forhandle det engang her til foråret i forhold til genopretningsplanen, og der vil vi selvfølgelig tage de her ting med igen. Jeg kan være fuldstændig enig med både ministeren og ordføreren i, at vi nu må have kigget på det. Hvor mange er der egentlig i den her gruppe? Hvor mange fisk er det egentlig, de fanger? De er ude at fange ål med få redskaber, og det synes vi sådan set at vi skulle give den her gruppe mulighed for. Jeg tror, at samfundet ville have stor glæde af det.

Kl. 13:25

Formanden :

Hr. Bjarne Laustsen, en kort bemærkning.

Kl. 13:25

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg kan ikke lade være med at filosofere lidt over hr. René Christensens ordførertale, for den kom til at handle en del om efterlønnen. Og der kører jo en lang række kampagner. Skal man hæve sine efterlønspenge, eller skal man lade dem stå osv.? Et af de argumenter, jeg aldrig har set derude, er dette: Hvis det er sådan, at man

beholder sin efterlønsordning, kan man få lov til at fiske ål i ruser fra den 10. maj til den 31. juli. Det vil jo være et rigtig godt argument.

Men jeg synes nu, at ordføreren skylder at sige noget om, om der ikke er nogen praktiske ting i forbindelse med det her lovforslag. For det første har man været enig i den genopretningsplan for ålen, og for det andet er der nogle ting i forbindelse med kontrollen. Jeg mener ikke, at vi skal vedtage nogle ting herinde, hvis ikke vi har mulighed for at kontrollere dem, og det bliver, som jeg kan se det, alt andet lige meget svært, hvis det er sådan, at man også skal til at kigge på kontrol i forbindelse med alder.

Kl. 13:26

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 13:26

René Christensen (DF):

Nu var det sådan set ikke Dansk Folkepartis ordfører, hr. René Christensen, som står her nu, som begyndte at tale om efterløn, det var sådan set hr. Bjarne Laustsen. Og det forstår jeg godt hr. Bjarne Laustsen gjorde, for han var jo den eneste i den her Folketingssal, som stemte gult, mens hr. Bjarne Laustsens regering var den, der fremsatte lovforslaget om at forringe efterlønnen og pensionsalderen. Det er jo fair nok at profilere sig på det, og hr. Bjarne Laustsen skal da have ros for, at han var den eneste, der gjorde det, og det er fint nok. Og det benyttede han så lejligheden til at gøre igen her. Derfor kommenterer jeg selvfølgelig på det.

I forbindelse med det andet vil jeg sige, at det er sådan, at når man fisker efter ål, har man nogle mærker på sine flag, og der må jeg sige, at hvis man nu var gået på efterløn eller var pensionist, kunne det vel ikke være så vanskeligt eventuelt at få et mærke i en anden farve end lige gul, man kunne eventuelt få et rødt eller et blått eller et mærke i en anden farve, for så kunne vi se, hvem de her ruser tilhørte. Der står faktisk navn på dem.

Kl. 13:27

Formanden :
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:27

Bjarne Laustsen (S):

Ja, men sagen er jo den, at det skal kontrolleres, og nu er der ikke nogen slinger i valsen i mit parti, vi gennemfører efterlønsreformen, hvis der også er flertal for det, så der er ingen problemer i det.

Det, der er problemet her, er, at Dansk Folkeparti også før forslaget om tilbagetrækningsreformen jo kunne have været kommet med det her forslag og have sagt, at hvis det er så vigtigt for pensionister og folk på efterløn at fange ål, skal de have lov til det i nøjagtig den samme periode. Jeg kiggede bare lidt og så, at der var et sammenfald. Forslaget kom først efterfølgende, så det kunne næsten kun opfattes som et plaster på såret.

Kl. 13:28

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 13:28

René Christensen (DF):

Det har faktisk intet med hinanden at gøre. Det er faktisk sådan, at når man er folkevalgt, er det nogle gange sådan, at der er vælgere, der kontakter en. Og det har jeg altså oplevet i stor stil, fordi jeg også er formand for Fødevarerudvalget. Jeg har fået utallige henvendelser fra ældre, som siger, at det her altså påvirker deres livskvalitet i en negativ retning, og at de er utrolig kede af, at de ikke kan få lov til det.

Man kan kalde det, hvad man vil, men det her forslag er faktisk et opråb, jeg har fået fra befolkningen, som har kontaktet mig og har sagt: Vi synes, at det er en dårlig regel, vi kan ikke forstå, at erhvervsfiskere kan sejle ud og fange ål i store mængder – det er vi selvfølgelig glade for at de kan, vi er glade for, at man opretholder det erhverv, men vi er en mindre gruppe, som kun har seks redskaber, så kunne vi dog ikke få lov til at sejle ud og udøve vores fritidsinteresser med at fange nogle ål? Og det synes jeg faktisk var et godt argument.

Det er sådan, at der bliver lavet masser af ting ude i kommunerne, hvor man eksproprierer til golfbaner, og jeg ved ikke hvad, for at tilgodese folks interesser. Her er der altså nogle, der har en anden interesse, som omhandler at fiske ål og have det kammeratskab, der kan være i et bådelaug. Så har jeg fremsat det her lille beslutningsforslag for at få en debat om, om vi ikke skulle tilgodese dem i forbindelse med deres interesser. Men det kan jeg så forstå på Socialdemokratiet at man ikke ønsker.

Kl. 13:29

Formanden :

Tak til ordføreren. Fru Camilla Hersom som radikal ordfører.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Det Radikale Venstre holder af det levende demokrati: at der findes forskellige opfattelser af, hvordan vores samfund skal udvikle sig, at vi sammen i en demokratisk samtale og dialog kan finde frem til, hvad der kan findes flertal for at gennemføre. Vi respekterer, at partierne har forskellige holdninger, men nogle gange bliver der fremsat forslag, i dette tilfælde et beslutningsforslag, B 57, om fiskeri af ål, hvis indhold og motivation er så fremmed for os, at vi med det samme må melde pas.

I Radikale Venstre mener vi, at truede arter skal beskyttes, og vi er tilfredse med, at der fra Europa-Kommissionens side er iværksat en plan for genoprettelse af ålebestanden. Ål vandrer langt, og det er derfor et oplagt område, hvor der er behov for en indsats på tværs af landegrænser. Radikale Venstre er imod, at særinteresser skal varetages i landets lovgivning, men Radikale Venstre mener, at alle interesser skal høres, og vi kan derfor med glæde konstatere, at de restriktioner, der er indført for ålefiskeri i Danmark, er sket med inddragelse af og accept fra alle berørte grupper.

Det, der undrer, er, at selv forslagsstillerne fra Dansk Folkeparti anerkender, at den europæiske ålebestand er under et sådant pres, at den må anses for truet. Det undrer os også, at man vil indføre særlig lovgivning for en bestemt gruppe i samfundet, i dette tilfælde pensionister og efterlønsmodtagere, der efter forslaget skal nyde andre og flere privilegier end andre grupper af fritidsfiskere. Forslaget motiveres med livskvalitet, men er det livskvalitet på lang sigt, at ålebestandene fortsat overfiskes, så vi risikerer en situation, hvor der ikke er flere ål tilbage? Det mener Det Radikale Venstre ikke. Forslaget er ude af proportion, og vi må afvise det i sin helhed.

Kl. 13:31

Formanden :

Tak til den radikale ordfører. Hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Jeg må sige, at vi også i SF betragter det her forslag som super populistisk. Dansk Folkeparti forsøger – undskyld udtrykket – at fiske stemmer hos efterlønsmodtagere og pensionister, og det gør de ved at skubbe sagligheden til side.

Som det er nævnt, er ålen en truet art, og EU har besluttet, at medlemslandene skal reducere ålefiskeriet med mindst 50 pct. over en 5-årig periode, og det er et led i den plan, at fritidsfiskere ikke må bruge ruser til at fange ål med i perioden fra den 10. maj til den 31. juli. Derfor kan man sige, at hvis man skulle give den her tilladelse til efterlønsmodtagere og pensionister, ville det jo simpelt hen betyde, at det mål, som Danmark har sat sig og EU har sat sig for at reducere ålefiskeriet, ikke ville blive nået. Derfor går det selvfølgelig ikke.

Jeg tror faktisk, at der er mange efterlønsmodtagere og pensionister, som har fuld forståelse for, at vi gør noget for at bevare ålebestanden. Det er jo ikke spor sjovt at være en fritidsfisker, som gerne vil fange ål, hvis fisken en skønne dag er pist væk, at ålen som art simpelt hen er uddød. Derudover mener jeg også, at det vil rejse en masse kontrolspørgsmål, hvis det blev vedtaget. Jeg tror, at der ville komme rigtig godt gang i brugen af efterlønnere og pensionister som formelle stråmænd for andre menneskers ålefiskeri. Derfor må jeg sige, at også det aspekt er særdeles negativt, men det helt afgørende er, at af helt principielle grunde må man sige, at vi skal holde fast i, at vi vil bevare ålebestanden gennem de ting, der allerede er blevet vedtaget.

Kl. 13:33

Formanden :

Tak til SF's ordfører. Hr. René Christensen har lige tastet sig ind for en kort bemærkning.

Kl. 13:33

René Christensen (DF):

Jeg har lige et spørgsmål. Ser ordføreren det sådan, at førtidspensionister, pensionister og efterlønsmodtagere er særlig kriminelle i forhold til befolkningen, og at hvis det lige er dem, man giver noget, vil det blive brugt til at udføre kriminelle handlinger? Til det vil jeg bare sige, at det er nyt for mig, at SF har den holdning, at tilhører man den gruppe, er man særlig kriminel.

Kl. 13:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:33

Eigil Andersen (SF):

Det er der på ingen måde tale om. Det er klart, at i det øjeblik man åbner for undtagelser, bliver der også åbnet for en mulighed for, at nogle kan fikle sig igennem med det, og den mulighed mener jeg simpelt hen ikke skal åbnes.

Derudover mener jeg, at Dansk Folkepartis forslag er karakteristisk ved, at man ikke har angivet, hvor den mængde af ål, som så skulle kunne fanges af efterlønnere og pensionister, skulle skæres ned. Det vil sige, at Dansk Folkeparti ville fravige den plan, som er lagt for at bevare ålebestanden. Det er et kæmpeproblem.

Kl. 13:34

Formanden :

Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg vil starte med at sige, at jeg har fået lov til at meddele, at Liberal Alliance også er imod det her beslutningsforslag. Jeg synes måske, at det er meget illustrativt, at vi kan dele ordførerskabet med Liberal Alliance i den her sag.

Jeg vil bare sige, at jeg ikke har meget at tilføje debatten ud over det, der er sagt. Nu nærmer jeg mig selv efterlønsalderen og har me-

get forståelse for, at ål kan give livskvalitet, selv om jeg mest er til det der med at spise dem.

Pointen i det her forslag er jo, at vi har indført en plan for at sikre ålebestanden på lang sigt. Det er en plan, som formentlig i sin udførelse snarere er for svag end for stærk, og den overholdes nok ret dårligt i en række lande. Spørgsmålet er, om det ville være nogen god idé, hvis Danmark sendte et signal om, at vi også slækkede lidt på reglerne og åbnede op for, at der kunne fanges flere ål. Det tror jeg faktisk ville være en rigtig, rigtig dårlig idé.

Uanset at jeg har meget sympati for, at man gerne vil gøre noget for pensionister og efterlønsmodtagere, så kan vi ikke støtte det her beslutningsforslag, men jeg kan love Dansk Folkeparti, at hvis man har andre forslag i skuffen, hvor man vil skabe bedre vilkår for efterlønsmodtagere og pensionister, så vil vi se meget, meget positivt på dem, også selv om nogle af forslagene skulle handle om at rette op på skader, som Dansk Folkeparti selv har medvirket til at indføre tidligere.

Kl. 13:36

Formanden :

Tak til Enhedslistens ordfører. Da jeg har noteret mig, at Liberal Alliance er dækket af det seneste indlæg, og at Det Konservative Folkeparti er dækket af Venstres ordfører, så er det nu igen ordføreren for forslagsstillerne, hr. René Christensen, der har ordet. Værsgo.

Kl. 13:36

(Ordfører for forslagsstillerne)

René Christensen (DF):

Jeg synes, det har været nogle interessante ordførere, der har været heroppe. Det er også nogle interessante konstellationer, der bliver lavet, med hensyn til hvem der taler for hvem. Det kan man også sige, og så kan man jo tage det til efterretning. Men jeg synes, at når man fra de forskellige ordføreres side har læst det her forslag, har man ikke læst det særlig seriøst i forhold til, hvad der faktisk også lå i det her. For det her var faktisk ikke tænkt som noget særlig populistisk. Det var faktisk ikke tænkt sådan, at vi siger, at der bare er masser af ål, og at vi bare kan fiske løs. Der står også i forslaget, at vi selvfølgelig anerkender, at ålen er under pres, men vi anerkender faktisk også, at der her er en befolkningsgruppe, og for nogle af dem, som har det her fritidsliv, er det faktisk det fritidsliv, de har. De har et omdrejningspunkt, som er deres båd og deres fiskeklub. Det er det liv, de har i forbindelse med det, og der har det altså stor betydning, at man selvfølgelig også har mulighed for at komme på vandet.

Vi havde også været åbne over for at kigge på, om der skulle være en periode, hvor man skulle fiske med lidt færre redskaber, en periode, hvor man ikke måtte fiske med seks redskaber, men måske kun med fire redskaber for at begrænse det. Det kunne vi også have været åbne over for. Men jeg har bare kunnet høre, fra ministeren kom op som den første, at det her forslag ville man på ingen måde røre ved. Men det er jo sådan, at vi kommer til at røre ved det, og det skal vi allerede til foråret. Der skal vi røre ved det, i forbindelse med at vi skal kigge på, hvordan vi fortsætter med vores åleplan om genopretning af ålebestanden i Danmark, og det er jeg enig i at vi skal kigge på. Der vil Dansk Folkeparti selvfølgelig tage det her spørgsmål op igen.

Så er jeg også enig i, at vi så må kigge på, hvor mange der egentlig er i den her gruppe, og hvordan det vil påvirke fiskeriet, men ligefrem bare at sige, at det slet ikke er noget, man vil kigge på, at de her menneskers fritidsliv har man overhovedet ingen interesse for, men at det har man for alle mulige andre menneskers fritidsliv, synes jeg simpelt hen ikke at man kan være bekendt i forbindelse med et forslag, der bliver fremsat her.

Så jeg vil sige, at jeg godt kan høre, hvor det her forslag ender henne. Det ender selvfølgelig med, at alle stemmer imod, og at vi selvfølgelig stemmer for vores eget forslag. Men jeg håber, at vi

trods alt kan få kigget på det, når vi skal kigge på vores genopretningsplan fremadrettet, og se på, hvor meget det her egentlig ville påvirke ålebestanden og den tilgang af ål, vi selvfølgelig alle gerne vil have. Som ministeren sagde, vil vi også have fisk for eftertiden, men kan vi dog ikke kombinere det at have fisk for eftertiden med, at der samtidig er nogle mennesker, der også i den sidste ende kan have et godt liv med de interesser, de nu har hver især?

Kl. 13:38

Formanden :

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:38

Eigil Andersen (SF):

Ja, som ordføreren har erkendt, bliver forslaget stemt ned nu. Men det, jeg vil spørge ordføreren om, er: Hvis forslaget var blevet vedtaget, hvor var det så, Dansk Folkeparti ville have fjernet en tilsvarende fiskemængde fra andre, der i dag har ret til at fange ål?

Kl. 13:39

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:39

René Christensen (DF):

Nu er det jo sådan, at da man lavede genopretningsplanen, gik man ind og kiggede på, hvilken omsætning der var, og dem, der havde haft en omsætning på over 50.000 kr., kunne fortsætte med at fiske. Det vil sige, at dem, som fanger allerlæst, jo er dem, der fortsat fisker efter ål. Der har man så, som vi siger, en gruppe, som ud fra vores overbevisning fanger meget lidt, men som har utrolig stor gavn af at få lov til at fange de få fisk, de fanger. Det mener vi bare er en diskussion værdigt. Det er vel helt legitimt at tage det op som et diskussionsemne og så sige, at her har vi altså nogle, som bidrager meget lidt til fiskeriet, men som har et utrolig stort menneskeligt udbytte ud af det. Det var den diskussion, vi gerne ville sætte på dagsordenen, netop fordi vi til næste år skal diskutere det her, og det var sådan set det, der var vores udgangspunkt med det her. Men jeg håber da, at vi har fået sat tankerne i gang, også hos de ordførere, der på nuværende tidspunkt har sagt nej.

Kl. 13:40

Formanden :

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 13:40

Eigil Andersen (SF):

Så Dansk Folkeparti vil altså tage fiskemængden fra dem, der er mere end fritidsfiskere?

Kl. 13:40

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:40

René Christensen (DF):

Det, vi gerne vil lægge op til med det her, er jo selvfølgelig en diskussion om, hvem der kan få lov til at fange de her ål. Sådan som det er i dag, er det dem, som fanger allerlæst, der kan fange ål, mens dem, som fanger allermindst, ikke kan fange ål. Det synes vi bare er en lidt mærkelig prioritering, og vi synes, at det altså også har vægt samfundsmæssigt at kigge på, at når folk har et godt fritidsliv og er aktive i deres fritidsliv, særlig når de er førtidspensionister, efterlønnere eller pensionister, så har det faktisk en værdi. Det mener jeg man skal diskutere ganske åbent og så spørge: Hvad er det for en værdi, man har ud af det her? Det ville vi godt have gjort med den

her debat. Det fik vi så desværre ikke taget hul på, men vi kan jo tage den igen til foråret.

Kl. 13:41

Formanden :

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:41

Bjarne Laustsen (S):

Jeg undrer mig over at høre de bemærkninger, som Dansk Folkepartis ordfører kommer med, for forslaget er jo udelukkende positivt, og derfor sagde jeg, at det var ren populisme at give nogen nogle fisk, som de ikke havde lejlighed til at fange i dag. Nu forstår jeg så, at det, der er problemet, er, at ved den sidste forhandling om genopretningsplanen var der nogle, der bare fik lov at fiske, så det, der reelt er forslaget med det her, er, at der er nogle, der skal begrænses i deres fiskeri. Er det det, som hr. René Christensen er ude efter? Jeg synes jo, at det er fint nok, at vi sætter os sammen og snakker om, hvilke elementer der skal være, men her går Dansk Folkeparti jo solo i stedet for at vente til foråret, hvor vi skal til at forhandle om de her ting, og så kunne man jo komme med sine input. Så ønsker hr. René Christensen reelt, at erhvervsfiskerne skal begrænses i deres fiskeri?

Kl. 13:41

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:41

René Christensen (DF):

Jeg mener, at man skal kigge på, hvordan man får delt sol og vind lige i det her forslag. Det er bestemt vores overbevisning, at med de mængder fisk, vi snakker om til den her gruppe med deres seks sæt, siger jeg jo også, at vi kunne have været åbne over for at kigge på, om det er en mindre mængde fiskegrej, man kan bruge i den her periode. Det kunne det jo også have været. Det kunne vi også have diskuteret. Men det, vi ser nu, er jo, at det ønsker man ikke at diskutere, og det er jo egentlig fair nok, at man har den holdning, men vi vil i hvert fald tage det op.

Kl. 13:42

Formanden :

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:42

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes bare, at det vil klæde ordføreren nu at svare på det der spørgsmål om, hvad det er, det handler om. Det står jo ikke i bemærkningerne til lovforslaget. Der står udelukkende, at det er positivt, at der er nogle, der skal have lov at fange nogle flere ål i en bestemt periode. Men her til slut i ordførertalen handler det om, at der er nogen, der har fået lov at fange nogle ål, som jeg kan høre at Dansk Folkeparti ikke synes de skulle have haft lov til at fange. Det er det, der reelt er drivkraften i forslaget, det er ikke at tilgodese nogle andre grupper. Og jeg synes jo, at det er lidt interessant. De der ting kan man jo bare spille ind med, når man skal til at snakke om det senere. Det behøver man ikke at lave et beslutningsforslag om.

Kl. 13:43

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:43

René Christensen (DF):

Nu er jeg helt med på, hvad det er, ordføreren stiller spørgsmål om. Men vi kommer vidt omkring: efterløn og pensionsalder, og jeg ved

ikke hvad. Det er ikke, fordi vi mener, at erhvervsfiskerne ikke skal have lov til at fiske ål. Det er ikke det. Vi er heller ikke kede af, at der er nogle, som faktisk har det som en levevej, og at de kunne fortsætte deres levevej og skabe deres indtægt. Det er vi faktisk heller ikke kede af. Som formand for Fødevarerudvalget kan jeg se, at jeg har fået utrolig mange henvendelser fra de her mennesker, som har sagt til mig: Kære René Christensen. Det her betyder utrolig meget for os. Er det ikke noget, man kunne kigge på? Så er det så, at jeg siger, at det synes jeg da bestemt at vi skal kigge på hvordan vi kan løse, når det nu betyder så utrolig meget for de her mennesker. Og ja, så kan det godt være, at man skal lave en lille fordelingsnøgle, der siger, at så må vi kigge på den kvote, der er udlagt nu, som der er nogle erhvervsfolkere, der har eneret på, og så kan det godt være, at man skal tage et lillebitte hjørne af den, i forhold til at de her fiskere kan fiske i den her korte periode.

Det her er ikke et beslutningsforslag, jeg bare har fundet på derhjemme i en sen aften. Det er faktisk et beslutningsforslag, der er kommet, fordi der er rigtig mange borgere, der har henvendt sig.

Kl. 13:44

Formanden :

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) Forhandling om redegørelse nr. R 11:

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelsers redegørelse om større sammenhæng i det videregående uddannelsessystem.

(Anmeldelse 13.04.2012. Redegørelsen givet 13.04.2012. Meddelelse om forhandling 13.04.2012).

Kl. 13:44

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Hr. Esben Lunde Larsen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Esben Lunde Larsen (V):

Vi behandler i dag R 11, der er en redegørelse af uddannelsesministeren om større sammenhæng i det videregående uddannelsessystem. I redegørelsen gør uddannelsesministeren det indledningsvis klart, at regeringen har fastsat nye ambitiøse mål om, at 60 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse, og at 25 pct. skal have en lang videregående uddannelse. Samtidig med at disse ambitiøse, nogle kunne kalde det urealistiske, mål skal nås, er det meningen, at kvaliteten af uddannelserne skal styrkes, og at de unge skal hurtigere igennem uddannelsessystemet.

Venstre støtter regeringens overordnede målsætning om at skabe bedre sammenhæng i det videregående uddannelsessystem, men vi stiller os stærkt tvivlende over for det formålstjenlige i den såkaldt

ambitiøse målsætning. Det skyldes, at regeringen ikke allokerer flere midler til det område. Skal uddannelsesinstitutionerne løfte endnu flere studerende, skal der flere midler til, hvis man ikke skal udvande de uddannelses tilbud, der allerede findes i dag. Alle ved, at de sidste 10 pct. af 50-procents-målsætningen til 60-procents-målsætningen er tungere at løfte og derfor også kræver flere ressourcer, ikke blot økonomisk, men også personalemæssigt.

Som mange andre præsentationer fra den nuværende regering er denne redegørelse også fuld af ord og en del varm luft. Det fremgår eksempelvis af redegørelsen, at den øgede sammenhæng er forbundet med en bedre udnyttelse af ressourcer. Der skal være færre blindgyder og bedre meritpraksis. Det lyder alt sammen godt, men hvordan skal udnyttelsen af ressourcerne blive bedre? Hvordan skal blindgyderne reduceres? Hvordan skal meritpraksis forbedres?

Der er ingen tvivl om, at det giver god mening, at de videregående uddannelser fremadrettet reguleres efter fælles lovgivning, ligesom det er hensigtsmæssigt, at alle uddannelsesinstitutioner på et vist akademisk niveau indgår udviklingskontrakter med den siddende uddannelsesminister. De gode intentioner i redegørelsen kommer dog noget til kort, når det gælder økonomien. Dels baseres en del af erhvervsakademiernes og professionshøjskolernes økonomi på globaliseringspuljen, som udløber. Dels rammes nogle af de universitære bevillinger af de såkaldte skrænter. Ikke mindst udviklingen af professionshøjskolernes aktiviteter, når det gælder større viden om, hvad der virker i praksis, er problematisk. En ny undersøgelse fra Anvendt KommunalForskning viser netop, at 45 pct. af professionshøjskolernes aktiviteter til udviklings- og vidensbaseret er finansieret af globaliseringspuljen, der udløber i år. Det fremgår ikke af redegørelsen, hvad ministeren, subsidiært regeringen, påtænker at gøre ved den økonomiske udfordring.

Hvad der imidlertid fremgår, er ønsket om at holde økonomien i uddannelsessystemet på det nuværende niveau. Af afsnittet om taxameter- og bevillingsreformen fremgår det, at ændringen af tilskudssystemet skal foregå inden for den eksisterende ramme. Er det at fodre hunden med sin egen hale? Ja. Giver det flere midler til at udvikle? Nej. Jeg håber derfor også, at uddannelsesministeren vil gøre grundigt rede for de økonomiske sammenhænge. Det tankevækkende er jo, at regeringen gik til valg på et forsigtighedsprincip: Pengene skal være i kassen. Men i uddannelsesstiltælden er målsætningerne blæst højt og flot ud på forhånd, inden pengene er i kassen.

Når det gælder reformen af de videregående uddannelser, finder vi, at der er gode takter i princippet om at øge videngrundlaget på baggrund af forpligtende aftaler mellem institutionerne, der fremmer forsknings- og udviklingssamarbejde.

Vi finder også, at tankerne om det fleksible uddannelsesvalg er interessant, men vi vil gerne advare imod at få for vidtløftigt sammensatte kandidatuddannelser. Af samme årsag er det væsentligt for Venstre, at aftagerne reelt set vil anvende de nye kandidater, og at aftagerne derfor også bliver inddraget i at udforme og kvalitetssikre ideerne om det fleksible uddannelsesvalg.

Det perspektiv, som ministeren fremlægger omkring meritgaranti, bakker Venstre op om. Det er afgørende, at de studerende efter et udlandsophold får meritoverført nøjagtigt det antal ECTS-point, som et studium i udlandet måtte give. Ellers giver ECTS-pointsystemet ingen mening.

Endelig glæder Venstre sig over det fokus, som uddannelsesministeren retter mod en ny national innovationsstrategi med fokus på innovation og entreprenørskab. Det er vigtigt at få integreret dette på alle videregående uddannelser, men det gør det ikke alene. Derfor er det også nødvendigt at sikre udviklingsprogrammer mellem virksomheder, studerende og uddannelsesinstitutioner, så viden og virksomhedsudvikling reelt kommer til at gå hånd i hånd, ikke mindst, når det gælder de små og mellemstore virksomheder, og ikke mindst, når det gælder udviklingen i de tyndtbefolkede områder. Jeg vil der-

for heller ikke undlade at gøre ministeren opmærksom på, at det regionale perspektiv har Venstres opmærksomhed, og at dette perspektiv i nogen grad synes at være fraværende i denne redegørelse. Eksempelvis kunne man stille spørgsmålet, om ministeren har agt omkring udviklingskontrakterne og den regionale spredning, ikke mindst når det gælder professionshøjskolerne.

Afslutningsvis hæfter jeg mig ved de tanker, uddannelsesministeren gør sig omkring praktik, og at alle studieordninger skal muliggøre omkring 30 ECTS-point til praktik-, klinik- eller muligheder for erhvervssamarbejder. Dette er noget, der skal tænkes grundigt igennem, for praktik gør det ikke alene. Der skal i høj grad fokuseres i et praktikophold, ifald det skal bidrage med nyttige erfaringer. Inden Venstre ser en mere grundig beskrivelse af praktikproblematikken, ønsker vi ikke at gå ind i nærmere spekulationer omkring dette felt.

Ingen skal være i tvivl om, at Venstre ønsker at skabe større sammenhæng i det videregående uddannelsessystem, ligesom vi ønsker at højne kvaliteten og sikre en målrettethed hos de studerende efter endt uddannelse. Vi ser derfor også frem til en fortsat drøftelse med regeringen omkring dette, hvortil redegørelsen danner et udmærket grundlag.

Kl. 13:50

Formanden :

Tak til Venstres ordfører. Fru Kirsten Brosbøl for en kort bemærkning.

Kl. 13:51

Kirsten Brosbøl (S):

Tak. Jeg skal bare bede Venstres ordfører om at bekræfte, at regeringen jo har finansieret det øgede optag, der finder sted her i disse år, i modsætning til den tidligere regering, som ikke på finansloven for 2012 havde finansieret det øgede optag. Det er bare en bemærkning til ordførerens sådan undren over, hvor finansieringen er henne, og der vil jeg bare gerne have svar på det spørgsmål.

Kl. 13:51

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:51

Esben Lunde Larsen (V):

Det eneste, jeg kan bekræfte over for den socialdemokratiske ordfører, er, at der mangler midler til professionshøjskolernes vidensbase-ring. Det optager Venstre, hvordan de midler bliver tilvejebragt.

Kl. 13:51

Formanden :

Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 13:51

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg synes bare, vi har brug for i hvert fald en bekræftelse på, at de ekstra pladser, hvor folk er optaget i år, altså er finansieret, for man kunne jo godt høre Venstres ordførers kommentarer som sådan en generel problematisering af finansieringen, og der synes jeg bare det er vigtigt, at Venstres ordfører også her i dag bekræfter, at der er finansiering til det.

Så vil jeg i øvrigt sige, at vi jo har en finanslovforhandling foran os, hvor vi i fællesskab forhåbentlig kan finde anledning til at drøfte, hvad der skal ske efter globaliseringsaftalens ophør, og der kan jeg i hvert fald sige, at Socialdemokraterne gerne vil være med til at drøfte det spørgsmål, som ordføreren her rejser.

Men kunne vi lige få en bekræftelse på, at det øgede optag altså er finansieret, i modsætning til hvad det var under den tidligere regering?

Kl. 13:52

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:52

Esben Lunde Larsen (V):

Jeg kan garantere den socialdemokratiske ordfører, at Venstres ordfører aldrig kommer med generelle betragtninger. Jeg kom med den betragtning om netop professionshøjskolerne og vidensbaseringen; jeg bevægede mig ikke ud i alle mulige generelle betragtninger om økonomien i uddannelsessystemet.

Men jeg kan sige til ordføreren, at det, som jeg problematiserede omkring forsigtighedsprincippet, var, at regeringen har fremlagt et forsigtighedsprincip, men nu har meldt nogle målsætninger ud, som den gerne vil nå, uden at anvise finansiering, og det er faktisk det, jeg synes er problematisk. Det bekymrer mig forhold til professionsbachelorsystemet, men også i forhold til universitetssystemet.

Kl. 13:53

Formanden :

Så siger jeg tak til Venstres ordfører, og så er det fru Kirsten Brosbøl som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for den her redegørelse, som jo på en gang giver et godt overblik over de videregående uddannelser og også udstikker nogle ganske ambitiøse retningslinjer for, hvor vi skal hen. Tiden er nemlig kommet til at rette fokus mod uddannelserne – det er jeg også enig med ministeren i.

Det har i lang tid været forskningen og de administrative rammer, der har været i centrum, og uddannelserne er kommet til at stå lidt i skyggen af det. Det harmonerer jo ikke med skåltalerne om uddannelse i verdensklasse. Hvis vores studerende skal kunne måle sig med de bedste i verden, skal kvaliteten være i top. Vi skal give de studerende langt mere fleksibilitet, åbne flere døre i uddannelsessystemet og fjerne de sten på vejen, der skaber unødige barrierer for uddannelse. Men de studerende skal også levere. Til gengæld vil vi kræve af dem, at de færdiggør deres uddannelse lidt hurtigere, end de gør i dag.

Dannelsen af uddannelsesministeriet giver jo nogle gode rammer for at tænke på tværs af uddannelserne, der før var fordelt på fire forskellige ministerier. Og der er brug for nytænkning. Alt for mange studerende støder på unødige barrierer på deres vej gennem uddannelsessystemet; det kan være ved studiestift, ved meritoverførsler, ved udlandsophold, ved praktik og ved efter- og videreuddannelse.

Det er alt sammen noget, der fjerner fokus fra indholdet af uddannelsen, og som resulterer i studietidsforlængelse til stor irritation for den studerende og med yderligere belastning af samfundsøkonomien til følge. Vi skal have de blindgyder og barrierer væk, hvis vi vil højne kvaliteten af uddannelserne og sikre et gennemsigtigt uddannelsessystem, hvor der er mere fleksibilitet for den enkelte, og hvor den enkelte har mulighed for at udnytte sit potentiale – og det vel at mærke inden for rammerne af den normerede studietid.

Første skridt på vejen er at samle al lovgivningen om uddannelserne i en lov, og det kan jo godt lyde som sådan en administrativ manøvre uden de store konsekvenser for de studerende, men jeg har en forhåbning om, at det kan betyde, at vi får en samlet og mere sammenhængende struktur med nogle lidt mere ensartede regler eller strukturer for opbygningen af uddannelserne, som gør det mere gennemsigtigt og synligt for de studerende, hvordan de dels jo kan få meritoverførsel og skifte mellem studiesteder, dels kan se deres videre vej igennem uddannelsessystemet.

Det er også dér, diskussionen om supplering kommer ind i billedet, som jo har været vældig meget oppe, efter at ministeren har meldt ud, at målsætningen simpelt hen er at begrænse eller helt undgå supplering. Suppleringsen har kostet tid og indtil årsskiftet jo også penge for de studerende, hvor der har været brugerbetaling for det her, og det har jo betydet en stor barriere for mange i forhold til at kunne læse videre i uddannelsessystemet. Enten har man jo så helt fravalgt videreuddannelse på grund af brugerbetalingen, eller også har det for mange betydet gældsætning og i hvert fald forsinkelser i uddannelsen. Nu tager vi altså skridtet videre og sætter et mål op om, at vi helt vil af med suppleringen eller begrænse den til et omfang, så den kan finde sted på en måde, så man undgår studietidsforlængelse.

Det er ret afgørende, tror jeg, at vi får sagt meget tydeligt til sektoren her, at der ikke er tale om, at vi vil lukke døre, men at vi vil åbne flere døre for de studerende. Når jeg sådan har lyttet til den debat, der har været om det, så har det virket på mig, som om man opfatter det, som om vi nu sætter endnu en barriere op. Der tror jeg det er meget, meget vigtigt – og det er meget vigtigt for mig som socialdemokrat at understrege – at det her jo skal ske sideløbende med, at vi udvikler en ny vifte af uddannelsesmuligheder for de studerende, så de ikke oplever det her, som om vi lukker døre, men som om vi åbner flere døre og direkte veje videre i uddannelsessystemet.

Det tror jeg er vigtigt også at få kommunikeret klart til sektoren på baggrund af den her redegørelse, nemlig at der altså er behov for, at vi får sat gang i noget mere samarbejde på tværs af uddannelsesinstitutioner, sådan at vi kan få lavet flere af de her brobygningsforløb, som jo også er omtalt i redegørelsen, så det er helt tydeligt for de studerende, når de starter på en kort videregående uddannelse, en mellemlang videregående uddannelse eller en bacheloruddannelse, hvilke veje de har videre i systemet, hvis de gerne vil læse videre.

Så det handler altså om at gøre op med noget af den, kan man sige, søjletænkning, der har været i uddannelsessystemet, og som har forhindret de studerende i at komme videre. Det er i virkeligheden også det, der gør sig gældende, når vi taler om meritgaranti. Der er det for mig at se også i høj grad et forsøg på at gøre op med den søjletænkning, hvor man sådan ligesom værner om sin egen uddannelse uden at være åben over for, at der kan komme folk med andre baggrunde.

Kl. 13:58

Her er det også rigtig vigtigt at understrege, at der jo ikke er tale om, at man skal kunne komme med en hvilken som helst bacheloruuddannelse og tage en hvilken som helst kandidatuddannelse. Det har sådan lidt været opfattelsen – i nogle dele af sektoren, i hvert fald – at det var det, vi lagde op til. Jeg synes, det er vigtigt at få sagt her i dag, at det jo ikke skal være sådan, at man kan komme med f.eks. en sygeplejerskeuddannelse og gå ind at tage kandidatdelen på medicinstudiet, eller med en bachelor i biologi og læse jura på overbygningen. Altså, der må selvfølgelig være et fagligt fællesskab, og det skal også fortsat være en faglig vurdering, der afgør, om man kan få merit. Men der er altså rum for forbedring her, for der er stadig studerende, som løber panden mod en mur, når de ønsker at skifte mellem studiestederne.

Det er jo meget det, der ligger i tanken om det fleksible uddannelsessystem, altså at der skal være mulighed for, at de studerende i langt højere grad end i dag kan vælge elementer på andre uddannelsesretninger eller andre uddannelsesinstitutioner undervejs i deres uddannelse, så de i langt højere grad får mulighed for at sammensætte deres profil for at have – hvad skal man sige? – en profil, der gør, at de har bedre beskæftigelsesmuligheder bagefter. Jeg synes, at det er det, der også er sigtet her, nemlig at sige: I den situation, vi har på arbejdsmarkedet i øjeblikket, må det også være det, vi tager med ind i overvejelserne. Altså, det her skal også være noget, der gør, at de studerende kan få bedre mulighed for beskæftigelse efterfølgende.

Jeg synes, det er rigtig vigtigt, når vi taler om alle de her systemer og strukturer, at vi husker, at det her skal tænkes ind i den studerendes hverdag, at det her skal give mening for den enkelte studerende. Det nytter ikke noget, at vi taler om rammer og strukturer, og at det så – når vi kigger på, hvordan det er, de studerende rent faktisk handler i deres studievalg og ved de beslutninger, de træffer undervejs – ikke giver mening for dem. Her mener jeg altså også, at det kræver, at vi tager situationen på arbejdsmarkedet med ind i de her diskussioner, så det ikke kun handler om en bedre sammenhæng i uddannelsessystemet, men også om, at det skal hænge sammen for de studerende, når de kommer fra studieliv til arbejdsliv, altså at vi der har fokus på bedre overgange.

Derfor er det også for Socialdemokraterne rigtig vigtigt, at vi får hele den her diskussion om praktik med i de her overvejelser, for det er noget, som efter vores overbevisning vil styrke de studerendes muligheder for at finde beskæftigelse efterfølgende, hvis man har bedre mulighed for at få praktikforløb ind i uddannelserne. Vi har også foreslået for nylig, at man giver bedre mulighed for det, vi så kalder iværksætterpraktik, så man altså i løbet af sin uddannelse, hvis man har en god idé, kan få mulighed for at leve den ud i livet med vejledning, eventuelt koblet til en virksomhed, og på den måde benytte sin studietid til også at forbedre beskæftigelsesmulighederne.

Det er omfattende reformer, som redegørelsen her lægger op til – reformer, som, hvis de skal lykkes, kræver, at vi har alle aktører som medspillere. Der er altså ikke tale om – og det synes jeg også er vigtigt at understrege – en top-down proces, hvor vi kan trykke på en knap herinde og så kommer alle de her ting til at ske. Det kræver, at de studerende, at underviserne og at ledelserne på tværs af de institutionelle grænser tænker med og bidrager til, at vi får de her ting til at gå op i en højere enhed.

Når jeg taler med aktørerne rundt omkring, fornemmer jeg egentlig, at når jeg får lejlighed til at uddybe, hvad der ligger i de her punkter, så er langt de fleste altså med på, at vi skal i den her retning. Vi skal have skabt bedre rammer; vi skal have skabt mere fleksibilitet; vi skal have mere samarbejde.

For spørgsmålet er, om ikke vi i lang tid nok nu har fokuseret på konkurrencen mellem uddannelsesinstitutionerne om at tiltrække de studerende. Jeg tror, at tiden er kommet til, at vi i et lille land som Danmark får langt mere fokus på, hvordan vi gennem samarbejde og fællesskab mellem institutionerne inden for uddannelsessektoren kan tilbyde de studerende et langt bedre studieforløb, end vi kan i dag. Så mindre konkurrence, mere samarbejde – det tror jeg også er en af vejene til at få det her til at lykkes.

Socialdemokraterne vil gå med ildhu til det videre arbejde om at udfolde de enkelte elementer i redegørelsen, som kræver det. Jeg har ikke været inde på alt her, men vi vil endnu en gang gerne kvittere for den ambitiøse tilgang til uddannelserne, som redegørelsen er et udtryk for. Det er der behov for for at sikre, at uddannelserne fremover får en plads i solen og ikke i skyggen.

Kl. 14:03

Formanden :

En kort bemærkning fra hr. Esben Lunde Larsen.

Kl. 14:03

Esben Lunde Larsen (V):

Tak. Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører om forsigtighedsprincippet. Hvordan hænger forsigtighedsprincippet sammen med de højt udmålte målsætninger, når der ikke anvises finansieringskilder, og hvordan hænger det sammen med den analyse, der er kommet fra Anvendt KommunalForskning, der indikerer, at man ønsker øget vidensspredning og vidensbasering på produktionshøj-skolerne, men der mangler 45 pct. af de udgifter, der skal til?

Formanden :
Ordføreren.

Kirsten Brosbøl (S):

Der er jo på finansloven også i BO-årene afsat en reserve, som skal træde i stedet for globaliseringsaftalen. Det håber jeg at ordføreren er opmærksom på. Der er jo ikke taget stilling til udmøntningen af den reserve, men der er opført på BO-årene på finansloven en reserve netop til, at man kan diskutere, hvad der skal ske efter globaliseringsaftalens udløb. Der ser jeg meget frem til de forhandlinger, vi skal have til efteråret om udmøntningen deraf.

Så vil jeg bare sige, som jeg også sagde før i mit spørgsmål til ordføreren, at vi i modsætning til den tidligere regering har finansieret det øgede optag, der har fundet sted, og at den tidligere regering jo havde efterladt tæt på en milliardregning for det øgede optag. Så der tror jeg nok at vi har vores på det tørre.

Formanden :
Hr. Esben Lunde Larsen.

Esben Lunde Larsen (V):

Så det skal forstås sådan, at også i det her tilfælde bryder regeringen sit eget forsigtighedsprincip, og pengene skal først findes senere ved forhandlinger i forbindelse med finanslovforliget.

Formanden :
Ordføreren.

Kirsten Brosbøl (S):

Nej, det er, som jeg sagde, at der er opført på finansloven en reserve, som skal træde i stedet for globaliseringspuljen, og der står pengene jo anvist allerede på finansloven, og der skal vi jo så tage stilling til den konkrete udmøntning til efteråret i forbindelse med finanslovforhandlingerne.

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Jens Henrik Thulesen Dahl som ordfører for Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Her står vi nu med en redegørelse om større sammenhæng i det videregående uddannelsessystem. Redegørelsen lægger op til en lang række initiativer, som umiddelbart forekommer meget besnærende. Jeg tror også, at der kan komme noget virkelig godt ud af det.

Jeg vil adressere nogle enkelte punkter i redegørelsen. Udgangspunktet er, at alle videregående uddannelser er samlet i ét ministerium, og dermed kan der bedre tages initiativer, som går på tværs. At tænke i en samlet struktur er en oplagt tanke. Udfordringen i den tanke er, at det ikke må gå ud over forskelligheden i uddannelsessystemet. Hvis vi kan fastholde de enkelte deles egenart, kan en samling blive en styrke, hvor man kan trække på hinandens forcer.

For eksempel står vi lige nu for at tage fat på en revision af læreruddannelsen. Det er en professionsbacheloruddannelse, og det vil sige en konkret praksisrettet uddannelse i modsætning til universitetsuddannelserne, som er mere akademiske og forskningsrettede. Hvis et samarbejde mellem professionshøjskoler og universiteter

Kl. 14:03 skal blive en styrke for uddannelsessystemet, tror Dansk Folkeparti, at vi skal se på det sådan, at universiteterne via forskning skaber ny viden, professionshøjskolerne skal transformere den viden til praksisrettet undervisning, sådan at universiteternes forskningsresultater kommer ud som ændret undervisning i folkeskolen eller ændret praksis i sygeplejen. På en måde kan man sige, at professionshøjskolerne skal fungere som en art GTS-institutter mellem universitet og folkeskole.

Kl. 14:03

Et andet spændende initiativ er tanken om et fælles akkrediteringssystem. Jeg var for nylig på et temamøde om akkreditering på de videregående uddannelser. Her blev fra flere sider givet udtryk for, at de akkrediteringer, som uddannelsesinstitutionerne har været igennem, måske nok har positive effekter, men det var også nogle bureaukratiske monstre, som de meget nødig ville igennem en gang til. De er først lige nu glade for, at det blev taget i brug, og så håbede de på, at der ikke kom noget så voldsomt ud af det næste gang.

Når jeg tænker på akkreditering eller kvalitetssikring, som vi også kalder det, tænker jeg på et meget enkelt system, et system, hvor det handler om løbende forbedringer på alle planer, en grundholdning til, at alt, hvad man gør, skal gøres bedre i morgen end i dag, en kultur, hvor man udfordrer hinanden på måden at gøre tingene på. Dansk Folkeparti så meget gerne et system, hvor vi kunne sige til uddannelsesinstitutionerne:

Vi har tillid til jer, vi har tillid til, at I kan; derfor skal I fortælle os, hvordan I vil sikre den løbende forbedring i kvaliteten, og hvordan I vil dokumentere over for os politikere, at det virker; en kontrakt med den enkelte uddannelsesinstitution, hvor der skal indskrives ganske få krav til kvaliteten; naturligvis en løbende forbedring af kvalitet af de uddannede, kvalitet af forskningen, også universiteternes evne til at gøre forskningen tilgængelig for erhvervslivet, kandidaternes mulighed på jobmarkedet, frafaldsprocenter m.v.

Min forestilling er, at der som en del af kontrakten indsættes uddannelsesinstitutionens beskrivelse af, hvordan de vil leve op til kravene, og hvordan de vil dokumentere det. Hvis de kan leve op til det, skulle de i og for sig have lov til at drive deres uddannelse uden nærmere indblanding. Jeg tror faktisk ikke på rigide regler om, at man skal have så og så mange konfrontationstimer på det enkelte studie eller krav på så og så mange vejledningstimer. Jeg tror mere på, at uddannelsesinstitutionerne, hvis de vil gå positivt ind i det, naturligvis skal sikre, at der er det antal konfrontationstimer, som er optimalt på det enkelte studie i forhold til at sikre den bedste kvalitet af kandidater. Hvis det skal lykkes, skal vi have jaget uddannelsesinstitutionerne ud af busken nu.

Jeg håber, at uddannelsesinstitutionernes ledelser vil høre det her og se nødvendigheden af og muligheden for at være offensiv og tage bolden i forhold til at være styrende for, hvordan fremtiden skal være på uddannelsesinstitutionerne. Hvis de ikke gør det, er jeg bange for, at vi ender i atter en public management-tankegang med en centralstyret kvalitetssikringsmodel, og det er jeg faktisk bange for kan være dræbende for den udvikling, som vi i hvert fald i Dansk Folkeparti gerne ser.

Til sidst vil jeg lige tage fat i, at der er en helt grundlæggende udfordring i, at vi overhovedet kan komme fornuftigt videre med det her, og jeg vil stærkt opfordre ministeren til at få taget hul på det hurtigst muligt. Det er store skrænter, der tegner sig for forskningsmidlerne med udgangen af indeværende år. Hvis forskningsmiljøerne skal have nogen som helst mulighed for at sikre en planlægning, så det ikke bliver hovsaløsninger, er de faktisk nødt til snarest muligt at have en afklaring af, hvilke midler de har i 2013 og meget gerne i en årrække frem.

Jeg tror, at alle er enige om, at det faktisk er afgørende at få taget fat på den model. Det blev nævnt af den socialdemokratiske ordfører, at der var sat midler af og det skulle man så diskutere til efteråret. Det er alt, alt for sent. Jeg er helt sikker på, at hvis ministeren

Kl. 14:04

Kl. 14:04

Kl. 14:04

Kl. 14:04

Kl. 14:04

Kl. 14:05

havde været i opposition i dag, havde han stået her og skreget på, at det var alt for sent at tage fat på det om lidt; nu skulle vi da have gjort noget. Så derfor: Kære minister, tag fat hurtigst muligt, for uden den her afklaring bliver alle de andre planer ikke til noget godt. Tak for ordet.

Kl. 14:10

Formanden :

Tak til ordføreren. Fru Sofie Carsten Nielsen som radikal ordfører.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg synes, at det er noget af det fascinerende ved at være kommet herind og stå på Folketingets talerstol, at man det ene øjeblik kan diskutere, om pensionister og efterlønnere skal have adgang til at fiske ål, mens det er forbudt for alle andre – og der er vi dybt uenige med Dansk Folkeparti – men i næste øjeblik fremfører samme parti sådan nogle fornuftige synspunkter om kvalitetssikring og akkreditering på universiteterne. Jeg synes, at det er rigtig godt, og jeg er helt, helt enig i meget af det, der blev sagt. Det er jo fascinerende.

Som bekendt har uddannelsesministeren udgivet den her redegørelse om en større sammenhæng i det videregående uddannelsessystem, og det er helt klart, at efter en årrække med en rivende institutionel udvikling, er det blevet tid til at sætte de studerende og deres uddannelse og vilkår i centrum. Det synes jeg der bliver gjort med den her redegørelse, som lægger op til større fleksibilitet i hele uddannelsessystemet. En lov for alle uddannelser, altså meget større gennemskuelighed; bedre muligheder for meritoverførsel; garanti i forhold til udlandsmerit, så det ikke er nødvendigt at supplere i et væk; mere praktik; muligheder for løbende efter- og videreuddannelser; nye og enklere udviklingskontrakter; reform af taxameter- og bevillingssystem; og et nyt akkrediteringssystem eller kvalitetssikring på alle videregående uddannelser. Det er helt klart ambitiøst, som det er blevet nævnt, men det er også nødvendigt.

Jeg synes, det er rigtig spændende, hvis det kunne blive muligt at tage en uddannelse på en professionshøjskole og senere søge ind på et universitet uden at skulle starte forfra. Det er ikke en hvilken som helst universitetsuddannelse, og det gjorde Socialdemokraternes ordfører også helt klart. Der skal selvfølgelig være faglige forudsætninger, og derfor skal uddannelsesinstitutionerne også gøre mulighederne, altså studievejene, langt mere klare for de studerende og allerhelst samarbejde fagligt undervejs.

Jeg var på besøg i Forskningshus på Aalborg Universitet for nylig, og her har innovative løsninger udviklet i en såkaldt idéklinik på Aalborg Universitetshospital i et samarbejde mellem portører, laboranter, diplomingeniører, læger og sygeplejersker fået universitetet til at undersøge, om ikke der også var noget at hente ved at udvikle flere faglige samarbejder mellem de lange videregående sundhedsuddannelser og de korte tekniske uddannelser, de mellemlange diplomingeniøruddannelser. Der er altså mange af de uddannelser, der uddanner til forskellige job på hospitalet, men i nogle af de funktioner, de slet, slet ikke tidligere havde forbundet med sundhed og pleje. Det vil jeg gerne se mere af. Det gør både studietiden og arbejdslivet senere sjovere og mere udfordrende, og i det her tilfælde har det jo altså affødt en række konkrete patenter, der er omsat til nye produkter på verdensmarkedet, og det giver vækst og job i Danmark.

Regeringen har fastsat nye ambitiøse mål om, at 60 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse. Det er et godt mål. 25 pct. skal have en lang videregående uddannelse. Samtidig skal kvaliteten af uddannelserne styrkes, og de unge skal lidt hurtigere igennem uddannelsessystemet. Det kræver mere sammenhængende rammer for alle videregående uddannelser, og det kræver flere muligheder for fleksible uddannelsesvalg både på langs og på

tværs af de videregående uddannelser. Vi skal have løftet uddannelsesniveaet overalt, og der er altså ikke nogen modsætning mellem at skulle leve af viden og bevare produktionsarbejdspladser i Danmark. Det hænger sammen. Vi skal have et dobbelt uddannelsesløft, hvor ufaglærte får mulighed for at blive faglærte, og hvor faglærte får mulighed for at tage en længere uddannelse, og hvor vi alle sammen får mulighed for at efter- og videreuddanne os hele livet, uden at vi skal starte forfra. Det kræver mere sammenhæng i det videregående uddannelsessystem.

Derfor er jeg rigtig glad for ministerens udspil. Jeg ser frem til debatten både i dag og den, som nu går i gang med alle relevante parter og institutioner og personer, der har lyst til at byde ind med deres viden, erfaringer og ideer. Først derefter forhandler vi som bekendt om midlerne til eventuelle nye initiativer.

Kl. 14:14

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Esben Lunde Larsen.

Kl. 14:15

Esben Lunde Larsen (V):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge den radikale ordfører i forhold til det, der er i Anvendt KommunalForskning rapport omkring de 45 pct. Den socialdemokratiske ordfører var inde på, at der fandtes midler i overslagsårene, og der vil jeg gerne høre den radikale ordfører, om hun kan garantere, at der kan findes de midler, der skal til, for at det hul, der er i forhold til vidensbaseringen, som Anvendt KommunalForskning rapport lægger op til der er, kan dækkes, altså at de midler faktisk er til stede.

Kl. 14:15

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:15

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg synes ikke, man skal udstede nogen garantier om noget som helst. Men det, som jeg synes at den socialdemokratiske ordfører fik gjort meget klart, og som Venstres ordfører jo ikke svarede på, da han var på talerstolen, var, at der er tale om et hul, som vi i alt fald i forhold til den større andel på de videregående uddannelser har fyldt op. Der er blevet lagt mange flere ting til, og de ting, der fremgår her i redegørelsen, om at der skal være mere sammenhæng, er jo ikke nogle ting, som nødvendigvis koster flere penge og koster nye penge. Altså, det med meritgarantien og fleksibiliteten er også nogle af de ting, som vi skal kunne ordne inden for det eksisterende system, og derefter må vi jo i finanslovforhandlingerne og i de øvrige forhandlinger se på, hvordan vi finder frem til nogle løsninger.

Kl. 14:16

Formanden :

Hr. Esben Lunde Larsen.

Kl. 14:16

Esben Lunde Larsen (V):

Men det, der er det interessante, er, at jeg hverken har spurgt den socialdemokratiske ordfører eller den radikale ordfører omkring optaget. Det, jeg har spurgt om, har været det faktum, at Anvendt KommunalForskning anviser, at der mangler 45 pct. af midlerne til vidensbasering. Og når det er sådan, at man har et forsigtighedsprincip, skal jeg blot bede den radikale ordfører garantere og bekræfte, at det forsigtighedsprincip også er et, der er gældende, når det gælder midlerne til professionshøjskolerne.

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 14:16

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Forsigtighedsprincippet er et, der er gældende i alle sammenhænge, når det gælder økonomien, men jeg synes, vi skal gå konstruktivt ind i de efterfølgende forhandlinger og se på, hvordan vi sammen finder nogle løsninger. Det her er jo også stof, der er forligsbundet, og noget, som Venstre selv er med i, og det håber jeg at vi sammen kan finde ud af.

Kl. 14:16

Formanden :

Så siger jeg tak til den radikale ordfører. Hr. Jonas Dahl som SF's ordfører.

Kl. 14:16

Kl. 14:17

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

De sidste mange år har der været en voldsom udvikling inden for hele uddannelsessektoren, og derfor er det desto mere interessant, at den nye regering netop har samlet alle institutionerne, der vedrører de videregående uddannelser, i et ministerium. Det er noget af det, som vi fra SF's side har været meget glade for at se, fordi det netop er et tydeligt signal om, at vi bliver nødt til at se samlet på hele uddannelsessektoren. Derfor er det også godt, at det nu langt om længe er blevet samlet under en minister.

Der er i de kommende år behov for ikke bare et øget fokus på kvantitet, men også øget fokus på kvalitet og hele indholdsdelen i uddannelserne, således at de studerende oplever et markant løft, og således at vi i sidste ende får studerende, som er i stand til at klare sig på det internationale jobmarked, fordi det er i den internationale sammenhæng, at vi også fra dansk side bliver nødt til at have et udslag til det. Det er i sidste ende ikke sønderjyderne og københavnernes, der kommer til at konkurrere. Det er i høj grad danskerne, der kommer til at konkurrere både med polakker, kinesere og andre folkefærd. Derfor er der også et stigende behov for, at vi sikrer en fælles styrkelse af vores uddannelsessektor, således at vi også fortsat fremover kan være en del af den fremtid og dybest set kan sikre finansieringen til den velfærdsstat, vi alle sammen er tilhængere af.

Men vi står også over for nogle meget store demografiske udfordringer, hvor kravene til viden og kompetence generelt er stigende. Samtidig med at vi kommer til at indgå i den her skærpede globale konkurrence, er der også behov for, at vi bliver bedre til at udnytte de mange dygtige unge, som vi får igennem uddannelsesinstitutionerne. Men vi skal være endnu bedre til at sikre, at deres kompetencer styrkes, og ikke mindst til at satse netop der, hvor danskerne for mig at se har en stor styrkeposition og ikke mindst en tværfaglig. Vi hører gang på gang, at forskellen på den kinesiske ingeniør og den kinesiske ufaglærte arbejder er, at den ene sidder på den ene etage, mens den anden går nede i kælderen eller maskinsalen og konstruerer de ting, som ingeniørerne har tænkt. Forskellen er, at i Danmark færdes ingeniøren og den faglærte arbejder på samme niveau. De kommunikerer med hinanden. Og det er med til at sikre den dynamik og den udvikling, som rent faktisk også i sidste ende sikrer, at vi kan fastholde en produktion i Danmark. Men det sikrer også, at vi har en løbende videnudvikling og produktudvikling, således at vi kan fastholde mange af de styrkepositioner, vi faktisk har på det danske arbejdsmarked. Dermed er det også sagt, at uddannelse er en vigtig kompetence i de kommende år. Vi bliver nødt til at satse på uddannelse og satse på den tværfaglige styrke, der er i at samarbejde forskellige faggrupper imellem.

Regeringen har også ønsket til fremtiden. Regeringen har, som det også er beskrevet i regeringsgrundlaget, en ambition om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse, at 60 pct. af en ungdomsårgang i 2020 skal have en videregående uddannelse og 25 pct. skal have en lang videregående uddannelse. Det skal ske, samtidig med at vi bliver bedre til at sikre, at de studerende kommer hurtigere igennem studierne, samt at kvaliteten i uddannelserne styrkes.

Der er behov for netop at sikre også de sektorovergange, der er. Når man skifter fra det ene studium til det andet studium eller måske skifter fra et universitet til en professionshøjskole eller den anden vej, skal vi være bedre til at give merit og være bedre til at udnytte de kompetencer, den enkelte unge eller den enkelte studerende har opbygget på den ene uddannelse, så den unge kan tage dem med i sin videre uddannelse.

Kl. 14:20

En af mine oplevelser, og måske også min værste oplevelse, fra min tid i uddannelsessystemet var, at da man skiftede studium, fik man at vide, at det gik efter, om man havde fuld bachelor, og ikke andet. Der gik det så efter alderskriterium, således at man tog de ældste først. Det synes jeg er en understregning af, at vi har nogle udfordringer. Hvis folk gerne vil læse videre og også gerne vil tilpasse deres uddannelse til det arbejdsmarked, der er, har vi behov for at sikre, at vi ikke bare kan give merit, men også fastholde unge i uddannelsesmiljøet, således at vi ikke mister unge, som på den ene eller den anden måde falder fra, fordi de ikke kan gennemføre deres uddannelse. Og det er jo også baggrunden for, at regeringen har sat fokus på ikke mindst praktikpladsordningerne og har styrket optaget i forhold til praktikpladser.

Så der er en lang række kompetencer, vi bliver nødt til at fastholde. Vi bliver nødt til også at sikre, at den nederste procentdel af en ungdomsårgang, som i dag ikke får en kompetencegivende uddannelse, bliver løftet, og der handler det i høj grad om bedre vejledning. Det handler i høj grad om at sørge for at gelejde de unge de rigtige steder hen i deres uddannelsesforløb til at starte med, så man ikke har flere år på et studium, inden man pludselig finder ud af, at hov, det var i øvrigt noget helt andet, man ville.

For SF at se er der også en stor udfordring i ikke bare at sikre bedre vejledning, således at man bliver optaget det rigtige sted til at starte med, men også at sikre en større tilknytning til det enkelte studium, som i sidste ende er med til at sikre fastholdelsen af den studerende. Vi har et behov for at sikre, at langt flere unge bliver fastholdt i deres studiemiljø, og der må vi sige at vi bare ikke har været gode nok. Det er ikke for at pege fingre af nogen, men vi må bare bredt anerkende, at vi har et behov for at fastholde studerende, fastholde unge i uddannelse. Det kan godt være, at man nogle gange skal skifte til en anden uddannelse, men det er i hvert fald vigtigt at sikre, at man forbliver i uddannelse, så vi ikke mister flere unge, end vi allerede gør i forvejen. Vi mister for mange, og vi har behov for fremadrettet at sikre, at flere unge og ikke færre faktisk får en uddannelse.

Som den tredje pind vil jeg nævne, at vi har behov for at se på nogle af de barrierer, som selvfølgelig er i en uddannelsessektor, og det er netop derfor, det bliver helt afgørende, at vi nu har samlet hele uddannelsesressorterne i et ministerium, som netop kan være med til at se på, forhåbentlig under en lov, hvordan vi sikrer en bedre udnyttelse af hele kalenderåret i forhold til undervisning, men måske også sikrer bedre merit, så man kan tage enkeltfag et andet sted og også få merit for det, og sidst, men ikke mindst, sikrer en bedre vejledning af de studerende, som falder ned i specialesumpen, hvor vist mange studerende efterhånden har befundet sig igennem de senere år.

Så for at summere op vil jeg sige, at jeg synes, det er rigtig mange store udfordringer, som bliver tegnet op i den her redegørelse, og derfor er der også behov for, at ikke bare de uddannelsespolitiske

parter, men også generelt både erhvervslivet og samfundet byder ind på at sikre, at vi rent faktisk ikke bare kan undgå de mange blindgyder, som det i dag er tilfældet, men jo også kan sikre en bedre sammenhæng, som i sidste ende bliver til gevinst for samfundet som helhed. Derfor synes jeg også, at de fire rammeforslag, som redegørelsen summerer op, altså nye enkle udviklingskontrakter, en taxameter- og bevillingsreform, et nyt fælles sammenhængende akkrediteringssystem og endelig en samlet og sammenhængende lov for alle videregående uddannelser, meget godt summerer op ikke bare de udfordringer, vi står over for, men også de store perspektiver, der er i det.

Kl. 14:24

Formanden :

Tak til SF's ordfører. Fru Rosa Lund som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. I Enhedslisten er vi forholdsvis positivt indstillet over for den her redegørelse. Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg har bidt mærke i, at flere af regeringsordførerne har sagt, at vi skal satse på uddannelse. Det vil vi i Enhedslisten rigtig gerne være med til. Vi vil også holde regeringsordførerne op på det.

Vi er glade for, at de studerende med det her forslag og i den her redegørelse får bedre muligheder for at skifte studium og undgå unødigt tidsspilde. Det er ikke, fordi vi i Enhedslisten vil presse de studerende hurtigere igennem uddannelserne, men fordi vi gerne vil skabe forudsætningerne for, at alle kan tage en uddannelse og dermed fjerne u hensigtsmæssige barrierer, hvilket netop er hensigten med den her redegørelse.

Herudover forholder vi os rigtig positivt til det, at rammerne for akkreditering såvel som for udviklingskontrakter forenkles. Til trods for at vi generelt ikke er positivt indstillet over for udviklingskontrakter, betegner vi det her som en meget klar forbedring, nemlig at der sker en afbureaukratisering af kontrakterne. Samtidig synes vi, at det er rigtig godt, at der sker en sikring af ECTS-point for praktik.

Når det så er sagt, er der dog nogle elementer i redegørelsen, som vi er en smule bekymrede for, og som vi gerne vil have at ministeren forholder sig til i den her debat.

For det første: én lov. Lad mig slå fast med det samme, at erhvervsakademier og professionshøjskoler, de maritime uddannelsesinstitutioner, kunstneriske og kulturelle institutioner og universiteter er meget forskellige, og i Enhedslisten mener vi også, at uddannelserne skal forblive forskellige, fordi de har forskellige mål at opfylde. Vi har således både brug for uddannelser, der er praksisnære, og uddannelser, der er forskningsbaserede. Netop i den her sammenhæng er vi også bekymrede for, om det er muligt at fastholde de forskellige hensigter og formål for de forskellige uddannelser, når det ligger i den samme lovgivning. Hvis en trekant og en cirkel skal passes ind i den samme firkantede kasse, er enten en af figurerne eller begge nødt til at ændre form. Så vores overordnede spørgsmål til den her redegørelse er: Hvad skal ændres, for at uddannelserne kan være under én lov? Og hvor ensartede skal vores uddannelser blive? I Enhedslisten vil vi sådan set meget gerne holde fast i, at vi har forskellige typer af uddannelser på forskellige niveauer. Vi har uddannelser, der er forskningsbaserede, og vi har uddannelser, der er praksisnære. Så det vil vi meget gerne bede om ministerens kommentarer til.

Den anden ting, som desværre ikke har været oppe i debatten endnu, og som vi kan blive lidt bekymrede for, eller som vi i hvert fald gerne vil høre kommentarer til, er demokratiet. Vi vil meget gerne høre, hvilke overvejelser man har gjort om, hvilken rolle demokratiet skal spille i en ny, fælles lovgivning. For som jeg ser det i dag, har vi at gøre med en uddannelseslovgivning, som undergraver

det uddannelsesmæssige demokrati og giver al for lidt indflydelse til både medarbejdere og studerende. Jeg vil da håbe, at ministeren i en situation, hvor der åbnes for de eksisterende lovgivninger, er villig til at øge demokratiet på erhvervsakademierne, professionshøjskolerne og universiteterne. Jeg går ud fra, at vi er flere her i salen, som deler det ønske, da det jo tidligere har været både radikal og SF-politik, at både medarbejdere og studerende skulle inddrages mere i de beslutninger, som bliver taget på uddannelsesinstitutionerne. Igen må jeg her spørge: Kommer det til at ske med én fælles lovgivning, der skal sikre mere demokrati og mere indflydelse til medarbejdere og studerende, eller bliver konsekvensen, at vi i lovgivningen enten demokratimæssigt kommer længere hen mod den måde, professionsuddannelserne er organiseret på i dag, eller længere hen mod den måde, hvorpå universiteterne er organiseret i dag? Spørgsmålet er, hvordan studenterdemokratiet eller mangelen på samme, kunne jeg fristes til at sige, fungerer.

Når det er sagt, vil jeg sige, at ministerens forslag til en anderledes merit og supplerer, åbnes der for en meget bedre sammenhæng mellem de forskellige uddannelsestyper. Og det er det, vi i Enhedslisten hæfter os ved, og det er det, vi i Enhedslisten sætter enormt stor pris på og rigtig gerne vil være med til.

Så vores bekymring her har været den samme, som den, nogle af de tidligere ordførere har nævnt, nemlig hvordan vi sikrer kvaliteten i uddannelserne, og hvordan vi sikrer, at det kommer til at hænge sammen, men her har vi stor tillid til, at ministeren selvfølgelig får lavet en ordning, så meritordningen kommer til at hænge sammen, og så der bliver sikret en faglig kvalitet.

Til sidst vil jeg bare understrege, at vi i Enhedslisten bakker op om den her redegørelse. Det er ikke, fordi vi i Enhedslisten tror på, at de studerende skal hurtigere igennem, men fordi vi tror på, at de studerende skal bedre igennem de videregående uddannelser.

Derfor vil jeg faktisk meget gerne høre ministerens kommentar til, om det nødvendigvis er bedre, og om man nødvendigvis bliver dygtigere af at komme hurtigere igennem sin uddannelse. I Enhedslisten synes vi i hvert fald, at det måske kan virke en lille smule mærkeligt at skulle presses igennem sin uddannelse, når man skal direkte ud i en arbejdsløshedskø.

Men for at undgå det sidespring vil jeg bare vende tilbage til spørgsmålet om, hvorvidt man nødvendigvis bliver bedre af at komme hurtigere igennem sin uddannelse.

Når det er sagt, er vi meget positivt indstillet over for de overordnede træk i redegørelsen. Tak.

Kl. 14:29

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra fru Mai Henriksen.

Kl. 14:29

Mai Henriksen (KF):

Fru Rosa Lund har en rigtig, rigtig vigtig pointe her, for hun stiller nemlig et spørgsmål, som lyder: Hvor ensartet skal uddannelserne blive? Det er et rigtig godt spørgsmål. Dertil vil jeg egentlig bare spørge fru Rosa Lund, om ordføreren også deler nervøsiteten ved at meritoverføre fag fra andre uddannelser: Bliver man en bedre læge ved eksempelvis at have haft fag i nordisk litteratur forinden?

Kl. 14:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 14:30

Rosa Lund (EL):

Nu har jeg desværre ingen erfaringer med medicinstudiet, men som jeg sagde i min ordførertale, er jeg nu ret sikker på, at man også i ministeriet godt kan se, hvilke uddannelser der hænger sammen.

Hvis man har gået på en pædagoguddannelse, som er en professionsbachelor, og så herefter gerne vil læse videre på pædagogik på Københavns Universitet, vil der unægtelig være nogle fag, der hænger sammen. Det forestiller jeg mig kunne give mening. Her har jeg så fuld tillid til, at ministeriet eller ministeren og regeringen i øvrigt kan lave et regelsæt, som ordner det.

Det, jeg bliver bekymret for, er, at uddannelserne bliver for ens. Det er i virkeligheden det, som er min bekymring, altså at vi simpelt hen glemmer, at det er en ting at være akademiker, og at det er en anden ting at være professionsuddannet.

Kl. 14:31

Formanden :

Ønsker fru Mai Henriksen ordet? Nej, så siger jeg tak til Enhedslistens ordfører, og så er det fru Mette Bock som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:31

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak for det. Og tak for redegørelsen. Jeg synes, det har været rigtig spændende læsning. Der er jo ikke nogen tvivl om, at vores uddannelsessystem har været hårdt prøvet og hårdt udfordret igennem de sidste mange års strukturelle ændringer. Sådan helt overordnet set har det været fornuftige ændringer. Der har været brug for, at vi får større enheder i Danmark, men det har været en kæmpestor udfordring, hvor meget er gået op i diskussion om struktur og økonomi og ændringer, og måske mindre i substans og indhold og uddannelse.

Derfor ser jeg og vi i Liberal Alliance med meget stor glæde frem til at få en diskussion om, hvad de næste skridt er, som skal sikre, at vi i Danmark har det bedst mulige uddannelsessystem. Og for os at se er der fire udfordringer. For det første er der en økonomisk udfordring, for det andet er der en strukturel udfordring, for det tredje er der en udfordring i forhold til kvalitet, og for det fjerde er der en udfordring vedrørende relationen til erhvervslivet og aftagerne.

Først vil jeg om den økonomiske udfordring sige, at vi gerne meget kraftigt vil opfordre regeringen til at sætte ord bag handling, havde jeg nær sagt, for ord er man ret gode til, men man burde lige sætte lidt handling bag ordene. Vi er meget bredt i dette Folketing enige om, at uddannelse er fuldstændig centralt for Danmarks måde at klare sig på i et globaliseret samfund, og vi ved, at der er en kæmpestor økonomisk udfordring. Vi står over for en såkaldt økonomisk skrænt, og det ville være en kæmpe lettelse, ikke kun for os herinde i Folketinget, for det kan være ligegyldigt med os, men ude på uddannelsesinstitutionerne, hvis man faktisk tog initiativ til at få lavet en langsigtet økonomisk aftale om finansiering af uddannelse og forskning. Uddannelse og forskning egner sig ikke til, at man hopper fra tue til tue i finanslove. Man tænker for kortsigtet, og derfor vil jeg meget, meget intensivt opfordre til, at man får taget fat på den her problemstilling. Jeg vil sige til uddannelsesministeren, at han må sætte sig på skødet af den finansminister og få lov til at gøre det her.

Dernæst vil jeg om økonomien sige, at der i redegørelsen bliver lagt op til, at vi skal have kigget på vores taxametersystem, ligesom udviklingskontrakterne skal udvikles yderligere, og i det hele taget bliver der lagt op til en diskussion af, hvordan vi sikrer det her. Det ser vi også frem til. Taxametersystemet var godt tænkt, da det blev tænkt, men alle systemer er adfærdsregulerende, og lige nu har systemerne indrettet sig så meget i forhold til det, der ligger i taxametersystemerne, at det er blevet hæmmende i stedet for fremmende. Og derfor er der i høj grad brug for en revision af ikke mindst taxametersystemet.

I forhold til udviklingskontrakterne synes vi, at man er gået et skridt i den rigtige retning med det initiativ, der er taget, men vi kan komme endnu længere. Udviklingskontrakterne skal være rammer; det skal ikke være detailstyring.

Så er der for det andet den strukturelle udfordring. Jeg kunne ikke lade være med at trække lidt på smilebåndet, da jeg læste det her. Og jeg citerer:

»Uddannelsesministeriets uddannelsespolitiske vision tager udgangspunkt i de studerende«.

Jeg vidste ikke, at ministerier havde visioner, men det kan jo godt være, at det er tilfældet. Jeg synes, det er dejligt, hvis regeringen har en vision, og hvis uddannelsesministeren har en vision, men jeg ved ikke, om det er et ministeriums rolle at have visioner. Det kan godt være; det ved jeg ikke. Det må være en sproglig raptus.

Det er også rigtig godt, at vi nu får én lov for alle uddannelser, for en af årsagerne til, at vi har haft den noget dødbringende konkurrence imellem bl.a. professionshøjskoler og universiteter har jo været, at det har ligget i to forskellige ministerier, så det er virkelig dejligt, at det nu er blevet samlet i ét. Vi skal også have bedre meritordninger og bedre overgangsmuligheder og i det hele taget et tættere samarbejde mellem erhvervsøkonomi og professionshøjskoler og universiteter.

Men jeg vil gerne sige, at vi skal passe på ikke at tale bagud og tænke bagud; vi bliver nødt til også at tænke fremadrettet. Og også når jeg lytter til diskussionen her i dag, synes jeg det er ærgerligt, at der ligesom bliver udtrykt en bekymring for en akademisering af professionshøjskolerne. Vi lever i et samfund, hvor det er et kunstigt skel; vi bliver nødt til at have mere forskningsbaseret undervisning ude på professionsuddannelserne, og vi bliver nødt til også på universiteterne at tænke mere i forhold til, hvad det er for en praksis, de mennesker skal ud i. Lad mig bare nævne eksemplet med henholdsvis lærere, der produceres på professionshøjskolerne med henblik på folkeskolen, og de mennesker, som produceres til at skulle undervise på ungdomsuddannelserne. Når vi har et så bredt optag på vores ungdomsuddannelser i dag, er der behov for at tænke mere praksis ind i de universitetsuddannelser, som retter sig ud imod ungdomsuddannelserne. Der skal være mere didaktik, mere pædagogik osv.; det skal ikke kun være noget, der klistres på bagefter. Og derfor skal vi altså prøve at opløse den falske modsætning, der for mig at se er imellem professionshøjskoler og universiteter. Universiteterne kan lære af den erfaring, som man har på professionshøjskolerne, men professionshøjskolerne kan også lære den anden vej rundt. Så der skal være en gensidighed i det, og det synes jeg man skal prøve at arbejde mere målrettet på.

Kl. 14:36

Den tredje udfordring er kvalitetsudfordringen. Vi er i Liberal Alliance meget skarpe modstandere af at sætte rigide kvantitative mål op for, hvor mange der skal igennem vores uddannelser. Det duer ikke bare at sige, at man skal have 60 pct. igennem, og så skal man have 25 pct. igennem lange videregående uddannelser, for hvad hvis nu det er det, vi ikke har behov for, og hvad hvis nu resultatet af det bliver, at kvaliteten og niveauet faktisk sænkes? Det er ingen kunst at skovle en hel ungdomsårgang igennem en videregående uddannelse, hvis bare man sænker baren nok. Det er simpelt hen for uambitiøst. Der skal sættes kvalitative mål i stedet for kvantitative mål, så lad os få en kvalitetsdiskussion.

Jeg vil også gerne lægge op til, at man får en diskussion om, hvad det vil sige at tage en uddannelse i vores samfund. For i dag er det sådan noget med, at man læner sig tilbage og skal have en uddannelse: Man får en uddannelse. Nej! En uddannelse er noget, man skal tage, det er noget, man skal arbejde for, det er noget, man skal investere i, det er noget, man skal prioritere. Det koster rigtig mange penge for fællesskabet. Det er ikke en gavebod. Det er noget, som man faktisk får stillet til rådighed som et kæmpe privilegium, og det vil man se ved at kigge ud i verden. Og hvis ikke vi passer rigtig, rigtig meget på her i Danmark, så bliver vi overhalet indenom, ikke bare af Kina og USA og andre steder, men også af andre europæiske lande. Det er simpelt hen blevet for tilbagelænet, og det skal vi altså

have gjort noget ved. Det må ministeriet gerne have en ambition om, hvis ikke andre har det.

Vi hører allerede nu omkring ungdomsuddannelserne, at man er begyndt at lave A- og B-hold osv. Vi bliver altså nødt til at tænke ikke kun i bredden, men også i højden. Vi skal ikke være bange for at tale elite, for forudsætningen for, at man kan få kvalitet i bredden, er sådan set også, at man har en spydspids i højden. Den kvalitet skal vi sikre, og jeg vil gerne komme med den forudsigtelse, at hvis man ikke tænker mere i elite, end man gør i dag, så vil der ske det, og det er ikke nødvendigvis dårligt, at vi i løbet af 10 år får den første private universitetsuddannelsesinstitution i Danmark, formentlig i samarbejde med et af de andre store universiteter i USA eller England, eller hvor ved jeg. Men det er det, der kommer til at ske, og så kan vi tage en diskussion om, om det er det, vi vil.

Jeg ser sådan set hellere, at vi sikrer eliten og højden i vores nuværende uddannelsesinstitutioner, da vi er så lille et land og der jo er grænser for, hvor mange talenter vi har. Men vi bliver nødt til at adressere den elitære udfordring, og hvis ikke vi gør det, så sker der noget, som ikke nødvendigvis er godt.

Den sidste ting, jeg lige vil kommentere, er relationen mellem erhvervsliv og aftagere. Jeg synes, at der har været en tilbøjelighed til, at nu skal uddannelserne producere det, som erhvervslivet har behov for. Lad mig sige det på en anden måde: Universiteterne og de andre videregående uddannelser skal selvfølgelig ikke producere noget, som ingen vil have, men at tro på, at man får noget godt ud af, at det er erhvervslivet og de offentlige institutioner, som sidder og fortæller i detaljer, hvad det er for nogle uddannelser, der skal udbydes, er mere end naivt, for så kommer vores uddannelsessystem til at halte bagefter i stedet for at løbe foran. Tanken er jo netop, at når man får nyuddannede kandidater ud, er det dem, som kommer med de gode og de nye ideer.

Det er fint nok, at man også i redegørelsen nævner, at innovation og entreprenørskab skal være en del af alle uddannelser. Ja, men ikke – for guds skyld ikke – som sådan nogle selvstændige fag, hvor man så lærer at blive innovativ. Det skal være integreret i undervisningen, det skal være en del af kulturen, men vi flytter intet ved at have nogle nu skal vi lige sætte os sammen i rundkreds og få nogle gode ideer-fag. Det holder ikke.

Så alt i alt vil jeg sige tak for redegørelsen. Jeg synes, man skal tænke endnu mere ambitiøst. Jeg synes, man skal tænke mere i elite og ikke kun i bredde. Jeg synes, vi skal vænne os til at tænke på vores uddannelsessystem ikke som skoler, men som uddannelser, der tør og vil stille krav. Det vil tjene ikke kun de studerende, men også vores samfund. Vi skal uddanne ikke kun dygtige medarbejdere, men også kloge borgere. Tak for ordet.

Kl. 14:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så går vi til den sidste ordfører.

Det er fru Mai Henriksen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Tak for redegørelsen.

Flere unge skal have en videregående uddannelse hurtigere. Det er vigtigt at holde sig for øje, at det skal kombineres med de kompetencer, som fremtidens arbejdsmarked efterspørger. Det gælder for dem, der vælger forskningsvejen, så vel som for dem, der ender med at blive ansat i den private eller den offentlige sektor.

Vi har brug for, at uddannelsesniveaulet i Danmark hæves. Det gælder helt ned i folkeskolen, og det gælder helt op til de videregående uddannelser. Regeringen har sat en målsætning om, at 60 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse. Jeg vil gerne advare regeringen mod at stirre sig blind på målsætninger, for

lige nu oplever vi bagsiden af medaljen for 95-procents-målsætningen, hvor 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse. Det betyder, at unge bliver stuvet ind på ungdomsuddannelserne, også selv om de ikke er uddannelsesparate, alene med det formål at komme den målsætning nærmere.

Ingen har tilsyneladende øje for, at det rent faktisk også går ud over den unge. Af det samlede antal uddannelsessøgende på ca. 60.000 var det kun 0,3 pct., som blev vurderet ikkeuddannelsesparate til erhvervsuddannelserne, og det hænger jo ikke sammen med, at der ifølge PISA-undersøgelserne er omkring 15 pct., som forlader folkeskolen uden de grundlæggende regne- og læsefærdigheder.

Konsekvensen bliver et meget stort frafald, og det er stort både på gymnasier og erhvervsskoler. Det er urimeligt over for den unge, der falder fra, men det er også urimeligt over for de tilbageværende elever, der får en dårligere undervisning, og det går ud over kvaliteten. Jeg kan være nervøs for, at samme mekanisme vil gøre sig gældende for målsætningen om, at 60 pct. af en ungdomsårgang skal ind på de videregående uddannelser. Vil det gå ud over kvaliteten? Selv om man ved, at der er en statistisk, positiv sammenhæng – jo højere et uddannelsesniveau, jo mere produktivitet, jo mere vækst, jo mindre sandsynlighed for ledighed – skal der stadig væk være en efterspørgsel efter den højtuddannede arbejdskraft, for ellers uddanner man til arbejdsløshed.

Den uafhængige tænketank DEA's beregninger viser, at 60-procents-målsætningen kan opnås ved en blanding af reduceret frafald, et øget optag og hermed altså også en markant omfordeling af studerende på tværs, hvor flere vil få en lang, videregående uddannelse, og færre vil få en kort. Konkret viser DEA's beregninger, at allerede i 2020 vil vi stå med 11.000 færre, som har en erhvervsfaglig uddannelse. Spørgsmålet, der melder sig, bliver pludselig: Jamen har vi så nok faglærte til fremtidens arbejdsmarked? For man må dog antage, at der også i fremtiden stadig efterspørges faglært arbejdskraft i industrien og på det private arbejdsmarked generelt. Så mit råd til regeringen skal være, at den skal lade være med at stirre sig blind på målsætningerne. Sørg i stedet for, at de kompetencer, som der uddannes til i dag, også passer med efterspørgslen på fremtidens arbejdsmarked.

Jeg startede med at sige, at flere unge skal have en videregående uddannelse hurtigere. Når det handler om hurtigere gennemførelse, skal vi politisk både kigge på, hvordan vi sikrer, at de studerende starter tidligere, og på, at de fastholdes og gennemfører hurtigere.

Tidlig start kan fremrykkes ved at undgå den selvsupplering, som finder sted. Antallet af suppleringskurser er steget meget, og sidste torsdag blev gymnasireformen diskuteret her i Folketingssalen. Her lagde vi Konservative vægt på, at det er uacceptabelt, og at det er utilfredsstillende, når en studieretning på gymnasiet ikke giver en tilsvarende adgang til en videregående uddannelse. Har man eksempelvis læst biologi som studieretning, skal man også kunne komme ind på biologistudiet.

Hvis eleverne på ungdomsuddannelserne er uddannelsesparate, vil de også kunne begynde tidligere. Tidligere nævnte jeg 95-procents-målsætningen, som har den uheldige effekt, at næsten alle erklæres uddannelsesparate. Konservative ønsker, at ungdomsuddannelserne kan få lov til at afvise elever, der ikke er uddannelsesparate. I forlængelse heraf har de altså en forpligtelse til at finde et uddannelsesstilbud sammen med vejlederne og den unge selv, som kan give den nødvendige opkvalificering, der skal til, for at den unge kan blive kompetent til at starte på en ungdomsuddannelse. Færre fejlvalg fra begyndelsen vil betyde, at man kommer hurtigere gennem uddannelsessystemet.

Jeg har noteret mig, at ministeren i øvrigt mener, at det skal være langt nemmere at meritoverføre fag fra tidligere uddannelser, for at den studerende kan komme hurtigere igennem. Konservative er sådan set enig med rektoren for Syddansk Universitet, som lufter en

bekymring for, om det vil betyde en faglig udvanding af uddannelserne. Der skal være fornuft i og mening med en meritoverførsel. Fordi man har læst nordisk litteratur i to semestre, giver det ikke en bedre kvalificering til at læse medicin.

Konservative ser til gengæld meget gerne en øget karriererådgivning. I dag vælger studerende ofte uddannelse efter interesse, og det samme gælder i forbindelse med fag på overbygningen, og heldigvis for det. Selvfølgelig skal de studerende vælge fag efter interesser, men det er også vigtigt, at de har for øje, hvilke job de ønsker, når de er færdige med deres videregående uddannelse på et tidspunkt.

Sluttelig vil jeg kort adressere selve redegørelsen. Jeg må sige, at jeg havde store forventninger, da jeg bladrede igennem redegørelsen med de her glittede sider. Men langt størstedelen af redegørelsen bliver sådan lidt teknisk, bliver sådan lidt grå og uden de store visioner. I afsnittet om nye udfordringer står der eksempelvis, at nu er det tid til at have fokus på de studerende og deres uddannelse, og det er jo rigtig fint, og man bliver helt glad, men så fortsætter redegørelsen med meritssystemer, udviklingskontrakter, taxametersystem, bevillingsreform og andre lange, fine ord. Når overskriften hedder større sammenhæng i det videregående uddannelsessystem, havde jeg nok måske nærmere forventet, at det var de visionære pejlemærker, som blev adresseret.

Hvordan skaber eksempelvis øget globalisering, internationalisering og talentpleje på tværs af uddannelsessystemet en større sammenhæng? Og apropos talentpleje er det jo en mærkesag for os Konservative, at de videregående uddannelser formulerer en strategi for talentpleje og synliggør den, eksempelvis på deres hjemmeside, så de studerende kan se, hvilke muligheder der er, før de overhovedet søger ind. Se, det skaber sammenhæng!

Hvordan sikrer vi den højeste forskningskvalitet, og hvordan får vi øget fokus på innovation og iværksætteri, som i høj grad efterspørges på fremtidens arbejdsmarked? Det er også med til at skabe sammenhæng, sammenhæng mellem efterspørgsel på kompetencer nu og i fremtiden.

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører. Så spørger jeg, om ministeren vil sige tak og kommentere. Ja, det vil han. Værsgo.

Kl. 14:46

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Først og fremmest tusind tak for debatten. Med redegørelsen har jeg jo på regeringens vegne ønsket at præsentere en uddannelsespolitisk vision om mere sammenhængende rammer for alle videregående uddannelser og om et uddannelseslandskab, hvor de studerende i langt højere grad har mulighed for at tilpasse deres uddannelser til den virkelighed, de møder, når de står med deres eksamensbevis i hånden.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at de politiske sigtelinjer, som præsenteres i redegørelsen, vil blive foldet ud i tæt dialog med uddannelsessektoren, med de politiske partier og ordførere på området og i respekt for alle indgåede forlig.

Så vil jeg gerne sætte en tyk streg under, at det her ikke bare handler om flere universitetskandidater. Vi har bl.a. brug for det, som LO og andre har kaldt et dobbelt uddannelsesløft, hvor ufaglærte får mulighed for at blive faglærte, men hvor faglærte også får bedre mulighed for at fortsætte til videregående uddannelser. Ud over at vi ønsker, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsudannelse, har vi altså sat, som flere var inde på, ambitiøse mål om, at 60 pct. af en ungdomsårgang i 2020 skal have en videregående uddannelse, og at 25 pct. skal have en lang videregående uddannelse. Det er en stor ambition, endda ledsaget af et ønske om, at kvaliteten af uddannelserne styrkes samtidig, og at de studerende har mindre spildtid og dermed bliver hurtigere færdig.

Både de demografiske og teknologiske udfordringer og global konkurrence og de her ambitiøse uddannelsesmål i kombination med en stram økonomi stiller nye krav til, hvordan vi tilrettelægger uddannelserne for de studerende, og stiller krav til, hvordan de videregående uddannelser hænger sammen. Men det giver også nogle nye muligheder for de studerende, for aftagerne og for alle os andre. For de studerende betyder det, at der bliver færre blindgyder og bedre meritpraksis, flere uddannelsesmuligheder, bl.a. ved hjælp af et mere fleksibelt uddannelsesvalg, og det betyder også, at de bliver hurtigere færdig med deres uddannelse, bl.a. ved at afskaffe supplerings- og forbedre overgangene. Hvis de senere har brug for om- eller opkvalificering, får de glæde af en efter- og videreuddannelse, der i højere grad kan tilpasses deres behov. For samfundet betyder mere sammenhæng i uddannelsessystemet bl.a., at vi får en mere kompetent arbejdsstyrke, og at vi udnytter vores ressourcer bedre.

Jeg skal ikke gennemgå redegørelsen i detaljer, men bare understrege, at de fire forslag, som vedrører rammerne om enklere udviklingskontrakter, taxameter- og bevillingsreform, et nyt fælles sammenhængende akkrediteringssystem og en samlet sammenhængende lov for alle videregående uddannelser, som jeg sagde, vil blive udformet i dialog med sektoren.

Jeg vil godt bruge lidt tid til bare lige at sige lidt om den her sammenhængende lov om videregående uddannelse. Bedre og mere sammenhængende rammer for de studerende kan sikres gennem en samlet lov – en fælles lov, som tager udgangspunkt i de studerende og skal sikre et opgør med institutionsbundne regler, der skaber barrierer for dem i uddannelsessystemet, og samtidig sikrer, som flere ordførere har udtrykt bekymring for, at vi har et varieret udbud af videregående uddannelser. Målet er ikke ensretning – tværtimod at fastholde mangfoldighed, men i en fælles ramme.

Der er også syv forslag, der går på selve uddannelserne, altså fleksible uddannelsesvalg, afskaffelse af supplerings-, meritgaranti, samarbejde om vidensgrundlag, innovation og efter- og videreuddannelse.

Jeg vil også godt bruge et øjeblik på diskussionen om afskaffelse af supplerings. Hvis man kigger på række pressehistorier fra de seneste dage, vil man se, at der nok er et behov for lige at føje et par ord til det her forslag om at afskaffe supplerings mellem en bachelor/professionsbachelor og kandidatuddannelse. I dag er der alt for mange studerende, som gennemfører et suppleringsforløb for at opfylde adgangskravet til en kandidatuddannelse. Det gælder for professionsbachelor og for universitetsbachelor. Sammenhængen mellem bachelor og kandidatuddannelse er ufleksibel, studietidforlængende og udgiftsdrivende. Det er skidt for de studerende, og det er skidt for samfundet, og det er derfor, vi har en målsætning om at afskaffe netop den type supplerings fra 2013.

Men det betyder bestemt ikke, at det faglige niveau skal sænkes. På den ene side er det vigtigt at understøtte fleksibilitet, så de studerende har gode muligheder for at videreudanne sig og eventuelt justere uddannelsesforløbet efter erhvervsmæssige fokus. På den anden side skal vi holde et højt fagligt niveau. Der er naturligvis faglige grænser for, hvilke kandidatuddannelser der er tilgængelig for den enkelte bachelor eller professionsbachelor. Det er f.eks. helt oplagt, at en bachelor i jura ikke har direkte adgang til en kandidatuddannelse i marinibiologi.

Det er også mit indtryk, at de studerende har stor respekt for det faglige indgangsniveau til en uddannelse. De har forståelse for, at fordybelse i ekstrarfag er nødvendig, hvis der er en faglig begrundelse for det. Derfor skal de videregående uddannelsesinstitutioner tage et større medansvar for at gøre uddannelsesvejene så tydelige som muligt. Det indebærer altså, at universiteterne styrker oplysningen om adgangskravene.

Kl. 14:51

Men det må være sådan, at hvis man tager en bachelor, uanset hvor man tager den, så er der også en kandidatgrad, man umiddelbart har adgang til derefter. Det kan altså ske bl.a. ved en bedre sammenhæng mellem de eksisterende professionsbacheloruddannelser og de relevante kandidatuddannelser, så der sker en direkte og uhindret overgang.

I redegørelsen præsenterer jeg også det fleksible uddannelsesvalg, som skal sikre, at det bliver nemmere for de studerende at kombinere relevante fagområder på tværs af forskellige uddannelsesinstitutioner og sektorer. Det er altså et spørgsmål om, at de studerende i højere grad skal påvirke sammensætningen af deres egen uddannelse, og at de kan sammensætte dele af deres uddannelse ud fra nye vinkler. Uddannelsernes faglige kerne, kvalitet og identitet skal selvfølgelig fastholdes. Det er ikke et spørgsmål om at uddanne halve sygeplejersker og ingeniører, som arbejdsmarkedet ikke efterspørger. Flere institutioner er allerede i fuld gang med at udvikle forskellige former for fleksible uddannelsesvalg inden for institutionerne, og jeg glæder mig til dialogen om, hvordan vi kan brede det ud på tværs af institutionerne.

Så har jeg også foreslået, at alle studieordninger skal indeholde praktikvinduer, der sikrer, at de studerende kan få jord under neglene. Praktikvinduerne skal ikke nødvendigvis bruges til praktikophold. Det kan også bruges til andre former for projekter i samarbejde med virksomhederne. Men jeg er rigtig glad for at se, at erhvervslivet tager godt imod det. Og jeg er også rigtig glad for at se, at flere studerende har bekræftet, at det altså er systemet, den er gal med, når der ikke er mulighed for at sammensætte en praktik, der har relevans for studiet.

Endelig er der spørgsmålet om efter- og videreuddannelse, fordi et sammenhængende uddannelsessystem også skal gøre det nemmere for færdiguddannede at tilpasse sig et dynamisk arbejdsmarked. Ifølge OECD er det faktisk nødvendigt, at den almindelige lønmodtager ændrer kompetencer seks gange i løbet af arbejdslivet, og i det lys er det afgørende at have fokus på efteruddannelse og videregående uddannelse hele livet igennem. Sidste år gennemførte vi en reform af diplomuddannelserne, og nu følger vi op med en reform af de videregående voksenuddannelser. De her reformer medvirker til gennemsigtighed og overskuelighed. Et mere fleksibelt tilbud af videregående voksenuddannelser og diplomuddannelser skal også imødekomme arbejdsmarkedets behov og understøtte den faglige bredde. Derfor er der også behov for, at vi nu kigger på at give masterområdet et eftersyn.

En helt ny analyse fra tænketanken DEA viser en klar sammenhæng mellem uddannelse og produktivitet i danske industrivirksomheder: Jo højere uddannelsesniveau der er hos industriens medarbejdere, jo større sandsynlighed er der for, at virksomhederne er højproduktive. Men desværre viser analysen også, at der ikke foregår ret meget formel opkvalificering af industriens medarbejdere, og det er en udfordring, som mere sammenhæng kan bidrage til at løse.

Så vil jeg gerne sige tak til regeringspartierne for opbakningen i dag – det var måske ikke så overraskende – men især også tak for bidraget undervejs i udformningen af redegørelsen og for det gode samarbejde herom. Og så vil jeg sige noget om de forskellige ordførerindlæg.

Jeg er glad for, at Enhedslisten også kan se et perspektiv i at mindske tidsspilde og uhensigtsmæssige barrierer, også selv om det fører til det, vi ikke er enige om, nemlig at de studerende hurtigere kommer igennem deres uddannelse. Men jeg er da i hvert fald glad for, at vi kan enes om midlet, selv om vi eventuelt måtte være uenige om målet. Jeg var lidt inde på det med bekymringen om én lov. Pointen med at lave én lov er i virkeligheden at sikre, at den mangfoldighed, der er, ikke bliver modstykket til, at de studerende har den fleksibilitet, og at der er den sammenhæng i systemet. Derfor er øn-

sket i virkeligheden at beskytte mangfoldigheden og sørge for, at vi ved at samle reguleringen i én lov giver de studerende muligheder for at sikre, at vi kan bevare mangfoldigheden, samtidig med at vi får sammenhængen. Jeg synes, det er helt relevant i den sammenhæng at diskutere, hvordan studenterdemokratiet og uddannelsesdemokratiet fungerer på tværs af sektorerne. Også her kan der givetvis være behov for at diskutere bedre sammenhænge på tværs. Jeg er rigtig glad for den dialog, jeg har med de studerendes organisationer, og også det at bringe dem ind i samme rum kan i sig selv være en øjenåbner for nogle af problemerne med sammenhængen.

Så spørger Enhedslistens ordfører, om man bliver bedre af at komme hurtigere igennem. Det kan man vel ikke entydigt sige ja til, men man kan vel heller ikke omvendt slutte, at man bliver dårligere af at komme igennem bare på normeret tid. Det er da mærkeligt at have et uddannelsessystem, hvor man lægger til grund, at det kan man ikke, altså at man ikke kan blive god på normeret tid. Det er i hvert fald lidt atypisk, kan man sige, at der mange steder er en sådan kultur. Det er da specielt, at det på landets ældste universitet i gennemsnit tager over 7 år at tage en 5-årig uddannelse. Det synes jeg ikke entydigt man i hvert fald kan sige er et kvalitetsstempel. Det tror jeg vi kan gøre med nogle af de tiltag, der ligger her. Det er nogle forbedringer, som gør, at de studerende i højere grad nærmer sig noget, der ligner normeret tid, altså den tid, vi har forestillet os og giver penge til at de skal have uddannelse i.

Også tak til Liberal Alliance. Jeg er enig i, at det er godt at sikre stabile økonomiske rammer, og det er altså et finanslovanliggende, og derfor bliver det også i det regi, at det bliver forhandlet. Det var et svar til flere. Men jeg er også glad for tilslutningen til, at vi kigger på både taxametersystem og udviklingskontrakter. Også tak for, at fru Mette Bock rammer rigtigt i forhold til det, som en samlet lov kan, nemlig at sektoren også bliver bedre til at lære af sig selv og hinanden; at vi får mere praksis i de teoretiske uddannelser og mere viden i de praktiske uddannelser. Det handler i virkeligheden om, om man anskuer det horisontalt eller vertikalt. Altså, ser man det som ligevægtige dele af sektoren, der skal spille sammen, eller har man sådan en forståelse af, at det i virkeligheden er sådan en elevator, hvor man kan stile efter at komme højere og højere op? Jeg har det syn på det, at det er ligevægtige sektorer, og dele af sektoren kan i høj grad have gavn af et stærkere sammenspil.

Kl. 14:56

Så er der flere, der er inde på det her med det kvantitative mål om, at 60 pct. skal have en videregående uddannelse. Hvis vi skal sikre stabile økonomiske rammer, tror jeg nu ikke, at det er helt af vejen at have et fælles mål for, hvor mange der skal have en uddannelse, for det giver jo da mulighed for at lægge en eller anden form for budget, kan man sige. Men derudover synes jeg faktisk, det er vigtigt at sende et signal til ungdommen i Danmark om, at vejen til fremtidens arbejdsmarked er brolagt med uddannelse. Og jeg deler altså ikke den bekymring, som også den konservative ordfører, synes jeg, kommer med, nemlig at der skulle være en nervøsitet for, at vi bliver overuddannet i Danmark. Det, vi har mistet, er jo arbejdspladser til ufaglærte. Det, vi har brug for, er i sagens natur, at flere af dem, der er ufaglærte, bliver faglærte, men altså også, at flere får en videregående uddannelse. Der erindrer jeg bare om at det altså ikke er et ønske fra regeringens side at få 60 pct. igennem universiteterne. Det er i høj grad de korte og mellemlange uddannelser, der skal trække slæbet, og jeg er glad for, at de nye ansøgningstal på kvote 2 faktisk viser, at det er der, væksten kommer fra. Der er 13 procents stigning i søgningen til erhvervsakademierne, og det gør, at vi igen har sat danmarkrekord. Så det er, synes jeg, vigtigt at have et ambitiøst mål, også for, hvor mange der skal have en videregående uddannelse. Jeg diskuterer meget gerne talentstrategi – det nævnte også både Konservative og LA – så længe det er hele vejen igennem sy-

stemet. Det er ikke kun et universitetsspørgsmål. Det er bestemt også et spørgsmål for andre dele af uddannelsesområdet.

Så er jeg meget enig med Dansk Folkepartis ordfører i, at det handler om at fastholde uddannelsernes egenart. Det er også et vigtigt signal til både de maritime og de kunstneriske uddannelser, og jeg vil bare forsikre om, at vi bestemt ikke har nogen planer om at lade et bureaukrati erstatte af et nyt i forhold til akkreditering. Og jeg deler helt tilgangen til kvalitetssikring, altså at det i virkeligheden handler om at sørge for, at der er gode kvalitetssikringsmekanismer i det daglige arbejde på uddannelsesinstitutionerne i stedet for en gang imellem at kigge forbi og tage temperaturen og så overraskes over, hvad situationen er. Så vi ønsker ikke nye rigide regler. Vi ønsker i virkeligheden at skabe et system, hvor det daglige arbejde med kvaliteten er det, som vi understøtter med vores kvalitetskontrol, og ikke sådan et kig forbi i ny og næ.

Det er rigtigt, at der er skrænter i forskningsbevillingerne. Det var også det, som Venstres ordfører var inde på. I den gode stemnings ånd vil jeg ikke gøre mig polemisk over det, men grundene til, at der er skrænter, er jo, at den reserve, som den tidligere regering understøttede sammen med dens parlamentariske grundlag, ikke slår til i forhold til de udgifter, der har været i globaliseringspuljen. Derfor er udfordringen jo i sagens natur at skabe et øget råderum, og det er regeringen meget optaget af. Vi arbejder på en 2020-plan, hvor der bliver foreslået en række reformer, der kan skabe et øget råderum. Der er jeg da glad for at der tilsyneladende er en stemning for, at det er vigtigt at prioritere uddannelse og forskning. Det er jeg og regeringen helt enig i. Men det kræver så, at man starter med at tage fat om reformarbejdet, så vi sikrer os et råderum.

Det er også lidt et svar til Venstres ordfører, for det bliver et finanslovspørgsmål at afklare de her ting, men der er jo virkelig muligheder for – for jeg kan mærke, at Venstre er optaget af, at der skal investeres mere, end man var parat til, da man selv lagde 2020-plan – at man så går ind og tager et ansvar for de reformer, der skal laves. Så må jeg sige, at det jo er lidt svært at blive beskyldt for, at man ikke har penge med i redegørelsen, for når man så har et forslag om at kigge på taxametrene inden for de eksisterende rammer, er det også galt. Jeg synes, det er vigtigt, at vi tager et kig på taxameter- og bevillingssystemet, også uafhængigt af, hvor store de økonomiske rammer er, men for at se, om den måde, det er indrettet på, om dets anatomi når de mål, vi gerne vil have. Det synes jeg er rigtig vigtigt. Men jeg er rigtig glad for, at der også fra Venstres side er fokus på vidensopbygning i professionssektoren. Det er vigtigt, og det er en fælles opgave at sikre, at vi kan styrke det yderligere.

Så fandt jeg simpelt hen ikke ud af, om Venstre og Konservative egentlig deler regeringens målsætning om, at 60 pct. skal have en videregående uddannelse. Det kunne da være interessant at høre, men det bliver jo så nok en anden dag. Jeg synes da, at det er lidt overraskende i hvert fald at høre den konservative afstand til 95-procentsmålsætningen, som jeg egentlig troede var noget vi delte bredt i Folketinget. Men det var da i hvert fald nye toner, beklageligvis, kan man næsten sige.

Så vil jeg bare slå fast i forhold til merit – det fremgår af side 25 i redegørelsen – at det altså er inden for beslægtede uddannelser, at man skal sikres merit. Men det kan ikke nytte noget, at en studerende, der flytter fra den ene ende af landet til den anden og starter på en uddannelse, der er beslægtet eller den samme, i virkeligheden oplever, at man ikke kan få merit. Det er altså at forsinke dem unødigt, og det er synd for dem, men det er jo også synd for samfundet, der har brug for, at de bliver færdige og kommer ud og bidrager på arbejdsmarkedet.

Jeg fornemmer, at alle er glade for sammenhæng, og at ingen kan lide ensretning, og på den måde har vi da i hvert fald fundet hinanden på det punkt, for det er også det, der er ambitionen med sammenhængsredegørelsen, nemlig at skabe bedre sammenhæng, men

uden at skabe ensretning. Jeg er glad for, at regeringen har klare mål, altså at 60 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse; vi har klare visioner om mangfoldighed og sammenhæng, og vi sætter fokus på de studerende efter mange år med rigtig meget fokus på institutionerne. Det er rigtigt, at det er en vision. Men jeg synes også, at der er mange konkrete forslag, der vidner om handling bag ordene. Det er også en invitation til dialog, for vi lytter gerne, både til de studerende, til institutionerne og til de politiske partier.

Tak for debatten.

Kl. 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en scribe korte bemærkninger til ministeren, først fra fru Mette Bock.

Kl. 15:02

Mette Bock (LA):

Jeg skal bare lige være helt sikker på, at ministeren ikke retter bager for smed. Det er omkring suppleringskurserne. Sådan som jeg hører ministeren nu, handler det om, at hvis man har en professionsuddannelse, skal man kunne gå ind på en kandidatuddannelse, og så kan det godt være, at der skal være nogle suppleringsfag. Men det må universitetet så udbyde, efter at man er blevet optaget på universitetet, hvis det er en kandidatuddannelse på universitetet. Der vil jeg bare lige sige, at det sådan set er den lette del af det, altså, at hvis man er sygeplejerske, så kan man tage en kandidatuddannelse oven på sygeplejeuddannelsen. Den svære del af det er jo, hvis en sygeplejerske gerne vil være læge, for så kommer man ind i hele meritspørgsmålet i stedet for. Jeg tror faktisk, at det med suppleringskurser er den lille del af det. Altså, den væsentlige del af det er i virkeligheden hele meritdiskussionen.

Kl. 15:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:03

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelse (Morten Østergaard):

Jeg er tilbøjelig til at være enig i det. I hvert fald kan man sige, at det med suppleringskurser har trukket meget opmærksomhed. Der vil jeg så sige helt klart, at jeg mener, at når vi har professionsbacheloruddannelser, der er fuldt akkrediteret, og som i øvrigt giver adgang til masteruddannelser i udlandet, så skal de også give adgang til masteruddannelser eller kandidatuddannelser på danske universiteter. Det er der, hvor jeg synes, at det er vigtigt, at sammenhængen er der, at den studerende ved, hvad det er for nogle muligheder, nogle døre, der åbner sig. Når man starter, måske endda med en akademiuddannelse, skal man kunne se, at man kan tage og lægge til og tage den her bacheloruddannelse og lægge til og tage den kandidatuddannelse.

Men jeg er enig med fru Mette Bock i, at der er udfordringer, der ligger uden for det spor omkring det, hvordan vi giver merit, og hvordan vi får institutionerne til at anerkende hinanden. Det er altså ikke bare mellem niveauerne, det er i høj grad også mellem institutioner på samme niveau, og det er en væsentlig udfordring.

Kl. 15:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mette Bock.

Kl. 15:04

Mette Bock (LA):

Der var så lige en anden ting, jeg ville sige. Nu prøvede jeg også at få sat diskussion om højde og elite på dagsordenen i stedet for kun at tale om bredde, hvilket jeg synes vi har gjort i rigtig mange år. Vil

ministeren være med til at overveje, om vi måske skulle afskaffe det retskrav, som man i dag har på at gå videre til en kandidatuddannelse, hvis man har taget en bachelor? For hvis man skal sikre højden, kunne det jo måske være en god idé, at man gav universiteterne en frihed til, at de kunne sige: Det er ikke nok, at du har slæbt dig igennem og du lige har bestået din bachelor; vi stiller faktisk nogle krav, der er højere, for at du skal kunne gå videre til en kandidatuddannelse.

Kl. 15:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:05

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi både kigger på bredden, og at vi kigger på højden i vores uddannelsessystem, men jeg vil med hensyn til det forslag, som fru Mette Bock her bringer til torvs, sige, at jeg ville være nervøs for, om vi ville skabe nogle nye blindgyder, hvis man gjorde sådan, altså om vi så i givet fald ville ende med at have en masse bachelorer, som ikke ville kunne komme videre, fordi der var blevet sat grænser for optaget. Derfor tror jeg ikke, det er den rigtige vej at gå, men jeg tror til gengæld, det er vigtigt, at vi forfølger de tanker, som der eksempelvis er på Aarhus Universitet, i forhold til deres 4 + 4-uddannelse. Her kommer folk, der har retning mod en ph.d., meget tidligt i deres forløb ind på den retning og kan forfølge det spor, og det er vel noget, der godt kan betragtes som sådan en særlig talentuddannelse.

Kl. 15:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Så er det fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 15:05

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at dykke lidt ned i det her med, hvad der skal ske med demokratiet på vores uddannelsesinstitutioner. Jeg er jo glad for, at ministeren siger, at det er relevant at se på i den her sammenhæng – det er super, så er vi kommet et stykke af vejen. Men så kunne jeg også godt tænke mig at høre ministeren sige, at det ikke fører til mindre demokrati, og at målsætningen med det her så skal være, at vi faktisk – sådan som det også har været radikal politik tidligere – skal have noget mere indflydelse blandt studerende og medarbejdere på vores uddannelsesinstitutioner.

Kl. 15:06

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:06

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jamen jeg har ikke kendskab til, at der skulle være nogen partier, der arbejder for mindre demokrati i uddannelsessektoren. Så det tror jeg ikke at vi får problemer med at løse. Det, der er interessant, er selvfølgelig, hvordan man indretter det, og der synes jeg, som jeg sagde, at det da er relevant også der at kigge på tværs af uddannelsessektoren og se, hvordan man arbejder med tingene. Lige nu har vi jo en proces i gang på universitetsuddannelserne, som jeg ved at fru Pernille Skipper er optaget af, og hvor der kommer nye vedtægter, som meget gerne skulle sikre i hvert fald en klarhed over, hvor indflydelsen ligger. Og det giver selvfølgelig også en mulighed for at gøre status. Så jeg er som sagt helt åben over for at diskutere den demokratiske indflydelse.

Så vil jeg bare sige, at for mig generelt gælder det nu, at uanset om det er vedtægtsbestemt, om det er lovgivningsbestemt, eller hvordan det er bestemt, er det et udtryk for god ledelse, at man, hvis man er en uddannelsesinstitution, inddrager både sine medarbejdere og sine studerende i det udviklingsarbejde, der foregår. Og derfor synes jeg også, at der er et vigtigt element i forhold til at gå i dialog med sektoren om det, for det synes jeg faktisk slet og ret er god ledelse.

Kl. 15:07

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 15:07

Pernille Skipper (EL):

Det er jeg glad for, men det, der så er interessant i den her sammenhæng, er jo, at vi godt kan sige, at alle er enige om, at der skal være medindflydelse, og at der ikke er nogen, der vil sige åbent, at demokratiet skal være mindre, men ikke desto mindre er der, hvis man kigger rundt på institutionerne, stor forskel på den indflydelse, som de studerende har på eksempelvis universiteterne, og den indflydelse, de har på professionsuddannelserne. Så jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren sige, at de studerende på universiteterne ikke vil – i gåsøjne – komme ned på et indflydelsesniveau som det, der er på professionsuddannelserne, men at man tværtimod løfter demokratiet på professionsuddannelserne; måske også over den barre, der eksisterer i dag – altså, at man giver de studerende på alle uddannelsesinstitutioner nogle krav på indflydelse og ikke bare et krav på at blive hørt.

Kl. 15:08

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:08

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Som sagt synes jeg grundlæggende, at det er et udtryk for god ledelse at inddrage studerende og medarbejdere. Og regeringen har absolut ingen planer om at minimere nogens indflydelse på deres uddannelse, heller ikke nogen af de studerendes, uanset hvilket institutionsniveau de er på. Derfor siger jeg også, at jeg synes, det er en relevant diskussion at rejse, men jeg har ikke nogen konkrete initiativer, hverken i den ene eller den anden sektor, med i dag.

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):
Så er det hr. Jens Henrik Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 15:09

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne vende lidt tilbage til finansieringen af forskningen. Ministeren henviser til finanslovforhandlingerne til efteråret. Allerede da vi sidste efterår forhandlede forskningspenge til i år, diskuterede vi, hvad man skulle stille op efter 2012. Så hvad mener ministeren vi skal sige til de forskningsområder, der nu står og skal tage stilling til, om de har midler efter nytår. De skal opsiges folk med 3, 6, 9 måneders opsigelse. Så skal vi bare sige: Jamen så må de opsiges dem, og så må man lade det forskningsmiljø forsvinde? Hvad skal vi sige til dem?

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:09

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Først og fremmest synes jeg da, at det er et vigtigt signal at sende, at man prioriterer området og også er klar til at trække i arbejdstøjet for at skabe større råderum i de reformforhandlinger, der kommer, for det er en afgørende forudsætning. Bevillingsvilkårene er jo kendt for alle dem, der de fleste steder, vil jeg tro, er smerteligt bevidst om det, men det fortæller også, at den måde, hvorpå vi indrettede globaliseringspuljen og den reserve, som er blevet lagt til side, gør, at vi står med de her skrænter og dermed skal arbejde hårdt for at lykkes med det.

Det, jeg opfordrer til, er altså, at Folketingets partier melder sig og trækker i arbejdstøjet og er klar til at være med til at skabe et råderum. Det, jeg siger alle vegne, hvor jeg kommer, er, at regeringen arbejder for at skabe et øget råderum til de her ting. Jeg har jo så i forhold til forskningen en meget klar målsætning om, at 1 pct. af BNP som offentlig forskningsinvestering skal være et gulv og ikke et loft, som det nærmest måtte opfattes som hos VK og Dansk Folkeparti.

Kl. 15:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Thulesen Dahl.

Kl. 15:10

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Nu siger ministeren, at vi skal i arbejdstøjet. Det talte vi faktisk allerede om før jul, og der hørte jeg mange ordførere sige, at de meget gerne ville i arbejdstøjet, men at de ligesom skulle have et udspil fra regeringen om, hvad det var, de skulle arbejde med, og hvor regeringen ville hen. Men kan jeg høre det, ministeren siger, sådan, at når der kommer en 2020-plan, som jeg forstår kommer i løbet af nogle få uger, så får vi et udspil om det her, så vi kan komme i arbejdstøjet på den her side af sommerferien?

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:11

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Jeg er ikke i tvivl om, at det nok vil være muligt at skabe et flertal for at bevilge pengene. Når jeg taler om at trække i arbejdstøjet, er det i forhold til de reformer, der skal skabe grundlaget for det. Det er rigtigt, at der, når regeringen kommer med sin 2020-plan, også kommer et udspil om en række reformer, som vi bestemt håber på et bredt samarbejde om, så vi kan skabe det råderum, der gør, at vi kan få en finanslov, der også lever op til det, jeg fornemmer alle er interesseret i, nemlig at investere i forskning og uddannelse.

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Rosa Lund for en kort bemærkning.

Kl. 15:12

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg har blot et enkelt spørgsmål til ministeren. Jeg skal bare bede ministeren bekræfte, at det her ikke kommer til at betyde, at professionsuddannelser og erhvervsakademier bliver til miniuniversiteter, eller at universiteterne går over til at blive mere praksisnære i stedet for at være forskningsbaserede. Jeg er med på, at ministeren var inde på mangfoldigheden i vores uddannelsessystem i sin tale, og det sætter vi stor pris på i Enhedslisten, men jeg kunne godt tæn-

ke mig at få det helt klart bekræftet, at det i Danmark er rigtig positivt, at vi både har praksisnære og forskningsbaserede videregående uddannelser.

Kl. 15:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:12

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Det kan jeg i et og alt bekræfte, dog med den modifikation, at jeg synes, at det ville være godt, at eksempelvis alle universitetsuddannede havde mulighed for at komme i praktik, hvilket jo er kendetegnende ved erhvervsakademiuuddannelserne og professionsuddannelserne. Jeg synes, det ville være et godt element, hvis noget praksis trængte sig på. Så tror jeg også, at der er almindelig enighed om, at det ville være godt med noget mere vidensbaseret på bl.a. professionshøjskolerne, og jeg har også noteret mig, at erhvervsakademierne meget gerne vil spille en rolle i at bringe viden ud til mindre og mellemstore virksomheder.

Så også der synes jeg at det vil være godt, hvis der ligesom er strømme på tværs af uddannelsessystemet, hvor noget af det gode ved den praksisnære uddannelsestænkning strømmer i retning af universiteterne, og noget af den viden og det vidensbaserede strømmer i retning af de andre. Det tror jeg faktisk også at sektoren har stor interesse for, men ønsket er altså hverken at ensrette eller at fjerne det, at nogle uddannelser er forskningsbaserede, og at andre er professionsorienterede eller praksisnære.

Kl. 15:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Rosa Lund.

Kl. 15:13

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Jeg er sådan set enig i, at praktik på en universitetsuddannelse kan være rigtig, rigtig positivt, men så skal jeg bare lige være sikker på, at jeg forstår det helt rigtigt, når det kommer til erhvervsakademier og professionsuddannelser. Skal jeg forstå det, ministeren siger, sådan, at man i fremtiden vil se en opprioritering af den praksisnære forskning, dvs. også den forskning og viden, som kan bruges ikke kun på pædagoguddannelsen, men som uddannede pædagoger, uddannede folkeskolelærere osv., altså folk, der har taget en professionsbachelor, kan bruge i deres arbejde? Skal jeg forstå ministeren sådan?

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:14

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Man skal forstå det sådan, som det fremgår af redegørelsen, nemlig at vi vil forpligte institutionerne til at arbejde sammen, sådan at den viden, der er relevant, ikke bare for uddannelserne, men også for professionerne, også bliver tilvejebragt og anvendt i uddannelserne. Det er et rigtig vigtigt område, hvis vi skal løfte professionerne. Det gælder i øvrigt ikke kun de offentligt rettede, det gælder i høj grad også de privat rettede.

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Sidste spørger: Esben Lunde Larsen.

Kl. 15:14

Kl. 15:17

Esben Lunde Larsen (V):

Tak til ministeren for svarene. Liberal Alliances ordfører problematiserede aspektet akademisering. Jeg deler ikke den bekymring, og jeg vil også blot bede ministeren om at sige, om ministeren deler den bekymring, for der er jo forskel på akademisering. For mig er det, at vi laver anvendt praksisforskning i professionsorienterede uddannelser, ikke akademisering, men det er at få et bedre vidensgrundlag for den måde, der undervises på professionshøjskolerne. Dertil vil jeg blot i relation til det, der fremgår om vidensbaseret på professionshøjskolerne i sammenhængsredegørelsen, spørge, hvordan ministeren vil fremme forskning i praksis, altså i, hvad der virker.

Kl. 15:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:15

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Ja, altså vi må have hørt Liberal Alliances ordfører forkert. Jeg tror snarere, der er tale om en enighed både regeringen og Liberal Alliance og Venstre imellem om, at det vil være godt, både at vi får noget mere vidensbaseret på professionsuddannelserne, og at vi også får noget mere praksis ind i nogle af de forskningsbaserede uddannelser. Det, vi lægger op til med sammenhængsredegørelsen her, er jo at sikre en gensidig forpligtelse mellem institutionerne om at samarbejde om viden. Det skulle meget gerne føre til bl.a. det, at vi får mere professionsorienteret viden.

Så er det klart, som ordføreren også har været inde på i debatten, at der jo i globaliseringsforhandlingerne flere gange er blevet taget initiativer bl.a. til ph.d.er i lærernes praksisfelt, og det er jo noget af det, vi så i forbindelse med finansloven skal se om vi kan finde veje til at føre videre og måske udbygge.

Kl. 15:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Esben Lunde Larsen.

Kl. 15:16

Esben Lunde Larsen (V):

Jamen det glæder mig, at vi har enighed på det felt. Jeg ser nemlig heller ikke akademisering som noget skrækkesejmel. Men i forhold til ph.d.erne – og det er jeg glad for at ministeren nævner – udløber de bevillinger jo. Så jeg håber, ministeren også her giver et tilsagn om, at det er ministerens bestræbelse at finde yderligere midler ved finanslovforhandlingerne til ph.d.er i praksis.

Den anden del handler så om forpligtelsen. Ministeren talte om en gensidig forpligtelse. Ministeren kan jo ikke tvinge universiteterne til at forske i praksis. Universiteterne har jo deres frie selvstændighed, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren om, hvordan ministeren vil sikre, at universiteterne faktisk forsker i praksis. Vil ministeren lægge små godbidder ud i form af økonomi til projekter? Professionshøjskolerne kan jo heller ikke aftvinge forskning fra universiteterne. Så spørgsmålet er jo, hvordan ministeren indirekte vil styre, at vi får mere professionsorienteret forskning.

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard):

Det, jeg lægger op til, er forpligtende aftaler mellem institutionerne om, hvordan man styrker forsknings- og videnssamarbejdet. Derudover er det, som jeg sagde, jo velkendt, at vi i globaliseringsforhandlingerne og -forligene tidligere har afsat midler til nogle af de her områder, og det er jo noget af det, som vi skal prøve at se om vi kan finde finansiering til at videreføre og måske udbygge.

Det er bare der, hvor jeg stiltørdigt siger, at grunden til, at vi er i den her diskussion, jo er, at den reserve, som den tidligere regering afsatte til at videreføre globaliseringsmidlerne, ikke er stor nok til at dække de udgifter, der er afholdt i globaliseringspuljen. Derfor håber jeg, at alle Folketingets partier er klar til at tage ansvar for at skaffe et råderum, så vi har muligheder for ikke bare at videreføre, men også at udbygge på de områder, som vi taler om her. Men opgaven må være en fælles forpligtelse, al den stund at de udfordringer med hensyn til finansiering, der er regeringens nu, altså er arvet fra den tidligere regering.

Kl. 15:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren.

Da der er ikke er flere, der har bedt om ordet til ministerens redegørelse, er forhandlingen slut.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

11) Forespørgsel nr. F 28:

Forespørgsel til ministeren for by, bolig og landdistrikter om at fremme bosætning, erhverv og turisme på småøerne: Hvad vil ministeren gøre for at fremme bosætning, erhverv og turisme på småøerne?

Af Mette Hjermind Dencker (DF) og Morten Marinus (DF).
(Anmeldelse 20.03.2012. Fremme 22.03.2012).

Kl. 15:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 3. maj.

Jeg giver først ordet til ordføreren for forespørgerne, fru Mette Hjermind Dencker.

Kl. 15:19

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Mette Hjermind Dencker (DF):

I den politiske debat har vi talt meget om landdistrikterne, og det er bestemt også et rigtig vigtigt emne. Når vi har den debat, er det også vigtigt, at vi får sat fokus på øerne, som på mange måder er sammenlignelige med landområderne. De har de samme glæder. Der er også en dejlig natur, der er fred og ro, folk er nærværende, og det er et trygt sted at lade sine børn vokse op. De har også de samme udfordringer. Det vrirler heller ikke med arbejdspladser på øerne, og der er også langt til kulturelle tilbud og udbud af forretninger. Desuden har øerne den ekstra udfordring, at de er afhængige af en færge, der ikke altid sejler hyppigt nok, til at man kan passe et arbejde eller en aftale på fastlandet.

Derfor er det vigtigt, at vi politikere giver øerne grobunden for at udvikle sig og tiltrække erhverv og turisme og især tilflyttere ved at

give dem gode og ekstra fordele. Her er det især færgedriften, vi skal ind og se på. Jeg håber, at vi i dag kan få nogle gode svar fra ministeren på, hvordan han ser på muligheden for at få samlet ansvaret for færgedriften i et fælles færgesekretariat.

I Dansk Folkeparti kunne vi også godt tænke os at høre ministerens bud på, hvilke ideer han har til at komme fragtafgiften til livs, således at virksomhederne på øerne kan konkurrere med virksomhederne på fastlandet.

Det er også vigtigt, at vi får set på, hvordan vi kan gøre det attraktivt at være tilflytter. Her spiller hyppige færgeafgange igen en stor rolle. Og endelig skal vi se på, hvad vi kan gøre for at give turismen på de små øer en opblomstring.

For os i Dansk Folkeparti er det vigtigt, at vi får en debat specifikt om de små øer. Vi vil ikke lade os spise af med forklaringer om, at vi skal skabe vækst i hele Danmark og når vi gør det, går det også ud over øerne. Nej, vi er simpelt hen nødt til at tage deres særlige udfordringer alvorligt. Derfor håber jeg, at vi med forespørgslen kan få en debat om, hvad vi kan gøre ekstra for at fremme mulighederne på de små øer. Tak.

Kl. 15:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Så er det ministeren for by, bolig og landdistrikter, der besvarer forespørgslen.

Kl. 15:21

Besvarelse

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Tak for ordet. Jeg vil godt takke for fru Mette Hjerminde Dencker for, at vi får anledning ved en forespørgsel til at tale om vores småøer og regeringens planer herfor. Jeg er glad for det, fordi levevilkårene på Danmarks øer, både de store og de små – jeg kommer selv fra en af slagsen – ligger mig meget på sinde.

Jeg vil straks tage fat på det, som fru Mette Hjerminde Dencker sagde var det vigtigste, nemlig færgetransport til øerne. Det er som sagt et grundvilkår, når man bor på en ø, at sejle med en færge for at komme til og fra. Jeg tror, at det er logik for perlehøns, at her er en af de store udfordringer, og vi lægger vægt på i regeringen, at der skal være gode færgeforbindelser til øerne, og det er en afgørende forudsætning, som også forespørgeren sagde, i forhold til livet på øerne.

Derfor yder staten også tilskud til kommunernes færgedrift, som administreres af Økonomi- og Indenrigsministeriet. I 2012 gav vi således 88,4 mio. kr. til at sikre færgedriften til vores små øer og store øer. Dertil kommer, at indbyggerne på 26 af øerne er omfattet af den såkaldte økortordning, som staten er med til at finansiere. Det er altså en ordning, som giver mulighed for gratis person-, cykel- og invalidebiltransport med færgerne. Disse eksempler viser, at der faktisk afsættes en hel del penge på statsbudgettet for at sikre færgedriften til vores små øer.

En helt anden basal forudsætning for livet på vore øer er bosætningen, og naturligvis skal der være mulighed for at skaffe sig en bolig for dem, som ønsker det. Jeg nævner det, fordi der har været meget polemik om realkreditinstitutionernes udlånspraksis i vores yderområder. Vi har jo også holdt samråd på baggrund af fru Mette Hjerminde Denckers forespørgsel om uligheden for realkreditbelåning af ejendomme. Det er en afgørende forudsætning for at sikre en fremtidig bosætning på vores småøer.

Derfor har erhvervs- og vækstministeren og jeg selv for nylig foretaget en undersøgelse, der viser, at realkreditinstitutionernes udlånspraksis er således, at der på småøerne såvel som de større øer på trods af rygterne bliver lånt ud, og på trods af rygterne er der ikke øer, hvor der ikke bliver udlånt fra realkreditinstitutionerne. I et en-

kelt tilfælde, nemlig sagen fra Årø, som jo også har fyldt meget i medierne og også i udvalgets praksis i forhold til den her sag, havde en enkelt realkreditinstitution dog en forholdsvis uheldig praksis – kan vi vist roligt sige. Denne praksis vil efter aftale med det pågældende institut blive bragt til ophør. Jeg har selv deltaget aktivt i debatten om realkreditinstitutionerne, netop fordi det er sådan en grundlæggende forudsætning for at bo på øerne, og jeg agter fortsat, som jeg også har sagt i udvalget, at følge debatten nøje.

Så er der jo det, som også blev rejst, nemlig spørgsmålet om beskæftigelse og erhvervsliv generelt. Der kan man sige, at spørgsmålet om erhvervslivets vilkår og muligheden for at få job på småøerne er vigtigt. Begge dele er virkelig en grundlæggende forudsætning for, at det også er attraktivt at bosætte sig på øerne.

Her kan jeg nævne en række vækstinitiativer, der fra regeringens side kommer vores øer til gode. Der er kickstarten, som forespørgeren også nævnte. Vi fremrykker offentlige investeringer for 18 mia. kr. Vi har desuden de regionale vækstpartnerskaber, som skaber sammenhæng mellem den nationale vækstindsats, den regionale vækstindsats, og vi forsøger også at koble den på den lokale vækstindsats.

De regionale vækstfora investerer 1 mia. kr. om året i vækst og erhvervsudvikling, investeringer, der også kommer øerne til gode. Lad mig nævne, at vi havde Det Nordjyske Vækstforum inde forleden dag, der fortalte, at de med de midler, de har haft gennem de sidste 5 år, altså ca. 800 mio. kr., faktisk har skabt 10.000 nye arbejdspladser i Nordjylland. De fokuserer så meget på midlerne, at mere end 60 pct. af de midler, de får ind, skal komme vores yderområder til gode.

Så ved at styrke vores samarbejde mellem det nationale, det regionale og det lokale niveau får vi altså endnu mere effekt i form af vækst og flere job ud af de midler, som det offentlige samlet set investerer. Jeg deltager som sagt selv i drøftelserne med at sætte øer og landdistrikter på dagsordenen, og jeg ser frem til bl.a. at drøfte mulighederne for samarbejde mellem vækstforaene og LAG'erne om erhvervsindsatsen i yderområderne. Det arbejder vi faktisk med i øjeblikket.

Så er der udviklingspakken, som regeringen for nylig har indgået en aftale om. Med udviklingspakken får små og mellemstore virksomheder lettere adgang til risikovillig kapital. Det vil også gavne iværksættere på vores småøer.

Kl. 15:26

Så vil jeg sige lidt om min egen indsats i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter i forhold til den del af det. Vi giver faktisk også en hel del penge til indsatsen på vores småøer, på vores øer. Faktisk er en væsentlig del af landdistriktspuljen rettet specifikt mod initiativer via østøtteordningen. Således blev der i januar måned givet tilsagn om støtte for over 2 mio. kr., og jeg har lige netop her for nylig sat en ny ansøgningsrunde i gang under østøtteordningen. Pengene fra ordningen går direkte til projekter, som skaber eller bevarer arbejdspladser på øerne, samt projekter, der fremmer tilflytning til øerne. Mit ministerium yder desuden et væsentligt bidrag til driften af småøernes sekretariat; det er nemlig over 1 mio. kr. årligt.

Alt i alt er det i omegnen af 6 millioner støtte kroner, der går direkte til småøerne fra landdistriktspuljen. Det er ganske mange penge til småøerne ud af de 22 mio. kr., der ligger i landdistriktspuljen. Oven i det kommer de mange penge fra EU's LAG-ordning, som jeg også administrerer. LAG-midlerne går til mange forskellige slags projekter, og de går til projekter, der spænder over fritidstilbud, kulturtilbud, tilskud til mikrovirksomheder og turisme.

Småøernes Aktionsgruppe har i programperioden 2007-2012 udelt over 21 mio. kr. til udviklingsprojekter på småøerne foruden 4 mio. kr. til drift af de eksisterende projekter, altså samlet set siden 2007 25 mio. kr. til vores småøer. Det er altså rigtig mange penge, som har givet driftige øboer mulighed for at sætte gang i vinproduk-

tion på Fejø, mens andre har skabt turismeudvikling på Mandø og andre igen har oprettet et beboerhus på Bjørnø. Det er blot tre eksempler ud af rigtig mange.

De bedste projekter er jo dem, hvor de lokale styrkepositioner udnyttes og man sætter gang i erhvervslivet, altså hvor man bruger styrkepositioner og den unikke placering til at sikre, at man får gang i sit erhvervsliv, og hvor det også gror nedefra. Det er projekter, hvor man bruger de lokale råvarer til at starte specialiserede virksomheder eller en unik natur og lokalkultur til at tiltrække turister. Jeg er overbevist om, at der ligger et stort potentiale derude, og derfor fokuserer jeg netop støttemidlerne på den type af projekter.

Når vi nu taler om støtte til vores øer, vil jeg sige, at mit ministerium faktisk også bidrager med midler fra puljen til by- og områdefornyelse. Ad den vej medfinansierer vi faktisk et rigtig godt projekt på Fur, hvor man afprøver en samlet strategi for branding og markedsføring af øen. Projektet vil skabe udvikling og tiltrække nye tilflyttere til Fur, men det vil også generere viden om, hvordan man generelt markedsfører landdistrikter og vores øer meget bedre.

Vi støtter også et andet fremragende projekt, der skal opbygge sociale entreprenørskaber, som kan bidrage til etablering af nye erhvervsrettede aktiviteter på tre mindre øer. Og jeg er rigtig glad for, at vi får sat rigtig meget gang i en masse gode ting, som kan føre til udvikling og vækst på øerne.

Så er jeg også blevet spurgt specifikt til initiativer, som fremmer turisme på vores småøer. Jeg har allerede nævnt, hvordan vi støtter forskellige turismeprojekter økonomisk, men på et mere overordnet plan vil jeg sige, at turisme i Danmarks landdistrikter er et rigtig vigtigt indsatsområde for regeringen som helhed. Turisme er jo helt sikkert et af de erhverv, der har et meget stort potentiale for også at bidrage til en positiv udvikling i vores landdistrikter og ikke mindst på vores småøer. Regeringens indsats vil blive forankret i en samlet national turismestrategi, som vi ikke er færdige med til forespørgslen i dag, men som vi vil vende tilbage med ved en senere lejlighed.

Så vil jeg afslutningsvis omtale mobildækning og bredbåndsdækning. Det er et område, som ligger mig meget på sinde, og jeg tror, at alle dem, der sidder i salen i dag, og som har været med ude med Landdistriktsudvalget eller ude at rejse eller bor i vores yderområder, vil give mig ret i, at mobildækning og bredbåndsdækning er et af de spørgsmål, der bliver rejst allerhyppigst. Derfor vil jeg også kvittere for, at man har indgået et bredt forlig, som betyder, at vi får den såkaldte 10-megabit-dækning frem til 2015, hvor 99,8 pct. af Danmark jo bliver dækket af det, og for de mennesker, der bor derude og driver virksomhed på øerne, er det helt afgørende med en ordentlig mobil- og bredbåndsdækning.

Jeg kan ikke lade være med her at tænke på, at jeg var på et besøg i Assens Kommune, hvor der var en dame, der drev en virksomhed, som er en akkrediteret fødevarer virksomhed over hele verden. Hun skulle enten rende rundt oppe på sin første sal eller specielle steder ude i haven for overhovedet at få forbindelse. Hun kunne lige så godt vælge at bo et helt andet sted end ude på landet i Assens Kommune på Fyn, og hun endte med at måtte flytte sin virksomhed fra sin bopæl ind til Assens by til det gamle rådhus for overhovedet at være sikker på at kunne drive sin virksomhed. Derfor er det at kunne få hjemmearbejdspladser, altså det at få mobil- og bredbåndsdækning helt afgørende for at kunne få bosættere ude i vores landdistrikter og på vores mindre øer.

Kl. 15:31

Det er bl.a. øboerne, der i den kommende tid får glæde af, at regeringen nu samarbejder med KL, regionerne og telebranchen om at skabe en meget bedre mobildækning. Der er indgået en aftale, der forpligter teleselskaberne til at investere et sted mellem 6 og 6½ mia. kr. til udbygning af mobilnettet de næste 3 år. På bredbåndsnettet har vi en endnu mere ambitiøs strategi og målsætning om, at alle husholdninger og virksomheder skal have adgang til mindst 100 Mb senest i

2020. Det er et ambitiøst mål, fordi vi gerne vil have hele landet med.

For befolkningen på småøerne vil regeringens indsats for digitalisering få stor betydning i de kommende år. Det bliver muligt at høste fordelene ved fjernarbejde, som jeg har nævnt, digital offentlig service, telemedicin og andre digitale muligheder, som er særdeles vigtige for vores småøer. Og jeg vil sige, at jeg tror, at man, når man flytter ud på en af vores mindre øer, godt ved, at man ikke sådan har en færge, der går hvert andet øjeblik, man ved også godt, at der ikke er helt den samme offentlige service. Der er nogle andre ting, som tæller. Derfor er den nye måde at lave offentlig administration på med bredbånd, hvor man laver telemedicin, og hvor man kan komme i kontakt med sin kommune via nettet, noget, der bliver helt afgørende vigtigt.

Jeg kan ikke lade være med at referere en undersøgelse af Jørgen Goul Andersen fra Aalborg Universitet, jeg har fået lavet op til vores landdistriktkonference, der viser, at folk, der bor uden for de større byer, bor i vores landdistrikter eller på vores småøer, faktisk er mere lykkelige end dem, der bor i storbyerne. Og det hænger jo sammen med, at man har nogle stærke netværk, og man er tæt på naturen, og man kender sin nabo. Der er ingen tvivl om, at det, at man indgår i sociale fællesskaber – og de er om muligt endnu stærkere på vores mindre øer – betyder rigtig meget. Det betyder også, at vi skal understøtte rammerne. Jeg vil også sige i dag, at vi kan understøtte rammerne, de generelle rammer, og sikre, at mulighederne er til stede, men det er der, hvor man har lokale ildsjæle, der flytter derud og vil noget særligt – her tænker jeg på Bagenkop, jeg tænker på Cold Hawaii ved Klitmøller osv. – at vi kan se, at lokale ildsjæle virkelig flytter noget.

Med de ord vil jeg konkludere, at regeringen gør en betydelig indsats for at skabe vækst og fremgang på vores småøer. Det sker som en del af en helhedsorienteret tilgang til vækstpolitikken, vækst i landdistrikter og på småøer, og hænger sammen med væksten i Danmark som helhed. Og jeg har som minister for landdistrikter en vigtig opgave i at sikre, at vores landdistrikter og småøer bliver tænkt ind, og jeg synes jo også, at de resultater har vist sig med klima- og energipakken, som jo skaber arbejdspladser – der er lidt strid om, hvorvidt det er 90.000 eller 60.000 arbejdspladser – i et bredt forlig. Og jeg kan se, at der allerede i går var en meddelelse om, at man nu regner med, at man får mindst 25 biogasanlæg, som jo ligger derude, for det er der, man har råstofferne, om jeg så må sige. Og hvad angår vindmølleindustrien, ligger mange af de arbejdspladser derude. Og det, der bliver investeret – vi får jo nok verdens mest ambitiøse klima- og energipolitik – betyder rigtig meget.

Det, at vi nu har fået lavet en aftale frem mod 2015 om bredbånd, det, at vi har sat en vækstpakke i gang, og det, at vi prioriterer en samlet koordineret strategi på det nationale, det regionale og det lokale niveau, hvor vi samordner vores strategier for vækst og samarbejde, betyder rigtig meget.

Samfundet ændrer sig selvfølgelig; det gør det også på vores øer. Det er ikke den rene ynk, det hele, i det danske samfund, men det danske samfund er i en voldsom transformation – måske den største transformation, vi har set siden engang i en 1970'erne eller måske i virkeligheden siden industrialiseringen satte ind. Da fik vi jo Valby Bakke, da fynboer og jyder børstede træskoene af lige uden for København, sådan at de kunne komme ind og bo i København. Men når det er sagt, vil jeg godt sige, at der er sket en voldsom centralisering, som jeg ikke er sikker på har været af det helt gode for vort land. Når jeg kigger ud over det, ser jeg et land i måske i virkeligheden fire hastigheder med København og Aarhus som dem, der driver væksten, og med vores uddannelsesbyer Odense, Esbjerg og Aalborg, som dem, der ligger lige efter, så har vi vores mellemstore regionale byer, som er med, og så har vi vores landdistrikter og mindre

byer og øer, hvor vi skal passe meget på, at udviklingen ikke går i stå.

Jeg deler den ambition, som jeg tror ligger bag fru Mette Hjermind Denckers forespørgsel i dag, om, at vi skal skabe vækst i hele Danmark. Og jeg er faktisk rigtig glad for den diskussion og debat, vi har haft om de her ting, for det har nemlig gjort, at der aldrig før har været så meget fokus på det her politikområde, som der har været det seneste halve år. Vi har så ikke altid været enige om alting, men jeg synes, det er vigtigt, at der er den fokusering på det, som der er i øjeblikket. Det er en udfordring for os alle, ikke mindst for øboerne, men som jeg har forsøgt at sige i dag: Det *kan* lade sig gøre.

Jeg har nævnt nogle eksempler på tiltag, som skaber fremgang på øerne. Der er mange flere af den slags gode eksempler. Og så vil jeg sige, at der er en lang række udfordringer, som vi skal løse i fællesskab: Det gælder vækst og arbejdspladser, og det gælder ordentlige rammer for borgernes liv, herunder offentlig service, uddannelse, sundhedsdækning og infrastruktur. Målet er et samfund med plads til forskellighed, men med ordentlige rammer for byboere, øboere og os alle sammen. Tak for ordet.

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren. Så er det ordføreren for forespørgerne, der er den første i ordførerrækken, fru Hjermind Dencker.

Kl. 15:37

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Mette Hjermind Dencker (DF):

I Danmark har vi mange øer. Nogle af vores øer er så små, at de er helt ubeboelige. Så er der andre øer, der har deres egen kommune, og så har vi atter to øer, hvor ministeren jo selv nævner, at han bor på den ene, som er så heldige at have flere kommuner på deres øer. Alle vores øer er rigtig vigtige at tage med på den politiske dagsorden, men lige i dag, når jeg har indkaldt til forespørgselsdebat, er det for at sætte særlig fokus på vores 27 småøer.

Det, der karakteriserer dem, er, at de har mellem 20 og 1.200 indbyggere; de er ikke brofaste eller dæmningsfaste med fastlandet; og endelig er de ikke selvstændige kommuner. Det er dem, vi som sagt har 27 af i Danmark.

Men det er ikke det eneste, de har tilfælles. En anden ting, der også kendetegner dem, er, at de har vandet og den dejlige natur lige uden for døren; de har billig adgang til havudsigt; man kender hinanden på øerne; og man lever i et dejligt lille lokalsamfund, hvor man kerer sig om hinanden. Det er sjældent, at de låser døren, for der er så begrænset kriminalitet, faktisk næsten ingen kriminalitet, på småøerne.

De små øer bebos af mennesker, der har indset, at det eneste, der sker på øerne, er det, de selv sætter i gang, og det er ikke småting, de sætter gang i. På de små øer blomstrer et rigt foreningsliv, og der er mange små fødevareproducenter. Det er de mennesker, der bor på de øer, som vi skal skabe nogle rigtig gode rammer for. Vi skal give dem de bedste rammer, så der bliver endnu flere, der ønsker at bosætte sig på øerne og ønsker at drive virksomhed på øerne, således at vi andre, der ikke er så heldige at bo på øerne, også får lettere adgang til at besøge øerne, når vi har ferie, og eventuelt at købe sommerhus derude.

Derfor er der nogle lovgivningsmæssige ting, vi skal ind at se på. Vi skal give dem gunstige vilkår for at drive virksomhed. Det gør vi ved at sikre dem en god internetforbindelse, som ministeren også har været inde på. Vi skal også ind at se på fragtafgifterne, for færgerne er øens livsnerve, og man kan jo også sige, at færgerne faktisk er øens motorveje. Når der så er høje fragtafgifter, betyder det også, at

de ikke konkurrerer på lige fod med virksomhederne inde på fastlandet, og det vil vi naturligvis gerne give dem muligheden for at gøre.

Så skal vi naturligvis udnytte, at vi lige nu har EU-formandskabet, som vi kan bruge til at vise de øvrige EU-lande, at reglen om, at gårdsalg af fødevarer kun må ske inden for en radius af 50 km fra ens bopæl, gør det umuligt i et land som Danmark at drive virksomhed på vores småøer. Det er synd, for de har både viljen, de har evnerne, og de har forudsætningerne for at skabe en god forretning af deres afgrøder og kreaturer.

Det er også vigtigt, at øerne får de midler, de har behov for. De midler, vi fra Folketinget giver kommunerne, som ministeren også omtalte, er ikke øremærket til småøerne, og der er flere fra de små øer, der er kommet og har vist os regnestykker, hvor man kan se, at de penge, de har fået af kommunerne, ligger langt, langt under det tilskud, som Folketinget har bevilget kommunerne. Derfor vil vi i Dansk Folkeparti gerne gå ind og se på muligheden for at øremærke midlerne til kommunerne, således at de udelukkende går til småøerne. Hvis der ikke kan skabes enighed om det, kunne vi også se et alternativ i, at kommunerne i det mindste kørte med åbne regnskaber for småøerne.

Endelig skal der også være mulighed for, at man, når man flytter til en lille ø, skal kunne passe et fast job på fastlandet, og man skal kunne passe aftaler. For mange, der bor på småøerne, er det også en del af virkeligheden, at hvis man skal lave en frisøraftale inde på fastlandet, kræver det en overnatning, fordi der ikke er tilstrækkeligt med færgeafgange.

I Dansk Folkeparti vil vi gerne se på mulighederne for et færge-sekretariat. Færgesekretariatet skal stå for indkøb og drift og vedligeholdelse af færger, og det skal også råde over et par ekstra færger. En fordel ved færgesekretariatet er også stordriftsfordelen ved indkøb af forsikringer og olie.

Vi ønsker i Dansk Folkeparti at fremsætte følgende forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender vigtigheden i, at der til stadighed er politisk fokus på, at de danske øer sikres stabil højhastighedsinternetadgang.

Desuden opfordrer Folketinget regeringen til at sikre billig færgetransport til landets småøer for at fremme og understøtte privat bosætning og erhvervsudvikling samt udvikle turisme, herunder at undersøge omkostningerne ved et fælles færgesekretariat.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 58).

Kl. 15:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Det oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i debatten og vil som nævnt blive bragt til afstemning torsdag den 3. maj.

Så går vi til den næste ordfører, og det er Venstres ordfører, hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Sverige har sin skærgård, Danmark har sin øgård. De mange danske øer er med til at danne opfattelsen af Danmark og er med til at give Danmark sin identitet, de utrolig mange danske øer.

Vi har 74 beboede øer, landfaste såvel som ikkelandfaste, men langt, langt flere ubeboede øer og holme. Det er klart, at disse mange øer med hver deres natur, kultur, historie og egenart giver et mangfoldigt Danmark; et mangfoldigt Danmark, som vi skal værne om og udvikle. Det er også med til at gøre Danmark til et spændende og tiltrækkende turistland.

Det, vi med denne forespørgselsdebat skal forholde os til, er, hvordan vi fremmer småøerne. Småøerne er jo defineret som de øer, der ikke er en selvstændig kommune, som ikke er bro- eller landfast, og som har et minimum af helårsbeboere. Dem er der 27 af, som siden 1974 har varetaget deres fælles interesser i Sæmmenslutningen af Danske Småøer. Det har øsæmmenslutningen gjort fantastisk godt, og det er det bestemt værd at kippe med flaget for.

Det er yderst svære betingelser, øsæmmenslutningen har for sit virke, og arbejdsopgaverne er også meget svære. Det gode arbejde, der udføres i øsæmmenslutningen nu og siden 1974, har og har haft stor betydning for småøerne og for Danmark. Det har i den grad været med til at sætte småøerne og deres vilkår på dagsordenen. Se blot på det nyeste projekt – Bliv Øbo – som løber i øjeblikket, og som har sin store dag lørdag den 12. maj med arrangementer i de store byer.

Når vi skal fremme bosætning, erhverv og turisme på småøerne, er der flere parter, der skal i spil. Det er regering, Folketing, de kommuner, som har småøer, øsæmmenslutningen og småøerne selv. Ingen af de her nævnte kan smygge sig uden om medansvaret. Sådan som vi lige nu indretter os, er det især de kommuner, der har småøer, der er kruntappen. Staten giver ekstra bloktilskud til disse kommuner. I 2012 beløber det sig til 88,4 mio. kr. Det skal specielt medvirke til, at der kan være en ordentlig færgeforbindelse til småøerne.

Men kommunerne har også andre ekstraomkostninger ved at have en eller flere småøer. Der er bare det interessante ved det, som ikke alle kommuner er bevidste om, nemlig at kommunerne har meget store ekstra indtægter ved at have en eller flere småøer og de enorme turistindtægter, de giver. Langt de fleste kommuner, som har småøer, har altså den største turistattraktion i kommunen som netop den lille ø eller småøerne.

Som vi ser hos de kommuner, der giver drifts- og investeringstilskud til deres sædvanlige mest kendte turistattraktion, er det tilskud langt, langt større end de ekstraudgifter, som der måske er ved en lille ø, der har et langt større turistantal. Alene dette forhold gør, at vi skal bevidstgøre kommuner med små øer om den store økonomiske og turistmæssige fordel, der er ved at have en lille ø under sine vinger. Det kan samtidig være med til at give kommunen et stærkt brand, hvis kommunen forstår det.

I den forbindelse vil jeg opfordre ministeren og regeringen til, at der bliver lavet et hurtigt udredningsarbejde, der beskriver de økonomiske forhold omkring de små øer, hvad angår udgifter og indtægter og afledninger heraf. Jeg tænker både på turister, skatter, ejendoms-skatter, arbejdspladser med meget mere.

Fra statens side må vi fordomsfrit se på, om færgebetjeningen af småøerne er organiseret godt nok. Færgebetjeningen er alfa og omega for netop at fremme bosætning, erhverv og turisme. Det er ikke godt nok på alle øer. På nogle øer er antallet af daglige afgang og aftenafgange. Begge dele besværliggør at kunne opretholde et levende helårssamfund på småøerne, og netop et levende helårssamfund er forudsætningen for den turistmæssige attraktion.

Jeg vil indtrængende opfordre regeringen til at indlede drøftelser med Sæmmenslutningen af Danske Småøer og kommunerne om, hvordan vi kan sikre bedre færgebetjening af småøerne, herunder også effektiviseringer ved fælles brændstofindkøb, bemanning m.m.

Jeg vil også opfordre ministeren og regeringen til, at der bliver etableret et forskningsprojekt om, hvordan vi på en bæredygtig måde kan sikre småøerne som levende helårssamfund

Jeg vil endvidere opfordre ministeren og regeringen til straks at indlede forhandlinger med kommunerne, regionerne og øsæmmenslutningen om, hvordan vi kan sikre den sundhedsfaglige betjening af småøerne. Det er således, at mange småøers beboere og mange turister ikke har en tilstrækkelig sundhedsfaglig betjening af enten læge eller sygeplejerske. Jeg ved godt, at vi har lægehelikoptere som for-

søg. De er i mangel af bedre gode, men for det første er de meget dyre samfundsøkonomisk, for det andet er det kun et forsøg, der måske ophører, og for det tredje er der situationer, hvor en ægtefælle bliver efterladt på en mørk mark, når en patient med f.eks. hjerteproblemer bliver fløjet væk. Det er ikke nogen rar situation.

Derfor må vi ikke lade øboerne i stikken. Vi må sikre, at de ikke står alene med deres ansvar og engagement. Lad os sikre, at Danmark også i fremtiden har en øgård med levende helårssamfund.

Kl. 15:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så går vi til Socialdemokraternes ordfører, fru Annette Lind.

Kl. 15:48

(Ordfører)

Annette Lind (S):

Landdistrikterne, heriblandt øerne og småøerne, er en helt særlig kvalitet for Danmark, og det samme er befolkningen, som bor i områderne. Vi Socialdemokrater mener, at det er vigtigt at holde fast i forskelligheden og bibeholde det karakteristiske ved de forskellige geografier og bosætninger. Det gør nemlig Danmark til et helt særligt land.

Vi får ofte i udvalget besøg af folk fra småøerne. Det er altid driftige, innovative mennesker med noget på hjertet. De ser værdien i at lære i samspil med andre og vise hensyn og være nødvendige for fællesskabet. Det gælder småøerne imellem, men det gælder også befolkningen på den enkelte ø imellem.

Men småøerne har selvfølgelig også deres udfordringer, og derfor vil jeg gerne rose regeringen for at have oprettet et særskilt ministerium for landdistrikterne, for det giver os en langt bedre platform end tidligere for en fokuseret indsats for vækst og udvikling på de små øer. For samfundet forandrer sig på mange måder. For det første er det svært at opretholde antallet af indbyggere i landdistrikterne og på småøerne; for det andet bliver forskellen mellem by og land meget større, samtidig med at afstandene bliver kortere. Det gælder især på det digitale område.

Kontakten via bredbåndet gør det efterhånden underordnet, om man kommunikerer fra Hyllinge, Fur eller Odense, hvis ellers der er den nødvendige digitale dækning, hvilket er så afgørende for området. Regeringen har derfor en ambitiøs plan om, at alle husstande og virksomheder skal have bredbåndsadgang med mindst 100 megabit senest i 2020 over hele landet, også på øerne, og i 2015 vil 99,8 pct. af alle virksomheder og husstande i Danmark være koblet på. For god digitalisering er helt afgørende for fjernarbejde, digital offentlig service, telemedicin og for, at mange andre instanser kan drive virksomhed. Derfor er Socialdemokraterne positive over for det samarbejde, som regeringen har indledt med KL, regionerne og telebranchen, som skaber den her bedre mobildækning. Der er indgået en forpligtende aftale om, at teleselskaberne skal investere 6-6,5 mia. kr. i udbygning af mobilnettet de kommende 3 år. Det er en god nyhed, også for småøerne.

Småøerne rummer mange forskellige uudnyttede potentialer som grundlag for produktion, og derfor må man hele tiden tænke i nye baner for at skabe arbejdspladser, vækst og udvikling. Regeringen har siden sin tiltræden taget en række væsentlige initiativer, som bidrager til at løfte denne målsætning, der også kan komme småøerne til gode. Her skal blot nævnes, at man fremrykker investeringer på 18 mia. kr. og skaber nye arbejdspladser og praktikpladser i år og næste år. Små og mellemstore virksomheder får en hjælpende hånd, så de kan øge eksporten til udlandet og skabe arbejdspladser. Det sker med udviklingspakken, som giver lettere adgang til risikovillig kapital. Det gavner iværksættere, også på småøerne. Der er indgået en energiaftale, der skaber tusindvis af grønne arbejdspladser. Landdistriktspuljen rettes specifikt mod initiativer på småøerne via østøt-

teordningen. Midlerne går direkte til projekter, som skaber eller bevarer arbejdspladser på øerne, og til projekter, der fremmer tilflytningen på øerne. Sidst, men ikke mindst, får øerne også midler fra by- og områdefornyelsespuljen. Vi har altså en regering, der gør et godt stykke arbejde for at bringe Danmark i balance.

Men for at alt det her skal lykkes, er det nødvendigt med færgetransport og offentlig støtte til driften af færgerne. Som ministeren fortalte, yder staten tilskud til kommunerne. Færgedriften er et grundvilkår for øerne, og det gælder også udviklingen af turisme, for turisme er et vigtigt indsatsområde, ikke mindst på småøerne. Her er fritidshusejerne et vigtigt bidrag til øernes trivsel og økonomi. Uden dem ville nogle huse måske forfalde, og uden turisme ville der være færre købmænd og færre job i servicefagene på øerne. Turisme har et stort fokus for Socialdemokraterne, og turismen på småøerne indgår i en kommende aftale om en national turismestrategi. Det glæder jeg mig til at komme til at diskutere senere hen.

Afslutningsvis vil jeg så igen pointere, at småøerne har stor værdi for det danske samfund, og derfor er det vigtigt med fortsatte initiativer, der styrker befolkningsudviklingen på småøerne gennem målrettede aktiviteter.

Kl. 15:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger, først fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 15:52

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg vil godt runde det med færgebetjeningen til de små øer og komme det lidt nærmere. Naturligt nok er alle beboerne på en ø meget interesserede i lige præcis deres færge, og derfor er færgebetjeningen og synet på den meget forskellig fra ø til ø og fra færge til færge. Derfor synes jeg da i hvert fald også, det er meget vigtigt, at det stadig væk er de lokale på den enkelte ø, der styrer færgebetjeningen. Og så er jeg helt enig i, at vi selvfølgelig, som vi jo altid har gjort bredt i Folketinget, skal støtte den enkelte ø og den enkelte kommune økonomisk.

Så mit spørgsmål er, om den socialdemokratiske ordfører er enig i, at det fortsat skal være sådan, at der er en lokal kompetence til at varetage styringen af sådan en færge, til f.eks. at fastsætte færgetider og den slags, altså om alt, hvad der vedrører den enkelte færge, stadig skal være en lokal kompetence.

Kl. 15:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Annette Lind (S):

Jamen vi kan kun se det sådan, at færgedriften er et livsvilkår for øerne, og derfor er vi enige om, at det skal fortsætte på den måde.

Kl. 15:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Erling Bonnesen.

Kl. 15:53

Erling Bonnesen (V):

Det er jeg meget glad for at høre, og så vil det jo også i den evaluering, der kommer nu, ikke være kompetenceflytning, der er i fokus, men så vil det være at forbedre rammevilkårene. Det er sådan, jeg skal forstå det.

Kl. 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Annette Lind (S):

Vi vil selvfølgelig se på det, og derfor har vi også en minister på området her, og derfor vil vi kigge på det. Vi vil have det til at fungere, som det har gjort hidtil, og det må være svaret til hr. Bonnesen.

Kl. 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Flemming Damgaard Larsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:54

Flemming Damgaard Larsen (V):

Tak for det. Det, som ordføreren fra Socialdemokratiet var inde på, var jo mange gode ord og meget positivt alt sammen, men der er bare den situation i f.eks. den storkreds, hvor jeg er valgt, Sjællands Storkreds, at der er der to kommuner med socialdemokratisk styre, der har småøer under sig, Lolland Kommune og Slagelse Kommune. I begge disse to kommuner, både i Slagelse Kommune og Lolland Kommune, er man i færd med – og har også gjort det, for så vidt angår Lolland Kommune – at skære ned på færgedriften og vil gøre det dyrere, enten skære ned eller gøre det dyrere eller måske begge dele. Der vil jeg høre, om det er noget, som ordføreren fra Socialdemokratiet kan bifalde, altså at disse to socialdemokratiske kommuner gør det her.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Annette Lind (S):

Nu er det op til kommunerne, hvordan man vil føre færgedriften. Det kan selvfølgelig aldrig være hensigtsmæssigt, at det bliver dyrere for nogen at transportere sig hverken på veje eller på færger. Men det er kommunerne selv, som bestemmer, hvorledes de vil have færgedriften.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 15:55

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg tror ikke, at det er et tilfredsstillende svar over for de mennesker, der bor på Agersø og Omø i Slagelse Kommune og på Fejø, Femø og Askø i Lolland Kommune, for for dem er det her jo dagligdag. Det er jo forringede vilkår for netop det, som ordføreren talte så positivt om, nemlig færgebetjeningen. Så jeg vil høre, om ordføreren vil henvende sig til de socialdemokratiske borgmestre i de to kommuner og sige, at det altså er en forkert vej at gå, jævnfør den tale, som ordføreren lige har holdt her.

Kl. 15:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:56

Annette Lind (S):

Der er ikke nogen tvivl om, at vi ikke vil have forringelser i forhold til driften af færger eller veje eller andre steder. Vi vil selvfølgelig se på det. Hvorvidt jeg lige vil tage kontakt til de to borgmestre, vil jeg overveje sammen med mine partifæller.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Mette Hjermand Dencker for en kort bemærkning.

Kl. 15:56

Mette Hjermand Dencker (DF):

Det var, fordi fru Annette Lind var inde på det her med, at hun gerne ville have, at færgedriften skulle blive liggende hos kommunerne.

Der vil jeg gerne høre: Betyder det dermed, at Socialdemokraterne ikke er villige til at gå ind og se på mulighederne for et fælles færge-sekretariat, der samler kompetencerne ét sted?

Kl. 15:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:56

Annette Lind (S):

Det vil vi gerne. Vi kigger på det, og vi vil have, at det fortsat er kommunerne, der tager stilling til, hvorvidt færgedriften skal være i kommunerne.

Kl. 15:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren får ordet senere. Fru Mette Hjermand Dencker har mulighed for endnu en kort bemærkning.

Kl. 15:57

Mette Hjermand Dencker (DF):

Det var et svar, jeg ikke forstod. Man vil gerne have, at det skal være i kommunerne, og vil lade kommunerne tage stilling til, hvorvidt det fortsat skal ligge i kommunerne. Er det ikke os her i Folketinget, der skal det? Det er vel ikke kommunerne, der skal ind at gøre det. Det er vel os i Folketinget, der skal beslutte, hvorvidt det skal ligge hos kommunerne eller i et fælles færgesekretariat. Er fru Annette Lind ikke enig med mig i det?

Kl. 15:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:57

Annette Lind (S):

Vi vil have, at det fortsat skal ligge i kommunerne.

Kl. 15:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så går vi til den næste ordfører, og det er hr. Andreas Steenberg fra Det Radikale Venstre.

Kl. 15:57

Kl. 15:58

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Når der er økonomisk krise, er det desværre yderområderne, der bliver ramt relativt hårdt, og det gælder også de små øsamfund. De større byer har selvfølgelig også problemer, men klarer sig relativt bedre, fordi man har flere store virksomheder, højproduktive virksomheder, og mange mennesker med lange uddannelser. Og derfor er det jo helt centralt, hvis vi skal skabe bedre forhold og bedre mulighed for udvikling på øerne og i landdistrikterne, at vi skal have genoprettet dansk økonomi. Det er jo det, som regeringen har sat sig for at få gjort noget ved.

Vi vil øge arbejdsudbuddet med 135.000 mennesker, sænke skatten på arbejde markant, holde budgetterne i kommuner og regioner,

hvilket står i skærende kontrast til de sidste 10 år. Og når vi får skabt økonomisk balance og får øget arbejdsudbuddet, skaber vi job på langt sigt og skaber også mulighed for, at der kan komme udvikling og vækst i landdistrikter og på øer. Vi skaber også job på kort sigt med kickstart, energiplan, tilskud til klima- og energirenovering, flere praktikpladser, tilskud til uddannelse og mange andre ting, som holder hånden under beskæftigelsen nu og her, også på øerne og i landdistrikterne.

Vi kan ikke skabe vækst og udvikling på øerne, hvis vi ikke skaber en stabil økonomi og gode rammevilkår for erhvervslivet generelt i Danmark. Derfor er regeringens økonomiske politik vigtig, også for øerne, for landdistrikterne, for københavnernes og for alle andre i Danmark.

Debatten her i dag handler primært om færgerne. Dansk Folkeparti foreslår et færgesekretariat et centralt sted i Danmark og foreslår, at færgerne, der sejler til øerne, skal være billigere. Vi giver årligt via skatten her fra Folketinget 88 mio. kr. til færgedrift til øerne. Selvfølgelig kan man mange steder ønske sig flere penge, det tror jeg der er mange der gør, ikke kun hvad angår færger, men som alle ved, er der ikke flere penge, og derfor vil vi heller ikke være med til at love, at der kommer flere penge herfra til at få flere afgang og billigere færger. Vi vil heller ikke lave det her fælles, centralistiske færgesekretariat, fordi vi mener, det er kommunernes ansvar at drive de færger og også give et tilskud til færgedriften til øerne. Vi synes ikke, det er en god idé, at man herovre fra København skal beslutte, hvornår der skal sejle færger til Fanø eller Anholt, eller hvor det nu kan være. Det ligger bedst ude i kommunerne. Vi synes sådan set, at der bliver bestemt nok herovre fra.

Der har også været debat om lån til boliger på øerne, især i medierne. Vi har haft et rigtig godt samråd, som det hedder, i Udvalget for Landdistrikter og Øer her i Folketinget, hvor bl.a. erhvervs- og vækstministeren har redegjort for, at der faktisk bliver lånt ud til øerne i rimelig stort omfang. Så problemet bliver lidt overdrevet i mediebilledet. Der har været et enkelt kreditinstitut, som har haft en uheldig praksis, og der har bl.a. ministeren for by, bolig og landdistrikter haft en dialog med det kreditinstitut. Som jeg har forstået det, er den praksis hørt op. Det vil jeg gerne rose ministeren og selvfølgelig også instituttet for herfra.

Regeringen har lagt sig fast på at lave en turismeplan for Danmark, og det glæder vi os rigtig meget til fra radikal side. Turisme skaber job i landdistrikterne og skaber også konkrete job for mennesker, som ellers har svært ved at finde et job, for man behøver ikke at være faglært eller være akademiker for at få job i turistindustrien. Vores øer med strande, havne og smuk natur vil, hvis det står til os, få en helt central plads i den strategi for udvikling af turismen. Det er helt naturligt, når vi har så smukke og unikke områder som vores øer. Der er enormt stor mulighed for at skabe cykelturisme, sejlturisme og alt muligt andet, og det skal vi selvfølgelig udnytte.

Jeg glæder mig rigtig meget til at være i dialog med Folketingets partier og alle mulige andre om, hvordan vi bedst muligt fremmer turismen i Danmark, også på øer og i landdistrikter.

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er lige nogle korte bemærkninger, først fra fru Mette Hjermand Dencker.

Kl. 16:02

Mette Hjermand Dencker (DF):

Hr. Andreas Steenberg nævnte noget med et centralistisk færgesekretariat, og jeg kan berolige hr. Andreas Steenberg med, at vi i Dansk Folkeparti heller ikke ønsker, at man herinde fra København skal beslutte, hvad der skal ske på de små øer. Det er vi helt enige om. Et fælles færgesekretariat skulle selvfølgelig have til huse på en af de små øer, så det derved også kunne skabe ekstra arbejdspladser

på den pågældende ø, og samle kompetencen og stordriftsfordelene ét sted.

Jeg vil høre, om hr. Andreas Steenberg ikke er enig med mig i, at det jo er fjollet, at hver eneste kommune skal sidde og købe dieselolie og forsikringer til den færge, der går til deres ø, når man kan spare en hel masse af de 88 mio. kr. ved at lave fælles indkøb af f.eks. diesel og forsikringer og dermed opnå stordriftsfordele.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:03

Andreas Steenberg (RV):

Jeg synes, at fru Mette Hjermand Dencker skal passe på med ikke at fratage kommunerne ansvaret for at have en ø i kommunen. Det er det, jeg frygter, vil ske, hvis man laver et sekretariat, som man så at sige kan sende aben hen til. Desuden synes jeg stadig væk ikke, at det er nogen god idé, at færgebetjeningen til Anholt eller til Fur, eller hvor det nu kan være, skal styres fra f.eks. Marstal. Jeg synes, der er en enorm stor værdi i, at betjeningen af en færge – også på det administrative niveau – ligger i den kommune, der skal stå for det, så jeg synes ikke, det er en god idé at lave det sekretariat, uanset hvor det ligger.

Kl. 16:04

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Hjermand Dencker.

Kl. 16:04

Mette Hjermand Dencker (DF):

Når man som kommune har en ø som en del af kommunen, er færgen bestemt ikke den eneste opgave, man har i forbindelse med at drive øen. Der er en hel masse andre udfordringer, og det, som vi i Dansk Folkeparti lægger op til, er blot, at lige præcis den del, der hedder færgedrift, bliver samlet ét sted.

Derved vil kommunerne stadig væk ikke blive frtaget noget ansvar for i øvrigt at fremme bosætningen og turismen på øen. Det er stadig væk kommunernes ansvar at skabe de gode rammer på øen. Det er kun den del, der hedder færgesekretariat, som vi i Dansk Folkeparti mener har bedst af at blive samlet ét sted.

Kl. 16:05

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren

Kl. 16:05

Andreas Steenberg (RV):

Jamen problemet er jo, at det er færgedriften, der for alvor koster mange penge, og jeg synes ikke, det er en god idé for de små øsamfund, hvis beslutningen om, hvornår færgen går og hvor mange gange den går og til hvilken pris, bliver flyttet væk fra lokalsamfundet. Og det er det, der vil ske, hvis man laver sådan et færgesekretariat. Derfor er vi ikke tilhængere af det.

Kl. 16:05

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 16:05

Mai Henriksen (KF):

Et kreditinstitut har haft en praksis med at afvise at låne penge ud grundet postnummer, siger hr. Andreas Steenberg. Men er hr. Andreas Steenberg ikke enig i, at man jo godt kan afvise at låne penge ud med andre begrundelser end den direkte forklaring? For man kan bare pakke den her afvisning ind i nogle andre årsager eller komme

med nogle andre begrundelser end den direkte, som man jo ved er lovstridig.

Med alle de mails, vi får som landdistriktsordførere – det antager jeg at hr. Andreas Steenberg også gør – gør det så ikke indtryk at se, at der er så mange sager om, at man ikke kan få mulighed for at låne penge, fordi man bor på en ø?

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:06

Andreas Steenberg (RV):

Jo, det gør det, og jeg mener, at svaret desværre er ganske kedeligt, men fuldstændig reelt, nemlig at når vi har økonomisk krise, betyder det også, at bankerne har færre penge, og så låner de færre penge ud. Og banker fungerer jo på den måde, som vi har indrettet det på, nemlig at de skal have sikkerhed for, at de kan få deres penge tilbage, hvis de låner ud.

Der er jo rigtig mange både på øer og andre steder, der har svært ved at få adgang til kapital, fordi bankerne ikke har penge at låne ud, fordi der er krise, og fordi de lånte for meget ud for nogle år tilbage. Det er et problem, som vi kun får løst ved at få opreguleret i bankerne og få gang i økonomien igen, så der er penge. Og det er jo et generelt problem for hele Danmark, uanset om man er på en ø eller i København.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mai Henriksen.

Kl. 16:07

Mai Henriksen (KF):

Det kommer måske bare til at lyde på hr. Andreas Steenberg, som om der var én problematik: Der var en minister, ministeren gik ind i sagen, og sagen var løst. Men sådan forholder det sig jo ikke, så jeg vil bare høre, om ikke vi kan blive enige om, at den her sag altså fortsætter, og at den kræver politisk handling, hvis den skal løses, altså handling herindefra, ikke ude fra kommunerne, ikke alle mulige andre steder fra. Men vi skal give mulighederne for, at der bliver givet nogle lånemuligheder, så der er et alternativ for de her mennesker ude på småøerne.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:07

Andreas Steenberg (RV):

Det er fuldstændig rigtigt, at hvis vi skal have en bedre økonomi i Danmark, kræver det handling herindefra. Og der er jeg jo rigtig glad for være med i en regering, der har lagt et meget ambitiøst reformprogram frem, og det skal så være på plads, inden vi skal møde vælgerne igen, så vi kan se, at der er kommet gang i økonomien.

Men det, der var med den her sag, den ene sag fra Årø, var, at det her kreditinstitut gik ud og sagde, at der var bestemte postnumre, de slet ikke lånte ud til. Og der har vi i hvert fald fået afklaret at sådan forholder det sig ikke. De går ind og laver en vurdering af, om det er et fornuftigt lån, og ja, desværre er der rigtig mange banker, som laver vurderinger lige nu, der betyder, at de ikke vil låne penge ud, fordi de ikke har nogen. Og det problem skal vi have løst gennem en ansvarlig økonomisk politik.

Kl. 16:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:08

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Hr. Andreas Steenberg havde i sin ordførertale en vigtig indgang omkring økonomiske betragtninger. Han påpegede, at når et samfund er i økonomisk krise, så kan det særlig gå ud over udkantsområder og øer, og derfor var det nødvendigt at få økonomien rettet op. Jeg tror, jeg hørte det sådan, at det arbejder regeringen for hver eneste dag.

Nu kan jeg så spørge hr. Andreas Steenberg, om han bare kan nævne nogle få eksempler på det, for det, jeg kan komme i tanke om, er sådan set, at den regering, som hr. Andreas Steenberg står her og roser, startede med at levere 5 mia. kr. i stigende skatter og afgifter og yderligere 1 milliard, som man tog fra bilisterne og hældte ud over den kollektive trafik. Alle de ting koster arbejdspladser, og hvis det er en rigtig filosofi, at det i en økonomisk krise i særlig grad går ud over Udkantsdanmark og øer – som vi taler om i dag – så går den politik, jeg kan komme i tanke om fra den her regering sådan set den anden vej.

Når nu hr. Andreas Steenberg gerne vil påtage sig et medansvar for regeringen, vil jeg bare høre, om vi kunne få nogle få eksempler på, at der også var truffet beslutninger, der var klogere end de her, der koster arbejdspladser.

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:09

Andreas Steenberg (RV):

Sammen med Liberal Alliance har vi vedtaget en budgetlov, der skal sikre, at budgetterne i den offentlige sektor bliver holdt. Vi har vedtaget en tilbagetrækningsreform, som Liberal Alliance desværre valgte at stå uden for, fordi man ikke ville være pragmatisk og indgå et kompromis. Der er også en førtidspensions- og fleksjobreform på vej, der er en skattereform på vej, der er en trepartsaf tale på vej, og der ligger en masse reformprogrammer, som vi er ved at arbejde med, og som vi skal have igennem Folketinget, meget gerne sammen med Liberal Alliance.

Kl. 16:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 16:10

Leif Mikkelsen (LA):

Nu tror jeg ikke, hr. Andreas Steenberg ved noget om, hvem der var inviteret til forhandlinger eller ej. Altså, Liberal Alliance deltager, når vi bliver inviteret, så enkelt er det, og det kunne være, det ville være blevet en bedre reform, hvis Liberal Alliance havde været med. Men kan vi blive enige om en ting, nemlig at det startsignal, regeringen gav ved at opkræve 5 mia. kr. mere fra borgernes lommer, koster arbejdspladser? Det vil sige, at starten på den her regering var, at det kostede arbejdspladser. Er det rigtigt eller forkert?

Kl. 16:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:10

Andreas Steenberg (RV):

Vi har sådan set skabt en masse arbejdspladser med bl.a. den kickstart og en masse andre ting, som vi også sætter i gang. Hr. Leif Mikkelsen må meget gerne prøve at vurdere regeringens samlede økonomiske politik, som vi mener trækker i den helt rigtige retning.

Det var rigtigt, at vi gik med til at hæve skatter og afgifter med 5 mia. kr. i den her finanslov for at få finansieret nogle af de ting, vi gerne vil, men fremover kommer der ikke flere skattestigninger, for de ekstra penge, som sundhedsvæsenet og andre ting skal have, kommer til at komme fra reformer, og det er det, som den her regering vil.

Kl. 16:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 16:11

Flemming Damgaard Larsen (V):

Tak for det. Nu er det således, at der i min storkreds, der, hvor jeg er valgt, i storkreds Sjælland, er en række småøer, som har fået eller er i færd med at få beskåret deres færgebetjening enten i kraft af færre afgang eller højere billetpriser. Man ser på det i øjeblikket nogle steder. Det er Agersø og Omø under Slagelse Kommune, det er Askø, Fejø og Femø i Lollands Kommune og Orø i Holbæk Kommune, det især går ud over, at dømme efter de henvendelser, jeg får fra de pågældende øer.

Så siger den radikale ordfører, at færgebetjeningen ikke bliver bedre, den bliver ikke anderledes, end den er. Altså, det bliver ikke bedre. Det fastslår ordføreren, og han siger så, at det er, fordi der ikke er flere penge. Men det er jo et spørgsmål om prioritering, og derfor vil jeg gerne have ordføreren fra Det Radikale Venstre til at oplyse mig om, hvor mange penge regeringen i den sidste finanslov prioriterede mere til ulandsbistand end til færgebetjening af småøerne. Man kunne tage en lillebitte del af det tal til at lave en bedre færgebetjening. Altså, hvor meget gav man mere i ulandsbistand i den sidste finanslov?

Kl. 16:12

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:12

Andreas Steenberg (RV):

Nu husker jeg heller ikke, at Venstre i deres finanslovudspil havde med, at der skulle gives flere penge til færgedrift fra statens side. Det er jo interessant nok, hvis Venstre har ændret holdning til den finanslov, som Venstre selv fremlagde inden folketingsvalget. Det er jo nemt nok at stå at sige, at man gerne vil sikre flere penge, men det, jeg sagde i min ordførertale, var, at der ikke kommer flere penge herfra. Det er ikke ensbetydende med, at de kommuner, som hr. Flemming Damgaard Larsen nævner, ikke kunne vælge at prioritere at bruge nogle flere af de skattekrone, som er i kommunerne, til færgedrift. Men nu og her er der ikke en pose penge herovre fra.

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 16:13

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg kan godt forstå, at ordføreren fra Det Radikale Venstre prøver at tale udenom. Det var ordføreren selv, der sagde, at der ikke kommer flere penge, for der er ikke flere penge. Så er det, jeg bare helt stilfærdigt spørger: Hvor mange kroner blev prioriteret mere til ulandsbistand end til småøerne i den sidste finanslov? Det var kun det, jeg spurgte om.

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Andreas Steenberg (RV):

Jeg kan ikke huske, hvor mange penge der helt konkret bliver givet til ulandsbistand, men det er fuldstændig korrekt, at vi er uenige i de sidste ti års førte politik. Hver eneste år har man skåret ulandsbistanden ned. Det synes vi ikke er rimeligt, når man ser på, hvor store fattigheds-, sult- og klimaproblemer der er i den tredje verden. Igen må jeg så bare efterlyse, at Venstre selv kommer med et udspil til, hvordan man vil skaffe penge til flere færges og flere færgef forbindelser og billigere færges, for det var heller ikke med i Venstres finanslovudspil.

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til den radikale ordfører. Så er det fru Annette Vilhelmsen som ordfører for SF.

Kl. 16:14

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Først og fremmest tak til ordføreren, fru Mette Hjeremind Dencker, for at starte den her debat om livet på de danske småøer. Vi har brug for at se på alle forslag, gode ideer og initiativer.

De danske småøer er noget helt særligt. Hver for sig kan de tilbyde noget forskelligt, både til turister, erhvervslivet og deres beboere. Der er stor herlighedsværdi, men ud over herlighedsværdien skal man også kunne bo der og kunne arbejde enten på øen eller på fastlandet, og så skal man have en god fritid.

Fra politisk side skal vi sørge for, at det er forholdsvis let og økonomisk muligt at kunne komme frem og tilbage mellem ø og fastland. Det er en forudsætning for vækst. Vi skal sørge for, at virksomheder, der vælger at slå sig ned på de danske øer, har de rette vilkår. De skal bl.a. have mulighed for at optage lån – det har også været nævnt tidligere i dag – selv om de ikke har postnummer i en af de større byer. Derfor er jeg særlig glad for, at vi i forrige uge vedtog et lovforslag, som gør det muligt for Vækstfonden at give lån til små og mellemstore virksomheder, som mangler kapital. Det skulle også gerne gavne virksomheder på småøerne.

Et eksempel på sådan en virksomhed er Søby Værft, og jeg tror, at jeg har gjort det til sådan en slags mærke for mig at nævne den igen og igen, indtil der igen bliver bedre vilkår for dem. Værftet ville gerne bygge en ny dok, og de har en sund økonomi, men de fik afslag fra de finansielle institutter på grund af deres postnummer. Og et af de initiativer, vi nu tager i forbindelse med Vækstfonden, er faktisk, at en virksomhed som værftet nu vil kunne blive sikret en fortsat drift og udvidelse.

Som ordfører for landdistrikter og øer kan man kun være glad for alle de andre initiativer, som ministeren har fortalt om. Det er bl.a. en øget digitalisering, som jo betyder, at de på øerne kan have et sundhedsberedskab og en daglig sundhedskontakt; de kan have turisme, og de kan fremfor alt have en arbejdsplads på øerne, og de kan få undervisning og tilknytning til undervisnings- og efteruddannelsesinstitutioner, når digitaliseringen bliver vidt udbredt, som planen er. Midler, der er øremærket til småøerne, vækstpakken og kickstarten er alt sammen med til at tegne en lysere fremtid for øerne. Og det, vi skal huske, er, at øboerne jo også kan meget selv. De kan f.eks. sætte fokus på noget omkring mad og råvarer. De kan tilbyde oplevelser. Og der er også stadig væk mulighed for at drive landbrug, både konventionelt og økologisk landbrug.

Jeg vil under alle omstændigheder hilse ideer velkomne, men vil også understrege, at det er vigtigt at skabe en positiv gejst omkring småøerne. Der er brug for at skabe andet end bare økonomiske incitamenter til at flytte ud på landet og øerne. F.eks. har vi jo også i regeringen lagt vægt på en grøn omstilling, og det, der kan være en af

ideerne, er – det er der nogle af øerne der allerede gør – at de er foregangsområde inden for den her grønne omstilling; at man tænker øerne som en form for eksperimentarium, hvor man arbejder med energi og bæredygtighed. Det er noget af det, som vi, når vi taler om færges, kunne tænke os, at vi i fællesskab udfordrede lidt mere. I stedet for at vi forestiller os en færgedrift, som vi kender det i dag, skal vi, når vi siger færges og sikker drift til øerne, prøve at tænke det miljøvenligt: Hvordan kunne vi sikre en bedre og mere miljøvenlig færgedrift, så vi faktisk kunne lade øerne, og det, der er en nødvendighed for øerne, være en ressource og et udviklingsområde, sådan at vi som nation kunne få så meget viden som muligt og få prøvet så meget som muligt, som vi måske oven i købet kunne sælge som knowhow ud af landet?

Vi er ikke så bekymrede for øerne. Vi tager det meget alvorligt. Og det, der er rigtig godt i det her arbejde, er jo, at hver gang, vi mødes med samarbejdsorganisationer, som repræsenterer øerne, er det altid relevante, velforberedte og gode møder. Det er på den måde, som vi i hvert fald i SF gerne ser, at udviklingen på øerne skal ske, nemlig i et samarbejde mellem os her på Christiansborg, de kommuner, der har ansvaret for økonomien på øerne, og så de relevante interesseorganisationer, som jo er på øerne og har deres daglige liv, fritid og arbejde der, og som gerne vil bevare det.

Så vi ser fra SF's side positivt på at støtte øerne og er meget glade for, at debatten er mulig her i dag.

Kl. 16:19

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Erling Bonnesen for en kort bemærkning.

Kl. 16:19

Erling Bonnesen (V):

Tak. Nu er SF's ordfører og jeg jo valgt i det samme sydfynske område, så jeg er selvfølgelig meget glad for, at ordføreren nævner vores fælles mærkesag, Søby Værft. Og så ser jeg frem til nu at få tydeliggjort SF's indflydelse i regeringen, der er da virkelig et område, hvor man kan prøve at få banket igennem, slået i bordet og sagt, at nu skal der leveres. Så jeg glæder mig til næste gang, hvor vi skal sejle til Ærø sammen, så kan vi tage en status på det.

Det, SF's ordfører siger sådan i forhold til færges og miljøvenlighed, lyder jo godt, og det kan ingen jo være uenig i, men det, jeg godt mere konkret vil spørge ind til, er: Påtænkes det sådan udmøntet på den måde, at når den enkelte ø, som jeg forventer selv har kompetencen, næste gang skal foretage en udskiftning af færgen, så er det der, man sådan ligesom skal være opmærksom på det? Man forestiller sig vel ikke, at de skal til i utide at udskifte færgerne.

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:20

Annette Vilhelmsen (SF):

Altså, først og fremmest vil jeg sige, at det er en helt særlig dag i dag. Der er simpelt hen en alliance mellem Venstre og SF, så jeg synes, vi lige skal lade billedet stå et øjeblik, ligesom de der pausefisk, der er i fjernsynet.

Ud over det vil jeg sige, at det i hvert fald ikke er særlig bæredygtigt at ophugge færges, som dybest set kan sejle, så det er der heller ikke nogen god miljøtænkning i. Det, vi gerne ser, er lige præcis i samarbejde med øerne og med de kommuner, der står for den her drift, at få etableret alt det, som vi som regering, og som vi i hvert fald i særdeleshed også som SF'ere gerne vil have, nemlig at vi gør miljørigtige ting, sådan at når vi fremover i dialog med kommunerne skal se på nogle af de her investeringer, vil vi have, jeg ville gerne sige et krav, men vi må jo altid se, hvor langt vi kan komme

med det, om, at det er miljørigtige færger, så de både bliver produceret og kan sejle med så lavt et energiforbrug som overhovedet muligt.

Kl. 16:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 16:21

Erling Bonnesen (V):

Tak for det, og tak for konstateringen af, at det er, når øerne selv beslutter at udskifte en færge, at man især skal have fokus på det.

Så vil jeg bruge min anden korte bemærkning til at få den her afklaring, ligesom lidt tidligere i debatten i forhold til småøerne, af, at kompetencen i forhold til at drive deres færger stadig væk ligger lokalt. At der så skal være noget med nogle fælles undersøgelser af nogle ting, er o.k., det kan jeg jo ikke være uenig i, men hvad angår at drive færgerne som sådan og have ansvaret for det og kompetencen til det, er det entydigt placeret, og det er lokalt.

Kl. 16:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:21

Annette Vilhelmsen (SF):

For os er det entydigt placeret, og det ligger lokalt. Og det, vi skal huske, er, at kommuner jo har mulighed for at lave mellemkommunale samarbejder, så det ville være rigtig oplagt, og det skal da være en opfordring, at nogle af de kommuner, der har nogle af småøerne – der er jo også forskel på småøer, nogle er meget små, nogle er lidt større, nogle skal have daglig drift til skole f.eks., og andre kan have det hele selv på øen – får set på, hvordan deres samarbejdsrelationer er, og deres mulighed for at indgå i nogle samarbejder, som eventuelt ikke bare kunne handle om indkøb, men også om drift og om at have en fornuftig tilgang til det at være småø i en kommune.

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 16:22

Flemming Damgaard Larsen (V):

Tak for det. Nu var det umuligt for mig at få et svar fra den socialdemokratiske ordfører før, så derfor er jeg nødt til at stille spørgsmålet til SF's ordfører.

Det er jo således, at i Slagelse Kommune, som er en S-SF-kommune, styret af Socialdemokraterne og SF, har man to øer, Agersø og Omø, hvor man i øjeblikket arbejder på at skære ned på færge-driften, måske ved billetprisstigninger eller ved fjernelse af afgange. Det er noget, man ser på i øjeblikket. Og i Lolland Kommune har man tre øer, Femø, Fejø og Askø, og der har Socialdemokraterne og SF også et kæmpestort flertal. SF fik ved sidste valg 9 mandater i Lolland Kommune ud af 31. Nu ved jeg godt, at der er nogle, der er hoppet fra siden, men alligevel. SF står meget stærkt. Og jeg vil så høre: Vil SF's ordfører være med til at sikre, at SF i Slagelse Kommune og SF i Lolland Kommune går imod, at der bliver skåret ned på færgebetjeningen til disse fem øer, jeg lige har omtalt?

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg vil sige: Hvor er det dejligt og positivt og heldigt for hr. Flemming Damgaard Larsen at bo i en kommune, som er så stærkt styret af Socialdemokraterne og SF.

Det andet, jeg vil sige, er, at det ikke er vores intention herfra at gå ud og modarbejde, hvad man gør kommunalt. Altså, hvis jeg får mulighed for det, og det gør jeg jo, kan jeg gå i dialog med de politikere fra mit eget parti, som sidder derude, men det er et kommunalt styre, og de skal tage sig af det i kommunerne. Vi vil ikke herfra gå ind og pålægge en kommune, hvad den skal gøre i den her aktuelle færgesag. Men vi vil gerne indgå i en dialog, og vi vil gerne være i samtale. Det er vi for øvrigt også om rigtig mange af de her sager, som kører. Men det er ikke vores opgave at gennemtrumfe noget, som bliver vedtaget kommunalt.

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 16:24

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jamen det er al ære værd, at man vil respektere det kommunale selvstyre, det har jeg dyb respekt for. Men det vil altså også sige, at der så ikke er nogen forbindelse mellem det, man står og siger på Folketingets talerstol, og så den SF-politik, der bliver ført lokalt. For det er jo alvorligt for de pågældende øer og de pågældende beboere på øerne, at man vil skære så kraftigt ned i forhold til Agersø og Omø og i forhold til Femø, Fejø og Askø. Men jeg forstår altså, at man ikke vil være med til at sikre, at der er en god forbindelse mellem det, man siger på Christiansborg, og det, man gør lokalt. Og man kan godt gøre det sådan, at man respekterer det lokale selvstyre.

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:25

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg forstår ikke lige, hvad modsætningen skulle være, for det, vi siger her, er, at vi gerne vil være med til inden for de muligheder, der er, at sikre, at det at bo og leve og arbejde på øerne kan lade sig gøre. Færgedriften er en rigtig væsentlig pointe, den fylder også meget i debatten her i dag, men det er ikke vores opgave at gå ud og sådan ved dekret, kan man sige, give et diktat til en kommune om, hvad den skal gøre. Jeg vil da have en forventning om, at jeg vil være i dialog med de SF'ere, der sidder i byrådet, for at høre, hvad man eventuelt kunne gøre. Men hvis en kommune vurderer, at den her færge kun kan lade sig gøre på den her måde, så er det jo en vurdering, ligesom når det handler om daginstitutioner, ældrepleje, vejvedligehold osv. Det er en kommunal beslutning, og den må vi respektere.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Hjermand Dencker.

Kl. 16:26

Mette Hjermand Dencker (DF):

Nu har SF's ordfører lige været inde på, at hun ikke ønsker at blande sig i, hvordan de gør det ude i kommunerne, samtidig med at ordføreren også taler om en miljøvenlig færgedrift, og det kan vi i Dansk Folkeparti bestemt ikke være uenige i at vi skal gå ind og kigge på. Det er vi sådan set helt enige om. Men det er meget svært, hvis man så ikke må blande sig i, hvad der foregår ude i kommunerne, med-

mindre SF selvfølgelig er positivt indstillet på, at vi får det her fælles færgesekretariat, hvor vi jo så her fra Folketinget kan bestemme, at en del af det også skal være, at de skal have en miljøvenlig færge-drift. Det er jo meget nemmere at gøre her fra Folketingets side, når man har et fælles færgesekretariat, så vi ikke skal overskride den grænse, som SF's ordfører ikke ønsker at overskride, ved at gå ud og pådutte kommunerne det.

Kl. 16:27

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:27

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg tror også, at vi taler lidt ud fra nogle forskellige traditioner, for i SF har vi sådan en tradition om, at vi har en meget tæt dialog, så der skulle også gerne være en sammenhæng i vores politik. Jeg ser ikke sådan lige, at det er vores opgave at gå ud og sige til kommunerne, at nu skal de bare gøre sådan, for at tingene kan lykkes. Vi har selvfølgelig hele tiden en dialog. Og præcis omkring det grønne og miljø osv. er det jo en fuldstændig klar SF-strategi. Det er det både her og i kommunerne og i regionerne. Så det, vi kan gøre fra politisk side, det står også i regeringsgrundlaget, er den her grønne omstilling. Det vil selvfølgelig også smitte af i forhold til kommunerne, når de skal lave de her større udbud, og vi har jo stor indflydelse på, hvordan udbuddet skal udformes, og derfor vil noget af det her om miljø og bæredygtighed og reducere af hele CO₂-forbruget være en del af det udbudsmateriale, som vil indgå. Jeg ser ikke lige, at der er sådan en stor divergens imellem det.

Kl. 16:28

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Hjerminde Dencker.

Kl. 16:28

Mette Hjerminde Dencker (DF):

Paradokset gik på, at SF's ordfører var inde at sige det her med, at man ikke vil blande sig i det. Så kan jeg forstå, at SF's ordfører mener, at de i SF har en god dialog med deres borgmestre om det, og det er jo fantastisk. Men kunne SF også være positivt indstillet på, at vi samlede kompetencerne ét sted i f.eks. et færgesekretariat, og er SF's ordfører ikke enig med mig i, at det ville gøre det en del lettere netop at vedtage, at kommunerne skulle have en bedre drift i forhold til en mere miljøvenlig drift?

Kl. 16:28

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:28

Annette Vilhelmsen (SF):

Nej, vi er ikke enige i at samle det i en fælles færgedrift, i hvert fald ikke ud fra det givne, som vi kender nu. Vi er sådan set optaget af det, der foregik efter strukturreformen, hvordan tingene blev lagt ud der, og at det får tid til at fæstne sig, og så vil vores opfordring være, at kommunerne etablerer de her frivillige samarbejder, i forhold til hvad behovene er og hvordan man kender og ligner hinanden i de forskellige kommuner. Så hvis det var tydeligt nok svar, kommer der ikke et forslag fra os om at samle den her færgedrift.

Kl. 16:29

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Lars Dohn som ordfører for Enhedslisten.

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Det er jo sådan, at øerne og især småøerne er ramt af den krise, der hærger det kapitalistiske samfundssystem. Det har jo en iboende udviklingstendens til at centralisere, og det er klart, at det rammer vores landdistrikter og det rammer vores øer. Derfor må man bruge det store samfund til at modvirke de negative tendenser, der ligger i krisen, og det omhandler nogle af de forslag, jeg vil prøve at bringe frem her.

Alle ordførere indtil nu har nævnt færgerne, og de dækker jo alle øers grundlæggende behov for at kunne have et stofskifte med det øvrige samfund. Vores mål i Enhedslisten er at skaffe gratis færger. Så kan man sige, at det lyder vældig utopisk, men det er sådan, man har det i Sverige og i Finland. Man har det sådan i Tyskland, at de steder, der ligger op til en flod, som grænser op til et naboland, er der gratis færgeoverfart. Så vi kan se omkring os, at det er muligt. Ligesom vi ønsker gratis lokaltransport i nærområderne, ønsker vi også gratis færgetransport. En vej hen imod det – for det er et mål på længere sigt – er at forbedre ø-kort-ordningen med nogle flere midler. Man kunne for at fremme turismen udvide turistsæsonen. Man kunne lave gratis sejlads i maj og september for gående turister. Alle de her forslag er nogle, som ikke koster, jeg havde nær sagt en bondegård, men den er jo så faldet kraftigt i pris her de senere år. Men det er forholdsvis små midler, der skal til.

Vi skal væk fra, at der i alle annoncer fra byggeområder står en særlig pris for øerne ved at sørge for gratis godstransport til øerne – det er heller ikke noget, der koster farligt meget at gennemføre – ligesådan som man kunne øge cykelturismen ved at lave tilbud om gratis cykeludlån på en række øer.

Omkring færgeregnskaberne er vi ikke helt afklaret med hensyn til, om vi ønsker et sekretariat, eller om det måske drejer sig om at have meget tydeligt opdelt regnskaber for færgerne, så øerne kan indgå i en debat med den lokale kommune om, hvad det reelt koster.

Der skal være en erhvervsmæssig mangfoldighed. Det kan være f.eks. en lokal økologisk fødevarerproduktion, som vil give noget beskæftigelse – det er jo det, der er en skrigende mangel på i det her land – i stedet for det storlandbrug, som stort set ikke beskæftiger danskere længere. Vi må have en intensiv økologisk produktion. Der skal være variation i form af industri, landbrug, tjenesteydelser, og øerne giver jo gode muligheder for distancearbejde, hvis ellers inter-netthastigheden er i orden.

Når man skal sætte ting i gang, kan det være nødvendigt – fordi der også vil være brug for at etablere produktioner på nonprofitbasis – at etablere nogle fællesjede virksomheder med støtte i hvert fald i opstartsfasen, som tager udgangspunkt i de ressourcer, der er på den enkelte ø. Det kunne være potentialer inden for turisme, fødevarerproduktion osv., som man kunne tage op. Der findes allerede eksempler på sådan nogle produktioner både på Endelave og Strynø, og man kunne jo udvikle erfaringerne fra de steder. Det er ganske beskedne midler, der skal til for at kickstarte – for bruge et aktuelt ord – sådan nogle ting.

De eksisterende ø-støtte-midler bør man også kunne hæve, sådan at man kan igangsætte nogle større enkeltprojekter. Det er ikke muligt med de midler, der gives for øjeblikket.

Vi lever jo i en tid med høj vandstand. Derfor ligger der både beskæftigelse og fremtidsideer i at sikre, at øerne fortsat er der, og det er også et ansvar, vi har.

Vi ser frem til, at rapporten om øerne kommer, og så håber vi, at vi med den som afsæt kommer i gang med nogle konkrete debatter om, hvad der skal ske med vores øer fremover. Tak.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 16:34

tage ordførertalen alvorligt, så er vi nødt til ligesom at komme lidt tættere på det og spørge ind til det. Det er kun rimeligt, når ordføreren selv lægger op til en debat om det. Så jeg kan spørge, om Enhedslisten virkelig vil stå fast på sine prioriteringer. Vil man virkelig sige, når vi når dertil: Vi har en prioritering i Enhedslisten om gratis færger til småøerne, og det skal vi have igennem den kære regering – ellers vil vi ikke støtte finansloven?

Kl. 16:37

Flemming Damgaard Larsen (V):

Tak for det. Ordføreren for Enhedslisten var inde på, at der skal være gratis færger, og at man skal forbedre ø-kort-ordningen på meget kort sigt osv. Og der vil det være lidt interessant at høre, om det bare er noget mundsvejr, eller om det er et krav, Enhedslisten stiller til regeringen i forbindelse med finansloven for 2013. Er det et krav til finansloven for 2013, Enhedslisten stiller her?

Kl. 16:34

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:35

Lars Dohn (EL):

Jeg kan svare på den måde, at det, at der er gratis færgetransport for beboere på øerne samt for invalidebiler skyldes Enhedslistens succes. Det er gennemført på baggrund af vores forslag i en tidligere finanslov, og vi har appetit på meget mere. Det ligger helt grundlæggende i vores politik, at det er der, vores vægtning ligger, nemlig i den kollektive transport.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 16:37

Lars Dohn (EL):

Som det er Venstres ordfører bekendt, er vi jo ikke tilhængere af store motorvejsinvesteringer osv. Vi har en helt anden prioritering, og alene deraf, altså ved at man laver en anden prioritering, vil mulighederne for f.eks. at lave billigere lokal transport, herunder færgetransport, blive langt bedre. Så det er noget af det, vi vil prioritere.

Kl. 16:35

Erling Bonnesen (V):

Jamen jeg kan jo så forstå – med al respekt for den tid, som ordføreren har haft til at arbejde med de her spørgsmål – at man er blevet belært om de nye tider og de nye måder at agere på i Enhedslisten, hvor man siger en masse gode ting, og når man så skal til at svare på dem, så snakker man udenom. Det må siges, at det er ret hurtigt, man har fået lært den disciplin i Enhedslisten. Fred være med det. Det må Enhedslisten selv styre, men jeg synes, det er at gøre beboerne lidt til grin at begynde at sige, at man vil arbejde for at prioritere, og når man så virkelig skal til at udmønte det, står man af. Er det ikke et at gøre grin med øboerne? Vil man virkelig være det bekendt i Enhedslisten?

Kl. 16:38

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 16:35

Flemming Damgaard Larsen (V):

Det er jo ikke nok bare sige, at man vil prioritere noget. Hvad er tidshorisonten for det? Det, jeg vil frem til, er, om det bare er nogle pæne ord, der kommer ud af munden på Enhedslistens ordfører, eller om det er noget, man politisk vil stille som krav til finansloven for 2013. Kan jeg få et klart svar på det – ja eller nej?

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:38

Lars Dohn (EL):

Det er jo ikke nemt lige at give et ja eller nej-svar. Det indgår i en prioritering, og da gratis lokal transport er højt prioriteret i Enhedslisten, indgår det altså ganske stærkt i vores prioritering. Altså, vores indflydelse på den endelige finanslov er jo trods vores 12 mandater begrænset, så derfor vil der uvægerlig blive en prioritering blandt de ting, vi satser på.

Kl. 16:36

Lars Dohn (EL):

Det var nok det sidste, vi ville gøre. Den her debat går vi alvorligt ind i for at forbedre øboernes vilkår, så vi gør ikke grin med nogen. Det er sådan, at Enhedslisten er et resultatorienteret parti, vi møder ikke frem med ultimative krav, men kollektiv trafik har en meget høj prioritering, og det ville det ærede medlem også vide, hvis han læser Enhedslistens program.

Kl. 16:39

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til hr. Lars Dohn. Hr. Leif Mikkelsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:39

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jeg vil gerne fortsætte lidt med det samme emne, for jeg går ud fra – det kunne jeg næsten forstå på indledningen – at Enhedslistens ordfører har forberedt sig ret grundigt på nogle af de andre ting, man nævner. Når ordføreren også selv siger, at man går meget ind for, at der skal være gratis færger til småøerne, er jeg helt sikker på, at man også har gjort sig nogle ret klare overvejelser om det i Enhedslisten.

Jeg er også bekendt med, at det jo ikke er første gang, det er blevet nævnt. Det er faktisk blevet nævnt adskillige gange fra talerstolen af Enhedslistens ordførere gennem de senere år. Hvis man skal

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Der er sagt mange pæne ord i dag, og det kunne vi vel næsten også forvente. Jeg tror ikke, der er nogen regering eller noget Folketing for den sags skyld, der ikke taler pænt om øer og udkantsområder, for dem vil vi gøre noget særligt for, dem er vi meget om-sorgsfulde over for. Det ville i hvert fald nok blive bemærket, hvis man stod her og sagde det modsatte. Jeg tror bare, det er nødvendigt

eller vigtigt, at vi får sagt, at Folketingets opgave faktisk er at skabe muligheder og ikke begrænsninger. De mennesker, jeg kender, der bosætter sig på en ø eller i det hele taget i Udkantsdanmark, hvis vi kan bruge det begreb, er et folkefærd, der også gerne vil klare sig selv. De har truffet et valg om, hvor de vil være, hvor de vil leve, hvilke muligheder de vil have, og jeg tror faktisk godt, de vil have sig en eller anden omklamring om, at vi nu skal gøre så og så meget, frabedt.

Jeg tror, det er vigtigt, at vi peger på mulighederne i stedet for begrænsningerne, og der kunne vi kigge al vores lovgivning igen og se, om der nu er planlovgivning og begrænsninger, der forhindrer anvendelsen af bygninger osv. til andre formål end det, de lige er blevet brugt til, om vi har miljøregler, der er for stramme i udkantsområderne, når der dér er meget længere mellem mennesker osv. Der er felter nok at se på, der virkelig kunne gavne de her områder. I forbindelse med samfundskrisen, der er nævnt i dag, vil jeg sige, at det skattetryk, vi har i Danmark, og som flytter industriarbejdspladser ud af det her land, jo især har ramt udkantsområder og også øer. Sådan er det, og det vil sige, at den skattepolitik, der føres nu og blev ført under den forrige regering, faktisk er gift for det her, og derfor er vi nødt til at understrege, at det var et fejlskridt, den her regering tog som start ved at hæve skatter og afgifter. Så står man her og taler pænt om de muligheder, som jeg så siger ved de skatte- og afgiftstiltag er blevet begrænsede for de her områder.

Det bliver så interessant at se, hvad der nu sker, for der er jo blevet lovet store reformer. Det drejer sig om en skattereform, som i øvrigt er bebudet som omlægning og ikke skattelettelse, men altså skatteomlægning. Jeg håber da meget, at vores minister for det her område er meget opmærksom på, at man ikke laver nogen skatteomlægninger, hvor man sniger sig til at begrænse tilskuddet til småøernes færgedrift, som jo er livsnerven, som det er nævnt flere gange herfra i dag. Så der er sådan set nok for ministeren at være opmærksom på i den tid, der kommer, når store reformer rulles ud, altså at man så er opmærksom nok på, at man ikke gør livet sværere for de her områder, som jo ellers er skønne og dejlige områder.

Nu kan vi altid gøre noget hver især. Men hvad har man egentlig gjort? I Liberal Alliance gjorde vi sådan set det her for nylig, da vi skulle udsmykke vores gruppeværelse med kunst, at vi faktisk købte kunst ved en øbo, nemlig sangeren Johnny Madsen, som også er billedkunstner, imod anbefalingerne fra dem, der bestemmer her i det høje Ting. De kom med andre forslag, men der var bestemt ikke en eneste øbo imellem. Nej, vi valgte sådan set at foretage et aktivt køb hos en øbo. Så man kan sige, at vi måske bare hver især skulle sørge for at gøre noget for at hæve muligheden for indtjening for øerne. Så kan jeg forresten sige, at det ser smukt ud, og at det ser rigtig godt ud på vores gruppeværelse, altså det, de kan lave på sådan en ø. Så jeg siger bare, at i stedet for de mange pæne ord skulle vi måske gøre noget mere hver især. Man kan så kigge rundt i sit parti for at se, hvad der er gjort for nylig på det her område for at styrke de her øer, vi taler så pænt om.

Jeg siger bare, vi skal respektere de mennesker der, for de kan altså meget mere selv, end vi selv tror. Og så er det rigtigt, at livsnerven er færgedriften, og det skal vi hele tiden have fokus på, så det håber jeg regeringen har, så den i hvert fald ikke bliver forringet. Tak for ordet.

Kl. 16:43

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Mai Henriksen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Forespørgslen lyder:

»Hvad vil ministeren gøre for at fremme bosætning, erhverv og turisme på småøerne?«

Ministeren starter med at hive regeringens kickstart frem: 18 mia. kr. til fremrykning af offentlige investeringer i 2012 og 2013. Men når de beløb er brugt i 2012 og 2013, hvad så? Så er der jo ikke mere tilbage. Hvordan kommer kickstarten så i øvrigt småøerne til gode? For hvis vi tager landdistriktsministerens eget område, altså Fyn, betyder kickstarten lidt asfalt omkring Langeskov, så medmindre Fyn er at regne for en del af småøerne, er der altså ingen gavn her.

Ministeren har rigtig mange ord, men jeg synes stadig væk, vi mangler at se noget handling på rede hånd. Oven i det lader det til, at ministeren måske ikke helt er opmærksom på, hvad det er for problemstillinger, der er ude på småøerne. For fremtidens bosætning kræver en god infrastruktur, det kræver gode muligheder for uddannelse og sygebehandling, men det allervigtigste er jo også at skabe vækst.

På mig gør det indtryk, når eksempelvis Ærø råber vagt i gevær, fordi forsvarer påtænker en rationalisering, som vil betyde nedlæggelse af den helikopter, der i dag servicerer Ærø. Hele 40 gange i 2011 måtte Ærø Sygehus bede SOK, altså Søværnets Operative Kommando, om at sende en helikopter for at transportere fødende eller alvorligt syge til sygehuset på Fyn. Det skaber stor utryghed at fjerne sådan en helikopter, og det er ikke med til at fremme bosætning, erhverv og turisme. Snarere får det beboere til at flytte væk, og det har de danske beboere på småøerne ikke brug for. Nuvel, Ærø kan dækkes af en af lægehelikoptererne, men desværre fordrer det både, at man bliver syg i godt vejr, og at det sker i dagtimerne, og hvem kan garantere det?

Som politikere har vi altså en forpligtelse til at skabe gode rammevilkår, som understøtter væksten i den private sektor, for det er virksomhederne, væksten skal komme fra. Derfor har vi som Konservative været glade for vækstkautionsordningen, eksportlånordningen, kom i gang-lån og senest også den nye udviklingspakke, som giver Vækstfonden mulighed for at udbyde lån til små og mellemstore virksomheder og dermed afhjælpe kreditklemmen for mange. Spørgsmålet er bare, om det kommer hele Danmark til gavn, eller om det mest er områder med vækst, der har profiteret af disse ordninger.

Jeg vil gerne give et eksempel, som viser, at spørgsmålet stadig væk er relevant. På Ærø ligger der en virksomhed, der hedder Søby Værft. Den er blevet nævnt før her i Folketingssalen. Det er en virksomhed med en sund og velkonsolideret økonomi, som samtidig er Ærøs største og absolut vigtigste virksomhed. Som følge af større skibe har værftet behov for at udvide deres dok for at kunne tage større skibe ind til reparation i fremtiden, men desværre kan de ikke optage lån, fordi virksomheden har et postnummer beliggende på Ærø.

Jeg har rejst problemstillingen i denne sal før, og så længe der ikke bliver gjort noget politisk, vil jeg vedblive med at tage det her eksempel op, for det her er netop virkeligheden for rigtig mange virksomheder – gode sunde virksomheder, der diskrimineres alene på grund af deres postnummer. Det samme gør borgere – borgere, der ikke kan købe eller sælge huse alene grundet deres placering. Og hvad gør ministeren så? Jamen ministeren udtaler, at det er uacceptabelt, hvis realkreditinstitutter pr. automatik ikke vil låne huskøbere med en sund økonomi penge, hvis huset koster mindre end 500.000 kr. Det mener ministeren, der opfordrer til, at alle får en individuel og fair behandling – altså ingenting, et stort og rungende ingenting.

Som politikere skal vi ikke blande os i, hvordan realkreditinstitutterne udlåner penge, men så må vi altså tage andre midler i brug, så det alligevel bliver muligt at skabe vækst, også i landdistrikterne.

Et Danmark i balance er Konservatives vision for vores land, og det gælder både by- og landområder. For en konservativ er balancen vigtig, og her tænkes tit på balancen mellem individ og stat, altså ba-

lancen mellem personlig frihed på den ene side og vores fællesskab, som er meget værdifuldt, på den anden side. Men det er også nødvendigt at sikre en balance mellem by og land, mellem Østdanmark og Vestdanmark og mellem hovedland og småøer. Det værste tænkelige for os vil være et Danmark, der brækker over på midten, og hvor udvikling kun finder sted i den ene ende af landet. Derfor arbejder Konservative aktivt for at sikre denne balance.

Kl. 16:47

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fru Mai Henriksen. Så er det ministeren for by, bolig og landdistrikter. Lang, fin titel. Værsgo, minister.

Kl. 16:48

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg vil gerne complimentere formanden for at kunne sige min titel ud i en køre på den rigtige måde. Det er altid godt.

Lad mig tage fat i fru Mai Henriksens bemærkninger. Hun mener jo, at det er sådan, at der ikke sker noget som helst, det er tomme ord, og der er ikke noget som helst i det. Må jeg ikke sige, at det er utroligt, efter 10 år med borgerligt styre, at vi er endt der, hvor virksomheder ude i vores landdistrikter ikke kan få lån. Det er ret fantastisk, at man efter 10 år med ansvaret vil give den nye regering skylden for den situation. Jeg husker rigtig mange diskussioner her i Folketingssalen, hvor vi bad og opfordrede den Venstreledede regering med K som fast partner til at gribe ind over for krisen, sætte vækstpakke i gang osv. Det er selvfølgelig en politisk diskussion, men jeg vil godt sige, at ligefrem at give os skylden for, at man ikke kan låne på Ærø, synes jeg er en smule pauvert i forhold til at have visioner for, hvad vi gerne vil.

Måtte jeg så ikke sige, at det har været en rigtig god og engageret debat. Jeg følger også, at vi sammen i Folketinget kan gøre noget for at føre den diskussion, men også sikre, at der er fokus på det, også når der skal forhandles om finanslov og der skal lægges pres på for at sikre, at alle dele af Danmark bliver mere ligeværdige med hensyn til vækst og udvikling.

Jeg redegjorde i min tale for, at jeg er bange, fordi vi har vækstcentre i Aarhus og København og i de byer, der kommer efter, altså Odense, Esbjerg, Aalborg osv., og så måske mellemstore og mindre provinsbyer, og så har vi landdistrikterne. Der er opstået et enormt behov for en indgang til regeringen, altså et sted, hvor man fokuserer. Der er fokus på det derude, og jeg mærker det klart, når jeg kommer derud.

Jeg synes, det er lykkedes os i fællesskab at sætte fokus på de udfordringer, der er derude. Det vil jeg gerne kvittere for.

Jeg nævnte i min indledning, at vores tilskud til færgedrift på øerne er på 82 mio. kr., som sendes derud, eller 88,4 mio. kr., undskyld. Vi har ingen ambitioner om at gå på tværs af det kommunale selvstyre. Jeg har lige tjekket hos mine embedsmænd, at med strukturreformen fra den tidligere regerings tid er det sådan, at man er gået fra en refusionsordning, efter hvilken der blev givet tilskud til færgedriften, til at lægge bloktilskud ud til kommunerne. Det administrerer man selv derude. Jeg tror ikke, at vi er de bedste til at finde ud af, hvornår færgen skal gå til Lyø eller Samsø. Det gør man bedst i fællesskab i de kommuner, der har med det at gøre. Man skal selvfølgelig sikre, at det er en del af de diskussioner, vi løbende har med KL. Der kommer indvendinger, kan jeg forstå, fra forskellige medlemmer af Folketinget mod, at man ikke kan komme på arbejde eller passe de aftaler, man har. Det skal vi selvfølgelig være opmærksomme på og også tage op i de KL-forhandlinger, vi har løbende. Vi har ingen ambitioner om et stort, overbureaukratisk fælles færgesekretariat. Det foregår rimeligt og godt derude.

Jeg vil også sige, at vi er en økonomisk situation, hvor vi ikke har en masse ekstra penge til øerne. Men jeg synes også, at de ordninger, der er, er rigtig gode. Jeg tror også, at hr. Lars Dohn gjorde rede for,

at Enhedslisten her har haft indflydelse, og det vil jeg også gerne kvittere for. Det betyder, at handicappede kan komme over, og at der er en personlig fritransport fra 26 af småøerne. Vi er nået langt i forhold til den del af det.

Så har jeg snakket om udviklingspakkens betydning for at fremskaffe risikovillig kapital og om samarbejdet om erhvervsudviklingen i de regionale vækstfora, hvor vi jo bruger mere end 1 mia. kr. om året, og koordineret med LAK-midler bruger vi østøttemidlerne, så der er givet 25 mio. kr. de sidste 7 år. Vi giver også penge nu for at igangsætte vækst. Jeg har nævnt projekter på vores øer. Vi har et ministerudvalg, der kigger på en ny erhvervs- og vækstopolitik, vi har en kommende national strategi for turisme. Jeg vil også gerne diskutere med Udvalget for Landdistrikter og Øer, lige så snart vi er klar til det. Vi har en række erhvervsfremmende projekter på øerne. Vi har landdistriktspuljer, LAK-midler, og midlerne til by- og områdefornyelse redegjorde jeg også for. Så synes jeg, at alle lagde vægt på udbygning af hele mobilnettet og bredbånd, som jo betyder rigtig meget for bosætning og erhverv derude og for vores ambition om at komme videre end de 10 megabit, vi har indgået en bred aftale om.

Så jeg synes faktisk, der sker rigtig meget derude. Jeg synes også, at vi er i gang med at understøtte vores landdistrikter og dermed øerne på en rigtig god måde, men selvfølgelig kan vi altid gøre det bedre. Det er helt sikkert, at vi kan gøre det bedre. Men jeg vil sige, at vi faktisk er godt i gang.

Må jeg så ikke sige til hr. Leif Mikkelsen, at diskussionen om en skattereform er jeg meget opmærksom på. Det er klart. Jeg er også opmærksom på færgetilskuddet, og jeg vil i øvrigt understrege, at alle ordførere bør være opmærksomme på det i deres folketingsgrupper, for det er livsnerven for vores øer. Jeg er faktisk enig i, at det er noget, vi skal være meget opmærksomme på.

Så vil jeg sige, at jeg var på besøg på Fanø og mødtes med borgmestrene fra de fem lidt større øer, og der mødte vi også Johnny Madsen og fik i øvrigt en bog, der viser hans malerier, og jeg vil sige, jeg synes, det var spændende og et godt initiativ, man har taget her. Jeg var ærgerlig over, at jeg ikke selv kunne være med til ferniseringen, men jeg får måske lejlighed til at komme forbi en anden dag.

Kl. 16:53

Jeg vil sige til hr. Lars Dohn, at vi ikke i øjeblikket har pengene til at gøre godstransporten eller færgerne gratis, men det er nu en ambition, som Enhedslisten har lov at have. Det er klart, at pengene ikke er til stede i øjeblikket, som det ser ud. Tværtimod tror jeg, som det ser ud i øjeblikket, at det er en kraftig prioritering, og så skal vi bruge de midler, vi har, på den bedst mulige måde, det tror jeg er helt afgørende.

Til fru Annette Lind vil jeg sige tak for talen. Jeg vil også sige, at jeg synes, at prioriteringerne er rigtige, og jeg synes også, at vi kan komme videre med det fælles, fordi jeg synes, at regeringen har de rigtige prioriteringer.

Så må jeg sige, at jeg synes, at hr. Flemming Damgaard Larsen går for langt ved at forlange, at vi skal styre, hvad der sker ude i de enkelte kommuner. Jeg tror ikke, at Venstre som det regionale parti ønsker sig, at vi sådan skal bibringe vores fæller, at de skal styre deres kommuner på en helt særlig måde. Jeg tror, at Venstre går ind for det kommunale selvstyre og dermed også den ordning, som man i sin tid lavede sammen med DF under strukturreformen, ved at man jo lagde bloktilskuddet ud i kommunerne, til dem, der havde ødriften. Jeg tror, at det er den rigtige måde at gøre det på undervejs frem for at skose ordføreren for den del af det.

I forhold til hr. Flemming Damgaard Larsen vil jeg gerne kvittere for talen, for jeg synes, at der var nogle områder, vi godt kunne kigge på, i forhold til hvad turismen betyder. Jeg synes, at der er noget at komme efter her, og det synes jeg er værd at få set efter. Det er et initiativ, som jeg også gerne vil have lov til at følge lidt op på.

Så er jeg enig i, at vi faktisk kigger lidt på – og det gør vi generelt – hvad de nye digitale muligheder kan betyde for bosætningen både på vores øer og søreme også i vores landdistrikter. Vi så også så sent som i dag en artikel fra Nordjylland, hvor man nu får rullet bredbåndet ud, hvad det kan betyde for de digitale muligheder, når vi har en fælles ambition. Men jeg vil gerne kvittere for, at der også her var nogle nye muligheder for at se på, hvad det betyder. For det er jo korrekt, at rigtig mange af vores landdistriktskommuner eller vores yderkommuner faktisk høster på også at have øerne, for det er en særlig attraktion at have dem, og det synes jeg at vi skal få kigget lidt på i forhold til den del af det.

Men sammenfattende må jeg konkludere, at der er stor opmærksomhed på vores øer, og tak til DF for at rejse forespørgselsdebatten. Vi er nok ikke helt enige om alle midlerne, men vi er enige om, at der skal være fokus på det, og jeg er også enig i det, som hr. Leif Mikkelsen sagde, nemlig at dem, der flytter og bor på øerne, nok er mennesker af en helt særlig støbning, som vil noget mere fællesskab, som godt ved, at de bosætter sig et helt særligt sted med de kvaliteter og det fællesskab, det indebærer, og de kæmper også for det.

Jeg tror, at det var fru Mai Henriksen, der nævnte, at vi får rigtig mange mail fra de her folk. De er enormt aktive, og de laver meget stærke fællesskaber derude. De arbejder for det hver eneste dag, og vi skal selvfølgelig være lydhøre over for de ideer, de har. Men det er ikke sådan, at riget flyder over med mælk og honning i øjeblikket, så vi skal også have styr på økonomien. Det har vi en fælles ambition om, men vi skal også prioritere vores øer og dermed også vores landdistrikter.

Men sammenfattende tak for en god og konstruktiv diskussion om vores øers fremtid.

Kl. 16:56

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er lige nogle korte bemærkninger. Først fra hr. Lars Dohn.

Kl. 16:56

Lars Dohn (EL):

Jeg fik trykket lidt sent på knappen. Det var egentlig rettet mod den konservative ordfører, men jeg kan så lade det gå ud over ministeren. Det var den konservative ordfører, som sagde, at det jo ikke er samfundet, der skal bestemme, hvem bankerne skal udlåne til. Og nu kommer jeg fra en egn, hvor en bankdirektion har kørt vestjysk-BANK i sæk. Nu skal den så fusioneres med Aarhus Lokalbank. Den skal drives videre af de direktører, der har kørt bankerne i sæk, men for skatteydernes regning. Det er jo staten, der nu er storaktionær i de banker. Der vil jeg da spørge ministeren om det er rimeligt. Man plejer jo at sige, at den, der betaler musikken, også bestemmer, hvad der skal spilles. Har jeg ikke tolket ministerens indledning sådan, at det ikke vil blive accepteret, at man ikke kan belåne fast ejendom på de danske øer?

Kl. 16:57

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:57

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg vil godt sige – det glemte jeg sådan set at komme ind på i min tale før, så derfor tak for spørgsmålet, på trods af at det var en konservativ, der foranledigede spørgsmålet – at det er helt afgørende, at man finder den rigtige balance. Jeg synes, at Landdistriktsudvalget har haft enorm fokus på de der ting, der er kommet frem i medierne, hvor man har kørt med først 500.000 kr. og derefter 750.000 kr. i lånegrænse. Det er helt urimeligt, vil jeg godt sige. Det må bero på en konkret individuel vurdering. Jeg tror, at de møder, som SF's er-

hvervs- og vækstminister og jeg har haft med realkreditinstitutionerne og deres foreninger, har betydet, at balancen er flyttet. På trods af pressens ihærdige søgen viser det sig nu, at man ikke kan finde flere eksempler. Vi kom jo med sådan en miniundersøgelse på ti af øerne. Den viste, at man låner penge til noget derude.

Men det er klart, at der er to modsatrettede krav her. Det ene er, at der skal være styr på, hvordan man låner pengene ud, så man ikke låner til noget, som ikke har en reel værdi, og samtidig skal vi sikre, at man også kan belåne realværdier. Det er selvfølgelig der, hvor vi har strammet op i Folketinget med Finanstilsyn og andre ting, og samtidig skal vi sikre en reel belåning. Så det er i det krydsfelt. Og så hører jeg, som fru Mai Henriksen var lidt inde på, at vi måske skulle tvinge dem via andre initiativer. Jeg er spændt på at se et udspil fra De Konservative, der måske sikrer, at man kan få penge til alt muligt andet via en eller anden form for finansiering, de skaffer på noget andet, for vi kan vel ikke tvinge et liberalt erhverv til bare at udlåne ude i vores yderområder.

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Jeg kan sige, at fru Mai Henriksen har en kort bemærkning lige om lidt. Men vi skal lige have hr. Lars Dohn først. Værsgo til hr. Lars Dohn.

Kl. 16:59

Lars Dohn (EL):

Så vil jeg godt også stille et spørgsmål til ministeren, for det er jo sådan, at da man sad i tårnet, var der åbenbart ikke tid til at formulere en meget lang landdistriktspolitik. Jeg har tidligere drillet ministeren med, at det er noget med to linjer. Men han ser nu engang dobbelt. Han mener vist, at det er flere linjer. Når nu vi får rapporten her i april måned, var det så ikke et godt afsæt for, at vi fik lagt nogle visioner ud? Altså, vi har fuld forståelse for, at alle ønsker ikke kan indfries i overmorgen, men det er godt at få lagt nogle visioner for, ad hvilke veje vi skal køre landdistriktspolitikken.

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:59

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi skal have nogle visioner for, hvad vi vil med et helt Danmark, et Danmark, der ikke kører i flere hastigheder. Vi skal også foretage nogle klare prioriteringer. Det synes jeg også vi allerede har gjort bl.a. i vores fælles finanslov. Jeg synes jo også, vi har gjort det med hensyn til vækst. Vækst er jo helt afgørende. Jeg tror, at hr. Andreas Steenberg sagde, at der skal komme flere penge via reformer. Man kan jo også øge lagkagens størrelse, så der bliver mere at spise. Det vil sige, at vi skal skabe vækst i Danmark igen. Vi skal sikre, at Danmark bliver et produktionsland, og der er de 175.000 arbejdspladser, vi har mistet, hvilket først og fremmest virkelig har ramt vores landdistrikter, Langeland, udkantsområder, yderområder og andre steder. Derfor er det helt sikkert, at vi skal sætte gang i væksten og optimismen i Danmark igen, og vi skal også have visioner for et Danmark, der er samlet. Det er jeg enig i.

Kl. 17:00

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mai Henriksen.

Kl. 17:00

Mai Henriksen (KF):

Naturligvis skal vi som politikere ikke blande os i realkreditinstitutionerne, men man kunne jo godt udbygge nogle af de ordninger, som vi

har. Jeg nævnte eksempelvis i min tale vækstkautionsordningen, eksportlæneordningen, komme i gang-lån og senest også den nye udviklingspakke, som regeringen rent faktisk skal have ros for at have lavet. Men der er kommet en tendens til, at ministeren bliver ved med at vende tilbage til de 10 år, hvor VK var i regering. Jeg må sige, at det er uværdigt, når debatten kommer til at handle om VK's regeringstid, for nu er det altså den røde regering, der har magten. Brug den magt!

Det, vi efterlyser gang på gang – jeg har spurgt til det flere gange – er, hvornår strategien kommer. Jeg taler ikke om de 12 kendisser, eller hvor mange det er, som skal være med til at tale Udkantsdanmark, hvilket jo i øvrigt er et frygteligt ord, op. Jeg taler om den strategi, som har nogle helt klare indsatsområder for, hvad man vil gøre i yderområderne af landet, herunder også småøerne.

Når landdistriktsministeren spørger om, hvad VK gjorde, vil jeg sige, at vi gjorde eksempelvis det, at vi stillede 37 helt konkrete forslag til, hvordan man sikrer et land, der er i bedre balance.

KI. 17:02

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

KI. 17:02

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg synes, det kunne være skægt for fru Mai Henriksen, når hun får en stille stund og ikke er på et eller andet bjerg i udlandet, at prøve at se på, hvor mange af de 37 forslag, man gennemførte. Jeg har prøvet at analysere det, men lad nu fru Mai Henriksen selv kigge på, hvor mange af dem der kom igennem; det kunne være interessant. Hvis man skal være meget flink ved den tidligere regering, tror jeg, vi nåede vi op på 8-10 af de mange forslag. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at det åbenbart ikke er interessant at se på, hvad man lavede i de 10 år, man havde regeringsmagten. Der havde man da chancen for at vise, hvad det var, man ville. Det er da utroligt, at vi skulle miste 180.000 arbejdspladser, før det gik op for V og K, at der var krise. Vi stod her i salen i 2007 og 2008 og skosede hr. Anders Fogh Rasmussen, den daværende statsminister, for, at han ikke ville sætte ind. Han sagde, at lærebøgerne skulle skrives om, fordi økonomerne ikke havde forstand på det. Jeg tror, tiden siden 2007 har vist, at der havde været behov for at sætte gang i væksten, så vi ikke havde mistet så mange arbejdspladser, som vi mistede under VK-regeringen.

Måtte jeg så ikke sige, at jeg ikke tror, at vi ændrer den situation med urbanisering, altså det, at man flytter fra land til by, i løbet af en nat. Det, der er vigtigt, er, at vi tager det lange seje træk og har visioner for, hvordan vi skaber et helt Danmark igen.

KI. 17:03

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mai Henriksen.

KI. 17:03

Mai Henriksen (KF):

Jeg undrer mig over, at landdistriktsministeren ikke begynder at lave sin egen politik i stedet for bare at kritisere den tidligere regering. Jeg undrer mig også over, at vi skal så langt ind i den her regeringsperiode, før det rent faktisk holder op. Jeg har ved flere lejligheder sagt til landdistriktsministeren, at der ikke er noget i denne verden, jeg ønsker mere, end at landdistriktsministeren får succes, for det har vi altså ganske meget brug for. Når jeg kommer med forslag om at styrke de her initiativer som vækstkautionsordningen, eksportlæneordningen, kom i gang-lån osv. osv., håber jeg meget, at det er noget, ministeren tager til sig, og at det er noget, som ministeren også vil lade sig inspirere af og komme med forslag til, når den her strategi med indsatsområder på et tidspunkt forhåbentlig bliver lanceret.

KI. 17:04

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

KI. 17:04

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu ved jeg ikke, hvor fru Mai Henriksen var, da jeg gav min besvarelse på fru Mette Hjermand Denckers forespørgsel. Jeg brugte sådan set et helt kvarter på at line en lang række initiativer af vores støtteordninger op: målretning af LAG-midler, samordning og koordinati-on af de regionale vækstfora, vores ambitioner på fire kæmpestore områder osv. Jeg skal ikke gentage min tale, for det kan jeg ikke nå på 2 minutter, men skal vi ikke her aftale, at jeg sender den over, således at fru Mai Henriksen kan se de mange initiativer, vi har taget undervejs. Det tror jeg er vigtigt, fordi det med at blive ved med at påstå, at der ikke er en politik og prioritering på området, sådan set ikke er rigtigt. Jeg er lidt ked af, at fru Mai Henriksen ikke er til stede, når vi fortæller om de mange initiativer. Nu skal jeg sende den over, og så kan vi jo diskutere det.

Så kvitterede fru Mai Henriksen for, lagde jeg mærke til, et enkelt initiativ, nemlig udviklingspakken, der jo giver mulighed for at støtte og give vækstkautioner osv. ude i vores landdistrikter.

KI. 17:04

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mette Hjermand Dencker for en kort bemærkning.

KI. 17:05

Mette Hjermand Dencker (DF):

Jeg kunne forstå på ministeren, at han mener, at det her med at fortsætte med at drive færgerne, er en kommunal opgave. Jeg synes ikke, at vi politikere skal gå ind og gøre os kloge på, hvad det er, der er bedst for de 27 småøer, uden at vi først har talt med eksperterne. I det her tilfælde er eksperterne beboerne på de 27 småøer, og de har jo selv et ønske om at få etableret et fælles færgesekretariat. Kunne ministeren ikke i det mindste – ikke fordi det er Dansk Folkeparti, der foreslår det, men fordi det er de 27 småøer, der har et ønske om det – gå ind og undersøge, hvad omkostningerne ville være, hvis vi fik oprettet et fælles færgesekretariat?

KI. 17:05

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

KI. 17:05

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg er altid åben over for at lytte til dem, og jeg tror, at det har været nævnt flere gange, at øsammenslutningen gør et godt stykke arbejde. Det er jeg fuldstændig enig i. Jeg tror, at det var hr. Flemming Damgaard Larsen og andre, der sagde det. Jeg er også altid villig til at gå i dialog med dem, men vi har ikke noget grundlæggende ønske om at ændre den måde, vi finansierer det på. Det var i øvrigt en ordning, som blev vedtaget sammen med DF og den tidligere regering, da vi lavede strukturreformen, hvor man lagde pengene ud i kommunerne og gav et særligt bloktilskud til de kommuner, der får støtten, og de ved jo, hvor skoen trykker.

Det er rigtigt, at nogle af de her kommuner også har været presset undervejs, og derfor har jeg også givet tilsagn til hr. Flemming Damgaard Larsen om, at vi vil prøve at lave en cost-benefit-analyse, altså kigge på, hvad både udgifter og indtægter kunne være i den her forbindelse. Jeg går gerne i dialog, men vi har altså ikke noget ønske om at lave sådan et stort statsligt fælles færgesekretariat, der skal styre den del af den. Jeg tror, at det var fru Annette Vilhelmsen fra SF, der sagde, at der jo ikke er noget i vejen for, at man kan lave et

mellemkommunalt samarbejde om færger og indkøb af færger osv., men vi har altså ikke noget ønske om den del af det.

Kl. 17:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Hjermand Dencker.

Kl. 17:06

Mette Hjermand Dencker (DF):

Tak. Jeg synes jo i den grad, at det er vigtigt, at beboerne på småøerne, hvoraf mange sidder og ser den her debat, også ligesom føler, at de kan få noget med hjem. Så jeg har brug for, at ministeren kan give dem et håb med hensyn til, hvad det er, vi kan beslutte her i Folketinget i dag, hvad det er, vi kan gøre, for at de enten kan få det færgesekretariat, de ønsker, eller i det mindste kan konkurrere på lige vilkår med dem på fastlandet ved hjælp af f.eks. en lempelse i fragtafgiften. Er der ikke noget, ministeren her kunne give de øboere med hjem i dag?

Kl. 17:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:07

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Når vi ser på ordningerne og de støttemuligheder, vi giver fra både landdistriktspuljen – jeg redegjorde for de 25 mio. kr., og jeg har faktisk lige afsat 2 mio. kr. ekstra til området i dag – synes jeg faktisk, at vi gør rigtig meget samlet set fra Folketingets side for at understøtte livet og bosætningen derude. Derudover har jeg redegjort for nogle af rammevilkårene, hvad angår bredbånd og vækst osv., og jeg har da noteret mig ting, hvad angår nogle af de lidt større øer. Altså, Samsø har jo i øjeblikket et fantastisk energieventyr, kan man nærmest kalde det, hvor man gør en rigtig, rigtig flot indsats, så der gøres meget rundtomkring.

Jeg vil sige, at jeg gerne går i dialog, men jeg er ikke indstillet på, at vi ændrer den måde, vi finansierer på. Det kan Folketinget jo beslutte. Men det er faktisk den ordning, som fru Mette Hjermand Denckers parti og V og K lavede dengang, hvor man lavede et bloktilskud til kommunerne. Her kommer det lokale selvstyre ind, og man diskuterer også med beboerne på øerne, går jeg ud fra, hvad det er for nogle færgeordninger, man skal have. Det synes jeg faktisk er den rigtige løsning, og vi bruger ganske mange penge på det. Der er også en ordning, der sikrer, at folk, der bor på øerne, kan komme gratis frem og tilbage til og fra fastlandet.

Kl. 17:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 17:08

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg vil gerne takke ministeren for tilsagnet om at gå ind i mit forslag om, at der bliver lavet et udredningsarbejde om de økonomiske forhold vedrørende øerne, altså specielt det med turistindtægter på øerne. Jeg vil som eksempel gerne tage Slagelse Kommune frem. Slagelse Kommune giver et meget stort tilskud til både drift og investering til turistattraktionen Trelleborg, men på Trelleborg kommer langt, langt færre turister, end der kommer på Agersø og Omø, og hvis bare Agersø og Omø fik lige så meget pr. turist, som man får til Trelleborg, ville der ikke være nogen problemer overhovedet på Agersø og Omø. Det var meget rart at få belyst, hvordan det er, det ser ud.

Jeg vil godt lige spørge ministeren om noget. Ministeren sagde, at der skal være nogle KL-forhandlinger, og deri indgår det med fær-

ger osv. osv., og situationen er i øjeblikket og har været det et stykke tid, at brændstofprisen på diesel til færgen er steget meget alvorligt, langt højere end det almindelige pristal, og det bevirker, at det bloktilskud, der kommer ud til kommunerne, slet ikke kan følge med. Er det noget, ministeren vil sikre bliver taget op i forbindelse med KL-forhandlingerne?

Kl. 17:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 17:10

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

For det første har det nu ikke været en anledning for mig til at gå ind og se på det med cost-benefit, altså indtægter og udgifter, nemlig at det skulle bruges lokalt til at sige, at der skal omfordeles. Det må man beslutte ude lokalt i Slagelse. Det tror jeg hr. Flemming Damgaard Larsen er helt enig med mig i. Men derfor synes jeg alligevel, det var interessant at gå ind og se, hvad det er for en turisme. Og i forbindelse med turismestrategien synes jeg, det ville være nyttigt at lave den analyse, der går ud på, hvad man kan gøre af de her turistmeindtægter. Jeg har mere kendskab til Sydfyn, og det tilgiver hr. Flemming Damgaard Larsen mig nok, end jeg har til de sjællandske øer, men jeg vil sige, at det er nogle af de steder, der kommer flest sejlene turister til, og det er nogle af de steder, der bliver besøgt alermest, og jeg tror, det er med til at fremhæve vores land som en turistmagnet. Jeg er helt enig i det, og jeg synes, det kunne være spændende at lave sådan en undersøgelse. I forhold til de kommende KL-forhandlinger vil jeg sige, at jeg tror, at KL godt er klar over, at der ikke er rigtig mange penge, men at de selvfølgelig må fremhæve deres prioriteringer i den KL-aftale, der skal være, og som vi så senere skal implementere i finansloven.

Kl. 17:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 17:11

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg går da ud fra, at regeringen også har sine bud på, hvordan det skal være i de forhandlinger, og jeg ønsker bare, at man tager det her med de meget kraftige brændstofstigninger på færgediesel.

Men et andet spørgsmål er, at som det har været fremme her i debatten, er der jo problemer mange steder med færgebetjeningen. Der er ikke nogen tidlig morgenfærge, og der er heller ikke nogen sen aftenfærge. Det bevirker, at mange mennesker, herunder især pendlerne, har store problemer med at bo på en lille ø og arbejde på fastlandet. Nu er det sådan, at regeringen jo har sagt, at der skal bruges 1 mia. kr. ekstra på den kollektive trafik i Danmark. Det sagde man i forbindelse med, at man nedlagde betalingsringen omkring København – 1 mia. kr. ekstra på den kollektive trafik. Hvor stor en del af den milliard vil ministeren sikre går til færgerne til småøerne?

Kl. 17:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 17:11

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Nu er det sådan, at det jo forhandles på min kollega transportminister Henrik Dam Kristensens område. Jeg vil godt sige, at jeg er lidt ærgerlig over, at Venstre ikke gik med i den aftale, men det er jo så et valg. Jeg ved jo, at DF er med, og Enhedslisten sidder og forhandler med regeringen i øjeblikket om løsningerne. Det er klart, at vi snakker sammen i regeringen, men det er transportministeren, der

prioriterer de her forhandlinger og forhandler på området. Jeg er sikker på, at de finder nogle rigtig gode løsninger, som prioriterer både trængselen og også trafikken rundtomkring i landet.

Kl. 17:12

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 17:12

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Jeg vil gerne her i vidners nærværelse parkere en invitation hos ministeren til at komme og se kunst i vores gruppeværelse, hvis ellers ministeren tør vise sig i Liberal Alliances gruppeværelse.

Nu har vi nævnt alle fortrædelighederne på øerne, men der er også store værdier. Da jeg var på øen for at se på kunst, blev det så åbenbart – nu nævner jeg ingen adresse – at det atelier aldrig var låst, selv om der stod kunst for millioner af kroner. Men der var bare den detalje, at der nogle dage før var blevet ringet fra færgen: Nu har vi en bil om bord med tre af dine billeder i. Jamen det er nogle, vi har solgt. Så det er sådan set den største sikkerhed; det er ikke en tanke, vi kan tænke i det her samfund. Så der er også andre værdier i øsamfund.

Men med hensyn til at gøre noget på det her område, vil jeg sige, og det ved ministeren jo godt, at for ikke ret længe siden fremsatte Liberal Alliance rent faktisk et forslag her i Folketinget om at ophæve den der mærkelige sommerhusregel, vi har, om, at udlændinge ikke kan købe bolig i Danmark. Det må da have rykket i ministeren i forhold til eventuelt at påvirke sin egen regering til at overveje positivt at støtte sådan et forslag, som virkelig kunne rykke noget. For så vidt jeg ved, ligger der en række sommerhuse på de øer, vi taler om her i dag. Var det slet ikke noget, der rykkede ministeren?

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 17:13

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Når jeg får sådan en invitation, vil jeg ikke overhøre den. Jeg tror, at vi bare skal lave en aftale uden for Folketingssalen om, hvornår jeg får lejlighed til at kigge forbi, og vi kunne måske få en kop kaffe eller noget, der var lidt stærkere, hvis det var.

Når det er sagt, tror jeg – og det ved hr. Leif Mikkelsen godt – at det rykkede i mig, fordi jeg ikke kunne forstå, at nogen kunne foreslå sådan noget tåbeligt noget som at ophæve sommerhusreglen. Det er vi jo ikke enige om her. Jeg forstår godt ambitionerne de steder, hvor man diskuterer det her, og jeg kan også godt se, hvorfor nogle tror, det kan være med til at løse det. Men man kender undersøgelser fra England, hvor man har ophævet disse regler. Og der vil jeg bare sige at vi har byer, der ligner spøgelsesbyer. Vi kender det fra Sild – eller Sylt, som tyskerne kalder den – hvor det er sådan, at man faktisk bare har rige tyskere, der har Porschen og Mercedesen holdende derovre, og så bliver sommerhusene ikke lejet ud.

Nej, jeg tror mere på, at vi skal åbne op for, at danskerne kan købe helårshuse hele året rundt i vores yderområder. I dag er der sådan nogle meget mærkelige krinkelkroge, man skal finde rundt i, for at kunne købe et hus et andet sted end dér, hvor har sin folkeregisteradresse. Og så skal vi have meget mere gang i udlejningen. Der er faktisk et potentiale på næsten 15.000 ekstra huse, man kunne leje ud, siger dem, der lejer sommerhuse ud, i forening. Det, vi kunne skaffe, og det er noget, Finansministeriet er inde på, er næsten 4 mia. kr. i indtægter til landet om året, hvis man kunne leje nogle flere huse ud. Men rige tyskere, der køber et sommerhus enten på Fanø eller på Langeland, lejer det ikke ud.

Kl. 17:15

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 17:15

Leif Mikkelsen (LA):

Der er ingen, der ved noget om, hvad der ville ske, hvis de kunne købe. Nu er det jo et fantastisk synspunkt, at det ligefrem er et tåbeligt forslag. Det er jo dobbeltmoral, der vil noget, når vi står og siger sådan i det her Folketing og samtidig endda har kolleger herinde, der køber bolig i Spanien eller Grækenland, eller hvor det er henne. Det har man ingen skrupler med, så at vi sådan skal slå hegn omkring Danmark, er jo en mærkelig oplevelse.

Men det, jeg egentlig bare vil spørge om, er, om det ikke er ministerens opfattelse, at det faktisk ville have kunnet tø det marked op eller hjulpet på det her problem, der er i bl.a. ømråderne og Ud-kantsdanmark, med, at sommerhusmarkedet er fuldstændig frosset til i øjeblikket. Tror ministeren slet ikke på, at det kunne have hjulpet? Eller er det bare, fordi man har nogle forestillinger om, at det vil blive til spøgelsesbyer? Om det bliver solgt til en tysker eller der er fem forskellige tyske familier, der lejer det i løbet af sommeren, er jo det samme resultat; sproget er i hvert fald det samme, så vidt jeg kan høre.

Kl. 17:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 17:16

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg skal ikke gøre mig til overdommer på det, men man siger op langs vestkysten og på Fanø, og hvor hr. Leif Mikkelsen ellers kommer, at hvis man åbner op, vil man have solgt de ledige sommerhuse i løbet af ganske kort tid. Der er ca. 300.000 sommerhuse i det her land, og jeg mener, det er rimeligt, at danskerne også har en mulighed for at købe et sommerhus til en fornuftig pris. Og jeg tror ikke, at det skaber vækst og udvikling. Man flytter jo ikke til Fanø med en familie, hvis man køber et sommerhus og er tysker; man er der kun nogle få uger om året. Det er, hvis man har penge nok, og det er der faktisk nogle tyskere der har. Det vil ikke skabe vækst og udvikling. Jeg tror simpelt hen ikke på ideen.

Min gode kollega, hr. Bjarne Laustsen, der er folketingskandidat i Skagen, fortæller, at når han skal samle ind til Dansk Flygtningehjælp eller Røde Kors, hvad han gør en gang imellem, er der fuldstændig dødt i Gammel Skagen, i midtbyen. Det er godt nok ikke tyskere, det er københavnere, men jeg ved ikke, hvad der er værst i Skagens optik. Men i hvert fald er der fuldstændig dødt i Skagen midtby uden for sæsonen, og det er ikke det, jeg ønsker mig for vores yderområder.

Kl. 17:17

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:17

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Nu har jeg jo lagt mærke til, at ministeren flere gange i løbet af debatten har henvist til de ting, der skete under VK-regeringen. Det er jeg jo selvfølgelig meget beæret over og også glad for. Jeg har også noteret mig, at ministeren også sådan flere gange i sin redegørelse og i sine svar har taget afsæt i ting, der startede i VK-regeringens tid. Så tak for, at den nye regering sådan set viderefører mange af de ting, som vi fik søsat.

Så meget desto mere grund er der sådan set også til ved den her lejlighed lige at prøve at rette søgelyset mod det projekt, som vi fra V og K nu også har fået SF med på, nemlig Søbyprojektet om at få udvidet havnen. Så det kunne være interessant ved sådan en lejlighed her, hvis man sådan skal snakke lidt om visioner og kigge fremad – jeg forlanger ikke, at ministeren i dag skal stå og sige, at vi bare skal have gennemført det projekt i Søby – og det er i hvert fald relevant at spørge et regeringsmedlem, om det ikke kunne være interessant at prøve at se nærmere på det projekt, og om ministeren måske ikke også kunne lægge et godt ord ind hos transportministeren, når man når så langt. Nu skal vi ikke stå og love noget sådan her sidst på eftermiddagen, men kan ministeren love, at det i hvert fald indgår i prioriteringerne? Kunne landdistriktsministeren bekræfte, at det er et interessant projekt? Søbyprojektet er jo så også et projekt, der startede i VK-regeringens tid.

Kl. 17:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 17:18

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

For det første er jeg, og det kender hr. Erling Bonnesen mig godt nok til, aldrig bleg for at give andre den ære, de skal have. På nogle områder viderefører man politikken, og på andre områder ændrer man den, og det er jo fair nok. Jeg er ikke bange for at kvittere for den del af det.

Jeg kan sige, at jeg selv har besøgt Søby Værft, da jeg var på besøg på Ærø. Og jeg vil sige, at jeg synes, det er et spændende projekt. Jeg vil også godt kvittere for den holdning, de har på Søby og i det hele taget på Ærø, hvor de jo i øvrigt som et af de få steder i landet har positiv bosætning, og hvor de jo går helt dertil at sige, at de ikke skal have nogen særlig støtte, men at de her har et behov for, at staten går ind og understøtter det, ligesom staten har gjort det i mange andre havneprojekter.

Problemet er, og det ved hr. Erling Bonnesen godt, at kassen er fuldstændig tom. Havnepakken er brugt fuldstændig op, fortæller min kollega, transportministeren, mig. Men vi skal forhåbentlig lave et bredt infrastrukturforlig eller transportforlig igen, og der skal jo både vedligeholdes og udbygges rundtomkring i Danmark, og der kan det her måske komme med i prioriteringen. Jeg synes i hvert fald, at det lyder som et fornuftigt og ordentligt projekt. Jeg vil gerne sige, at jeg var meget imponeret over den tilgang, de har til det på Søby Værft – også det med at kunne skabe bosætning og erhverv på en ø som Ærø.

Kl. 17:19

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:19

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Så er det da også et lille eksempel på, at vi i hvert fald godt kan tale sammen og måske også hen ad vejen kan arbejde sammen, men det må jo så vise sig i en konkret sag. Men vi har selvfølgelig tider, hvor den internationale krise også blæser ind over Danmark med de virkninger, den har. Det må vi selvfølgelig tage ad notam.

Så nævner ministeren også, at han har fået svar fra transportministeren om, at lige nøjagtig den havnekasse ikke står så meget til rådighed lige nu. Men jeg husker da også fra nogle af de samtaler, vi har haft på Ærø om det her projekt, at det jo ikke bare handler om at få foræret en stor pose penge. Det handler også om at prøve at få tingene til at falde i hak. Så det kunne måske være en overvejelse værd – det er så mit andet spørgsmål – at ministeren prøver at tage det

med og drøfte det med transportministeren og få undersøgt, hvilke forskellige modeller man kan stille op for at kunne understøtte, at de kan få det projekt op at stå. Det skal ikke bare være ved at sende en check, men ved at understøtte det på forskellig måde. Vi ved alle sammen omkring havneøkonomi og den slags, at der skal stilles et regnestykke op, det skal finansieres, og så skal pengene hjem via havneafgifter og den slags. Så det er ikke kun et spørgsmål om en check herfra, men det handler også om forskellige modeller og opbakning.

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 17:20

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Der er ingen tvivl om, at Ærø, men det gælder i øvrigt også Skagen og andre steder, jeg har besøgt, er i en særlig situation, fordi skibene, som man både udvikler og fremstiller, bliver større og større. Og skal man have skibe ind til reparation, sådan som de får det i Søby, skal de have mere kajplads. Og de investeringer er så store, at de ikke kan løfte dem alene. Der har den internationale krise, som hr. Erling Bonnesen siger, jo gjort, at man i hvert fald ikke kan belåne det.

Men når vi taler om den slags havne, har der jo de fleste steder været en eller anden form for statslig medfinansiering. Det vil selvfølgelig komme ind i en eller anden form for prioritering, når vi igen skal lave det. Jeg håber, at Venstre og vi andre kan bevare vores prioriteringer i forhold til det, og så må det jo indgå på lige fod med andre prioriteringer. Men jeg synes, det er et rigtig godt projekt, og det er et projekt, der understøtter arbejdspladser. Og jeg vil godt igen sige, at jeg faktisk synes, at de gør det godt. Men det er en stor opgave. Så vidt jeg forstod, uden at jeg vil hænges op på tallene, snakker vi om et beløb i størrelsesordenen 60 mio. kr. hvert år.

Kl. 17:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted torsdag, den 3. maj.

Kl. 17:21

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 25. april 2012, kl. 13.00. Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 17:22).